

Miljøgodkendelse

Luftfoto af ejendommen (copyright DDO ®, ©COWI)

Svineproduktion, Visgårdvej 10, Bjerndrup, 6200 Aabenraa

Aabenraa Kommune
Miljø og Natur afdelingen
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

Miljøgodkendelse udarbejdet af Aabenraa Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:

V_A

Dato:

29. august 2008

Forfatter:

Signe Krogh, Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol:

Mikkel Kloppenborg Nielsen

Godkendt af:

Torsten Bliksted

Sag nr. og filnavn:

\\esbkfs01\data\sag\09\455.30\Project documentation\Foreløbig miljøgodk\Visgårdvej 10
Miljøgodkendelse V_A.doc

Datablad

Ejer af ejendommen: Johan Andresen, Visgårdvej 10, 6200Aabenraa

Telefon nummer: 7464 2930
Mobil nummer: 2160 2005
E-mail: lars@larslandmand.dk
Matr. nr.: 2 Visgård, Kliplev m.fl.
CVR nr.: 43791915
CVR/p nr.: 1008547749
CHR nr.: 48234

Indholdsfortegnelse

Resume.....	6
Godkendelsen.....	7
Offentlighed.....	9
Miljøteknisk vurdering og vilkår.....	10
1.0 Generelle forhold.....	10
1.1 Drift og indretning.....	10
1.2 Årsproduktion – staldbelægning.....	11
1.2.1 Slagtesvin.....	11
1.3 Information og ændringer på virksomheden.....	12
2.0 Anlæg.....	13
2.1 Staldinventar- og drift.....	13
2.1.1 Ventilation.....	13
2.1.2 Rengøring af staldanlæg.....	14
2.1.3 Ammoniak reducerende miljøteknologi.....	14
2.2 Lugt.....	15
2.3 Gødningsopbevaring.....	16
2.3.1 Gødningsopbevaring.....	16
2.3.2 Gyllehåndtering.....	17
2.4 Transport.....	18
2.4.1 Transport af husdyrgødning.....	18
2.4.2 Øvrig transport.....	19
2.5 Teknikker til gyllehåndtering.....	19
2.6 Anvendelse af anden organisk gødning.....	20
2.7 Spildevand og overfladevand.....	20
2.8 Uheld og risici.....	20
2.9 Støjkilder.....	22
2.10 Skadedyr.....	23
2.11 Støv.....	23
2.12 Lys.....	24
2.13 Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier.....	24
2.13.1 Olie.....	24
2.13.2 Affald.....	25
2.13.3 Sprøjtemidler og medicin.....	25
2.14 Anlæggets påvirkning af beskyttet natur.....	26
2.14.1 Anlæggets påvirkning af beskyttede naturtyper efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.....	26
2.14.2 Anlæggets påvirkning af beskyttede naturtyper efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven og § 23 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.....	27
3.0 Udbringningsarealer.....	29
3.1 Arealanvendelse.....	29
3.1.1 Drikkevandsinteresser, nitrat-overfladevand og nitrat-grundvand.....	30
3.1.2 Fosfor.....	31
3.2 Forholdsregler over for beskyttet natur.....	31
3.2.1 Vurdering af påvirkning af Natura2000 områder mv.....	32
4.0 Bedste tilgængelige teknik / Renere teknologi.....	35

5.0 Alternative muligheder.....	39
6.0 Landskabsinteresser	40
7.0 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	41
8.0 Ophør af virksomheden.....	42
9.0 Ændringer i forhold til den annoncerede modtagne ansøgning sept. 2007....	43
10.0 Bilag	46

Resume

Johan Andresen har ansøgt om en miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i husdyrbrugsloven (lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug)¹ af bedriften Visgårdvej 10, Bjerndrup, 6200 Aabenraa.

Ansøgningen vedrører en udvidelse af eksisterende slagtesvineproduktion fra nuværende 209,6 DE til 499,55 DE.

Udvidelsen betyder en forøgelse i antal af slagtesvin og omfatter i tilknytning til det eksisterende anlæg:

- opførelse af ny slagtesvinestald
- etablering af gylleforsuringsanlæg

Det ansøgte husdyrhold overstiger 250 DE. Udvidelsen er derfor omfattet af reglerne i §12 stk. 2¹.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Aabenraa Kommune med bistand fra NIRAS.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Aabenraa Kommune en § 12 stk. 2 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

Godkendelsen

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø og Natur meddeler miljøgodkendelse til:

Udvidelse af slagtesvineproduktion på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa fra 209,6 dyreenheder (DE) til 499,55 DE, en ny slagtesvinestald, 2 fodersiloer og et forsøringsanlæg i forbindelse med det eksisterende anlæg.

Dette sker:

- på grundlag af ansøgningen med tilhørende bilag,
- efter § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20/12/2006 jf. bekendtgørelse nr. 648 af 18/06/2007),
- i henhold til nedenstående vilkår

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 29/08/2016.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2016.

Det skal bemærkes, at Aabenraa Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

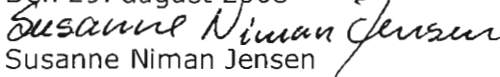
Der er 2 år til at udnytte godkendelsen, efter den er meddelt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

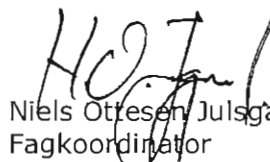
Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Den 29. august 2008

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Miljø og Landbrug
Miljø og Natur afdelingen

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 74 80

Niels Ottosen Julsgaard
Fagkoordinator
Natur og Vandløb
Miljø og Naturafdelingen

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 77 85

Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 29. august 2007. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 9. juni 2008 udsendt til høring hos ansøger, naboer og andre berørte samt til andre, som har anmodet herom, og klageberettigede. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 21. juli 2008.

Den 22. juli 2008 indkom der en række bemærkninger fra DOF's lokalafdeling Sønderjylland (bilag 4). Bemærkningerne er vedlagt i bilag 4.

Bemærkningerne gav anledning til ændringer af flg. afsnit:

- 2.1.3 Der er ændret i tekst og vilkår 15 og 16
- 2.3.2 Der er tilføjet vilkår 26 og 27
- 2.14.1 Der er ændret i teksten
- 2.14.2 Der er ændret i teksten
- 3.1.1 Der er ændret i teksten
- 3.2 Der er ændret i teksten
- 3.2.1 Der er ændret i teksten
- 4.0 Vilkår 65 – 70 og 72 - 76 er tilføjet
- 5.0 Teksten er ændret
- 11.0 Afsnittet med relateret lovgivning er slettet

Aabenraa Kommune har desuden kommenteret bemærkningerne i et brev til DOF's lokalforening Sønderjylland (bilag 5).

Ændringer i øvrigt

Derudover er der ændret i afsnit 1.1, hvor tilladelsen til et nyt vandforsyningsanlæg nævnes.

I afsnit 2.7 er vilkår 33 blevet slettet

I afsnit 2.8 er vilkår 35 tilføjet

I afsnit 2.13.1 er der rettet i vilkår 48

I afsnit 2.13.2, er vilkår 53 tilføjet.

Klagevejledningen, der tidligere stod i afsnit 10, er taget ud af godkendelsen og vedlagt som brev til de klageberettigede.

Miljøteknisk vurdering og vilkår

1.0 Generelle forhold

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Visgårdvej 10, Bjerndrup, 6200 Aabenraa, med ejendoms nr. 5800006467.

Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 48234, og ejendommen er desuden knyttet til CVR nr. 43791915.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger som fremgår af Skema nummer 3044, version 7, genereret den 3. juni 2008 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

1.1 Drift og indretning

Redegørelse

Ejendommen Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa er beliggende i landzone ca. 2,3 km sydøst for Tinglev. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger i en afstand af ca. 600 meter øst for staldanlægget. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift.

Det eksisterende staldanlæg består af en slagtesvinestald beliggende bag stuehuset nord for Visgårdvej. Til gylleopbevaring ejes 2 beholdere på hhv. 2.200 og 3.000 m³.

Den eksisterende slagtesvinestald er opført i mørke betonelementer og tagflader for at mindske landskabspåvirkningen. Bygningshøjden er 8,2 m og taghældningen er 20 grader. Stalden er ca. 79,5 m lang og ca. 26,5 m bred, svarende til et areal på 2.100 m².

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny slagtesvinestald på 2.100 m² med samme dimensioner som den eksisterende stald (ca. 26,5 x 79,5 m), dog uden foderrum. Den nye stald placeres parallelt med den eksisterende svinestald. Den nye stald bliver opført i samme materialevalg, tværsnitdimension og ca. samme længde for at skabe et harmonisk bygningsanlæg.

Imellem de 2 stalde i den sydlige ende placeres 2 fodersiloer i samme højde som stalde.

Nord for den eksisterende stald etableres et forsuringsanlæg og procestank.

Den eksisterende vandboring blev anlagt i 2001 i forbindelse med staldbyggeri og findes umiddelbart sydvest for den eksisterende stald. Boringen er beliggende mindre end 25 m fra den nye stald, hvorfor den sløjfes og erstattes af en ny boring. Aabenraa Kommune har den 17. juli 2008 givet tilladelse til et nyt vandforsyningsanlæg 40 m øst for eksisterende stald.

Dermed er alle afstandskrav er overholdt.

Der er vedlagt oversigtskort med bygninger mv. i ansøgningens bilag 1.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af driften ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, Skema nr. 3044, version 7, genereret den 3. juni 2008, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier holdes tørre, samt at staldanlæg, foderanordninger og omgivelser holdes rene.
3. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
4. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelse.

1.2 Årsproduktion – staldbelægning

1.2.1 Slagtesvin

Redegørelse

Bedriften har en eksisterende tilladelse til et dyrehold på 209,6 DE.

Ejendommen gives tilladelse til en produktion på i alt 499,55 DE bestående af:

- 14.450 slagtesvin fra 30-114 kg.

Vilkår

6. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune om besætningens størrelse efter 2 år, og når besætningen er nået op på 499,55 DE i årsproduktion.
7. Produktionen kan gennemføres med en variation på ± 7 kg i ind- og udgangsgennemsnitsvægten, dog således at årsproduktionen ikke overskrider 499,55 DE.
8. Årsproduktionen skal kunne dokumenteres efter anmodning fra Aabenraa Kommune.

1.3 Information og ændringer på virksomheden

Redegørelse

Information om ejerforhold mv. og de tiltænkte ændringer af husdyrbruget er beskrevet i bilag 1.

Miljøredegørelsen og miljøvurderingen tager udgangspunkt i udbringningsarealerne, der fremgår af bilag 1 afsnit 4.1.3, i alt 64,41 ha.

Aabenraa Kommune vurderer, at driften af ejendommen er i overensstemmelse med gældende regler og ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

9. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der har ansvar for driften af husdyrholdet, meddeles til Aabenraa Kommune.
10. Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af bedriften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, de forstår.

2.0 Anlæg

2.1 Staldinventar- og drift

Redegørelse

Den nye slagtesvinestald indrettes i 4 sektioner med i alt 2.176 stipladser samt med 2/3 spalter og 1/3 drænet gulv (33/67). Stalden har et areal på ca. 2.100 m².

Den eksisterende slagtesvinestald er indrettet med 1.904 stipladser, som ikke ændres i forbindelse med udvidelsen. Vådfodertank, hvori råvarer blandes, er placeret i den sydlige ende af den eksisterende stald. Vådfodertanken rummer ca. 6 m³.

Der etableres 2 siloer á en kapacitet på ca. 70 m³. De placeres imellem de 2 stalde i den sydlige ende. De bliver 8 m høje, og de skal have en diameter på 3,5 m. Højdemæssigt vil de ligge tæt på kiphøjde. De vil blive monteret på et støbt betonfundament med opsamling til gyllebeholder. Der modtages færdigblandet vådfoder fra Perbølvej 5, 6200 Aabenraa.

Indtil de nye siloer er i drift, bruges den eksisterende 6 m³ vådfodertank.

Der etableres forsøringsanlæg på hele anlægget. Forsøringsanlægget (ventilbrønd og procestank) placeres umiddelbart nord for staldbygningerne. Anlægget til svovlsyrebehandling består af en blandetank og en syrebeholder. Ved hjælp af en kompressor og en gyllepumpe beluftes gyllen i blandetanken. Den forsurede gylle pumpes flere gange dagligt tilbage i staldens kanaler, samtidig med at ubehandlet gylle pumpes ud til forsuring. Dosering af svovlsyre styres ved hjælp af en pH-måler, som er placeret i forbeholderen. Styling af systemet består af en føler, som registrerer, om beholderen er tom eller fuld. Denne enhed sørger for tømning af forbeholder til gyllebeholder.

Syretanken er placeret på vejeceller, der registrerer forbruget, hvorved niveauet i syretanken hele tiden kan følges. Ved tilsætning af svovlsyre sænkes pH i gyllen, hvormed ammoniakfordampningen reduceres med ca. 70% i forhold til normal gylle. Der er ikke konstateret reduktion i lugt fra stalde, der anvender forsøringsanlæg. Der pumpes dagligt gylle til forsøringsanlægget for konstant at holde pH < 6.

Begge stalde etableres med overbrusningsanlæg, som dels har til funktion at styre dyrenes gødningsadfærd til spaltearealet, og dels har en kølende funktion for dyrene i varme perioder. Overbrusning medvirker til at sikre, at husdyrgødning hurtigt føres fra stald til gyllebeholder, hvorved både lugtgener og ammoniaktab mindskes.

2.1.1 Ventilation

Redegørelse

Der er undertryksventilation i den eksisterende stald, som bibeholdes efter udvidelsen, og der etableres undertryksventilation i den nye stald.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og

forøge strømforbruget. Undertryksventilation er mere strømbesparende end f.eks. ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Aabenraa Kommune vurderer, at der foretages en effektiv drift, tilsyn og rengøring med ventilationssystemet.

2.1.2 Rengøring af staldanlæg

Redegørelse

Begge stalde indrettes med drænet gulv med spalter (33/67). Der anvendes overbrusningsanlæg i begge stalde til at styre dyrenes gødningsadfærd til spaltearealet.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes staldinventar, inden der indsættes et nyt hold. Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Staldene rengøres ca. 4 gange årligt. Der anvendes vaskerobot. Metoden med iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Aabenraa Kommune vurderer, at renholdelse af staldanlæg er tilstrækkeligt for overholdelse af gældende krav og retningslinjer mht. rengøring.

2.1.3 Ammoniak reducerende miljøteknologi

Redegørelse

Der anvendes forsøringsanlæg i begge stalde, hvilket ifølge BAT kandidat for svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv giver en reduktion i ammoniakfordampning på 70 % ved en driftstid på 8760 timer/år.

Ansøgningen er kørt igennem med en driftstid på 1500 timer. Beregningen viser, at anlægget opfylder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniak fra stald og lager. Ejendommen ligger i bufferzone II i forhold til bekendtgørelsens beskyttelsesniveau (jfr. afsnit 2.14.1 og afsnit 9). Det samme gør Visgårdvej 8, 6200 Aabenraa, der har et tilladt husdyrhold på over 75 DE. Den tilladte merbelastning ved én ejendom udover ansøger er 0,5 kg N/hektar. Beregninger viser, at ved udnyttelsen af forsøringsanlægget på 1500 timer/år vil merbelastningen af mosen være på 0,33 kg N/ha.

Ansøger oplyser, at han vil udnytte forsøringsanlægget maksimalt, og at den mer - reduktion der vil være i forhold til ansøgningen, skal regnes som frivilligt indført. Mer - reduktionen ønskes opsparet til en evt. senere udvidelse, således at den reduktion der sker ved en driftstid på 1500 timer/år, da vil indgå som nudrift.

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at ved en evt. senere udvidelse vil lovgivningen på ansøgningstidspunktet skulle følges.

Begge stalde etableres med overbrusningsanlæg, som har til funktion at styre dyrenes gødningsadfærd til spaltearealet, og således medvirker til at sikre, at husdyrgødning hurtigt føres fra stald til gyllebeholder, hvorved både lugtgener og ammoniaktab mindskes.

Aabenraa Kommune vurderer, at den anvendte teknologi giver tilstrækkelig effekt til at sikre 15% ammoniakreduktion.

Vilkår

11. Ventilatorer skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller og specifikationer med henblik på driftssikker funktion.
12. Ventilationsanlæggene må ikke medføre, at der opstår væsentlige lugt, støv eller støjgener for naboer.
13. Det skal sikres, at spalter etc. kontinuerligt er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.
14. Staldene skal rengøres og desinficeres efter hvert hold leverede grise. Samtidig kontrolleres spalternes funktionsdygtighed.
15. Dokumentation for drift og virkning af gylleforsuringsanlægget i form af udskrift af elektronisk logbog skal fremvises på forlangende. Logbogen skal udtrækkes én gang om måneden f.eks. den første fredag i måneden, og der skal være data på begge stalde. Den skal som minimum indeholde oplysninger om gns. antal behandlinger pr. dag, gns. syreforbrug pr. behandling, gns. pH værdi i gyllen efter udslusning fra stalden og gns. pH værdi før indpumpning af gylle i stalden.
16. Driftstiden skal være på min. 1500 timer/år.
17. Det skal sikres bl.a. ved overbrusning, at grisene afsætter gødning på spaltearealet og ikke på det drænedede areal, således at den ønskede effekt på ammoniakfordampning i staldene opnås.

2.2 Lugt

Redegørelse

Afstanden til:

- nærmeste byzone (Tinglev) er ca. 2,3 km mod nordvest
- samlet bebyggelse i landzone er ca. 1,1 km
- nærmeste enkeltbolig der ikke har landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger ligger 600 m mod øst

Den beregnede geneafstand til byzone er 1117,55 m, til samlet bebyggelse i landzone er den 865,78 m og til enkelt bolig uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er den 465,63 m.

Således overholder projektet de beregnede geneafstande vedr. lugt.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af bedriften.

Da der er stor afstand til naboer, vurderes der ikke at ville komme lugtgener hos naboerne ved udpumpning af gylle.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre uacceptable lugtgener for naboer til bedriftens staldanlæg og gyllebeholdere.

Aabenraa Kommune stiller derfor ikke vilkår.

2.3 Gødningsopbevaring

2.3.1 Gødningsopbevaring

Redegørelse

Husdyrgødning opbevares i godkendte gylletanke med flydelag.

Husdyrgødning fra produktionen forekommer udelukkende i form af flydende husdyrgødning/gylle.

Vest for staldanlægget findes to gyllebeholdere på hhv. 2.200 og 3.000 m³. Der er beplantning omkring eksisterende gyllebeholdere samt ud mod vejen.

I forbindelse med udvidelsen er der indgået en 5 - årig aftale om opbevaring af 700 m³ gylle i gyllebeholderen på Vippelvej 46, 6360 Tinglev.

Der er efter udvidelsen en samlet opbevaringskapacitet på 6700 m³ gødning i husdyrbrugets egne og lejede gylletanke samt i fortank og gyllekanaler. Den samlede årlige produktion af gylle er 8.472 tons.

Der skal som hovedregel være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget. Ejendommen har 9½ måneds kapacitet. Kapacitetsberegningen fremgår af ansøgningens bilag 2.

I forbindelse med udvidelsen installeres gylleforsuringsanlæg med ventilbrønd. Pumpeledningen fra ventilbrønden i forsuringsanlægget og ud til gyllebeholderne bliver koblet på den eksisterende pumpeledning vest for den nye stald.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Lageret tømmes hvert år, og beholderne inspiceres visuelt. Beholdernes vægge og bund er tætte. Der er ingen spjæld på beholderne. Gyllen overpumpes via neddykket rør, og tømning sker via pumpe monteret på gyllevognen (dvs. at gyllen suges op af beholderne). Beholderne er overdækket med naturligt flydelag. Svovlsyrebehandling af gyllen giver problemer med at etablere et naturligt dannet flydelag på gyllebeholdere. Flydelaget sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning og efter behov.

Der føres logbog over flydelag i gyllebeholderne.

Der er gennemført beholderkontrol i 2004 af gyllebeholderen på 2.200 m³ fra 1992. Den anden eksisterende gyllebeholder er opført i 2001. Gyllebeholderne er omfattet af og tilmeldt 10 års beholderkontrolordningen.

Aabenraa Kommune vurderer, at:

- husdyrgødning opbevares miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet
- opbevaringsanlæg og forsøringsanlæg er i overensstemmelse med lovgivning og gældende retningslinjer.

2.3.2 Gyllehåndtering

Redegørelse

Der pumpes dagligt gylle til og fra gyllekanalerne i staldene og forsøringsanlægget for at holde pH < 6 konstant. Forbeholderen til forsøringsanlægget er udstyret med en føler, der registrerer om beholderen er tom eller fuld. Denne enhed sørger ligeledes for tømning af forbeholder til gyllebeholder.

Umiddelbart før udbringning omrøres gyllen med pumpe monteret på gyllevognen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Gyllen køres som hovedregel ud på veletablerede afgrøder, hvorved ammoniakfordampning og lugtgener minimeres pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Hvis gyllen forsures med fuld effekt, reduceres fordampningen ved udbringning med ca. 70 % ift. normal gylle, idet den lave pH bevares i gyllebeholdere og under udbringning.

Der udbringes aldrig gylle på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Transport af gylle til udbringning på aftalearealer, der er beliggende mere end 10 km fra ejendommen, sker ved anvendelse af lukket beholder.

Gyllen håndteres i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Der er regler for:

- udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- udbringningsmetoder
- nedfældning på sort jord og græsarealer tæt på sårbar natur
- udbringningstidspunkter, der sikrer optimal optagelse i planter
- nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer
- maksimale mængder husdyrgødning pr. ha og krav til efterafgrøder

Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Aabenraa Kommune vurderer, at ovenstående håndtering og praksis er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer for at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

Vilkår

18. Såfremt der ved en eller flere af gyllebeholderne etableres fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet. Der kan evt. etableres en anordning som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet.
19. Der må ikke monteres fjernbetjent pumpeudstyr.
20. Der kan alternativt etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet.
21. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted.
22. Pladsen ved gyllebeholderne skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning er afsluttet.
23. Der skal føres logbog for såvel ejede som lejede gyllebeholdere.
24. Udbringning af gylle på sort jord og græsarealer skal ske ved nedfældning i 1000 m bufferzonen fra Tinglev Mose (bilag 2 i miljøgodkendelsen).
25. Fra 1. januar 2011 skal gyllen nedfældes på sort jord og på græsarealer.
26. Der må ikke køres gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
27. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.

2.4 Transport

2.4.1 Transport af husdyrgødning

Redegørelse

Der forventes at skulle transporteres ca. 295-320 læs gylle pr. år. Gylletransporterne forventes at stige med ca. 230-250 pr. år, idet den ekstra gylle, som produceres efter udvidelsen, skal transporteres og udbringes på aftalearealer, der ikke ligger i umiddelbar nærhed af gyllebeholderne. Desuden skal der transporteres 700 m³ gylle til gyllebeholderen på Vippelvej 46, 6360 Tinglev. Der anvendes lukket beholder til gylletransport og lastbil, hvor afstanden er mere end 10 km.

En stor del af gylletransporterne vil foregå ad offentlig vej til aftalearealer og til Vippelvej 46, 6360 Tinglev. Ved kørsel på offentlig vej passerer enkelt beboelser og samlet bebyggelse bl.a. byerne Bajstrup, Broderup, Sofiedal, Tinglev og Bjerndrup.

Transportruterne er vist i bilag 7 i ansøgningen.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Vilkår

28. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
29. Transport af gylle gennem Bajstrup, Broderup, Sofiedal, Tinglev og Bjerndrup må normalt kun finde sted på hverdage i tidsrummet kl. 07:00-19:00.

2.4.2 Øvrig transport

Redegørelse

Efter udvidelsen sker levering af smågrise ca. hver uge.

Der køres grise til slagteri ca. 110-120 gange om året fordelt med ca. 2 transporter hver uge, hvilket er en fordobling ift. den nuværende drift.

Afhentning af døde grise sker med dags varsel og forventes uændret dvs. 50-60 gange om året.

Der leveres foder i tankvogn fra Perbølvej 5, 6200 Aabenraa dagligt (dvs. en fordobling i fht. nuværende drift). Fodertransporter er beregnet til 365 årligt.

Med udgangspunkt i ovenstående vil der efter udvidelsen være ca. 600 transporter årligt til og fra ejendommen i forbindelse med produktionen.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Vilkår

30. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvis foregå mellem kl. 7:00-19:00
31. Transport af dyr i lastbil til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 06:00-18:00. Transport af dyr med traktor skal fortrinsvis ske imellem 8:00 og 18:00. Op til 10 transporter årligt kan foregå på lørdage mellem kl. 9 - 12.

2.5 Teknikker til gyllehåndtering

Vurdering

Den anvendte teknik med rensning af stalde, pumpning af gylle fra gyllekanaler, anvendelse af forsuringsanlæg, overpumpning til gyllebeholdere og til udspretningsvogne vurderes at opfylde gældende krav - se afsnit 2.3.2.

2.6 Anvendelse af anden organisk gødning

Redegørelse

Der findes ingen oplysninger i ansøgningen om anvendelse af anden form for organisk gødning f.eks. spildevandsslam på ejendommen.

Der stilles derfor ingen vilkår.

2.7 Spildevand og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra driftsbygningerne består af:

- vaskevand
- vand fra overbrusningsanlæg
- drikkevandsspild
- regnvand fra tagarealer

Al vaskevand fra staldene ledes via gyllekanaler til gyllebeholder. Vand til overbrusning ledes tilsvarende via spaltearealet til gyllekanaler og gyllebeholder. Drikkenipler er placeret over langtrug til vådfoder, således at evt. vandspild opsamles.

Regnvand ledes til nedsivning via 8 nedløb på den eksisterende stald. Den nye stald udføres ligeledes med 8 nedløb, som afledes til dræn.

Spildevand fra husholdningen ledes til septiktank tilmeldt kommunal tømningsskema og placeret på sydsiden af Visgårdvej umiddelbart overfor beboelsen.

I bilag 1 i ansøgningen er enkelte af ovennævnte afløbsforhold vist.

Aabenraa Kommune vurderer sammen med nedenstående vilkår, at spildevandshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

32. Nedsivning af tagvand skal foregå efter Aabenraa Kommunes gældende regulativer og anvisninger.
33. Vaskevand fra rensning af stalde skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
34. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester samt rester af sprøjtemidler, skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Udbringning skal ske efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

2.8 Uheld og risici

Redegørelse

Forsuringsanlægget stiller særlige krav til minimering af risiko for personskade ved håndtering af koncentreret svovlsyre. Anlægget leveres med

nødbrusningsanlæg. Den forsurede gylle har en pH på ca. 5,5-6 og udgør derfor ikke en risiko for ætsningsskader.

Der vil blive etableret:

- Nødbrusningsanlæg
- Kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel
- Aflåsning af syreskabet, så man ikke umiddelbart kan åbne skabet

Gyllebeholdere og stald er (iht. ansøgningen) ikke placeret i umiddelbar nærhed af naturområder, hvor gylle vil kunne løbe hen i tilfælde af lækage, fejl ved pumpning af gylle mv. Gyllebeholderne er tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Punktkildeforurening med pesticider kan ikke forekomme, idet al håndtering af pesticider herunder påfyldning og vask af sprøjte sker på adressen Perbølvej 5, 6200 Aabenraa.

Der er lavet en beredskabsplan (ansøgningens bilag 3), så forholdsregler i forbindelse med uheld med forsøringsanlægget, oliespild, gylle, brand mv. er beskrevet. Ved uheld med gylleudslip kontaktes Aabenraa Kommunes beredskab. Oplysninger/telefonnummer til disse står i beredskabsplanen.

Inden udkørsel af gylle suges gyllen op med pumpe monteret på gyllevognen. Der er ingen spjæld på beholderne. Overpumpning sker via neddykket rør, og pumpen sidder ved staldene i forbindelse med forsøringsanlæg. Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt.

Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen er i overensstemmelse med gældende retningslinjer for at begrænse skader som følge af uheld og udslip.

Vilkår

35. Der skal i forbindelse med syretanken etableres nødbrusningsanlæg, kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel og syreskabet skal aflåses, så man ikke umiddelbart kan åbne skabet.
36. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
37. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Tilsynsmyndigheden, Teknisk Forvaltning tlf.: 7376 7351, 2041 7351 eller 7376 7676.
38. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt.

2.9 Støjkilder

Redegørelse

Den væsentlige støjkilde på bedriften er ventilationsanlægget. Desuden kan der forekomme støj, når foderblandingen pumpes op i fodersiloerne, der står i den sydlige ende imellem de 2 stalde. Fodringsanlægget står i et lukket rum.

Pumpning af gylle vil fremover ske fra procestanken til forsuringsanlægget, som er placeret nord for de to parallelle staldbygninger.

Ventilationsanlægget er anlæggets primære støjkilde. Afkastene er placeret lige nedenfor kip, symmetrisk langs længdeaksen af stalden. Det etableres med diffus luftindtag og 19 afkast. Toppen af konus er ca. 1 m over kip der er i 8,2 m højde. Ventilationsanlægget vil køre med undertryk, og driftseffekten er 690 w eller 2,92 Amp for step ventilatorerne og 635 w eller 2,63 Amp for de trinløse ventilatorer. Step ventilatorer kører med 14700 m³/h (14 stk) og trinløs kører med op til 13800 m³/h (5 stk). Lufthastigheden varierer mellem 1,5 m/s til ca. 12 m/s afhængig af ventilationsbehovet der hele tiden tilpasses behovet i stalden. Støjniveauet er oplyst af leverandør til 69 dB (A) 2 m over konus.

Fodringsanlægget er placeret i et lukket rum, og gyllepumpen flyttes til nord for stalddene. Derved ledes støjen ud over åbne marker og væk fra offentlig vej og naboer.

Ventilationsanlægget kører 365 dage om året. Fodringsanlægget kører dagligt med 4 udfodringer. Dette vil være uændret fremover.

Der er stor afstand til naboer, idet der er 600 m til enkelt bolig uden landbrugspligt og 1,1 km m til samlet bebyggelse samt 2,1 km til byzone.

Aabenraa Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende, da de nærmeste naboer ligger langt fra bedriften, og da bedriften ligger langt fra samlet bebyggelse, nabobeboelser og byzone.

Vilkår

39. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag - fredag kl. 7 - 18 (8 timer)	Alle dage kl. 18 - 22 (1 time)	Alle dage kl. 22 - 7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22 - 7
Lørdag kl. 7 - 14 (7 timer)	Lørdag kl. 14 - 22 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7 - 22 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

40. Støjbidraget skal måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

41. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis

- Aabenraa Kommunes miljøafdeling finder det påkrævet.
42. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
  43. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes.
  44. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med Aabenraa Kommune.
  45. Aabenraa kommune kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af miljøstyrelsens godkendelsesordning - miljømåling - ekstern støj". Udgifterne afholdes af virksomheden.

2.10 Skadedyr

Redegørelse

Der sker ingen bekæmpelse af fluer. Eventuel bekæmpelse vil ske enten ved rovfluer eller ved sprøjtning. Effekten af forsuret gylle på flueproblemer er ansøger/landbrugsrådgiver ukendt.

Ejendommen har indgået aftale med Mortalin om rottebekæmpelse. Denne aftale fortsættes.

Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er i orden.

Vilkår

46. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
47. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

2.11 Støv

Redegørelse

De væsentlige støvkilder stammer fra transport til og fra ejendommen.

Der leveres færdigblandet foder én gang dagligt. Der fodres med en utraditionel vådfoderblanding bl.a. baseret på restbrød fra brødfabrik, hvorfor foderhåndteringen ikke kan sammenlignes med en normal slagtesvineejendom med korn- og fodersiloer mv.

Aabenraa Kommune vurderer, at transport og håndtering af foder mv. ikke vil give støvgener for omkringboende.

2.12 Lys

Redegørelse

Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene ca. 3 timer pr. døgn i vinterhalvåret og ca. 2 timer pr. døgn i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Det overvejes at anvende lavenergi lysstofrør, men dette er ikke besluttet endnu.

Der findes ingen projektører, der permanent lyser ud i landskabet. Omkring anlæggets færdselsarealer findes der almindelig nedadrettet belysning (6 stk. 60 W).

Aabenraa Kommune vurderer, at den begrænsede lyskilde ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende, og heller ikke vil påvirke de landskabelige hensyn.

2.13 Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier

2.13.1 Olie

Redegørelse

Dieselolie opbevares i overjordisk tank (4.000 l) fra 2001, der står inde i en ældre driftsbygning på ejendommen ud mod Visgårdvej. Fyringsolie opbevares i overjordisk tank (2.000 l) fra 2001, der er placeret i umiddelbar nærhed af oliiefyret. Både oliiefyr og tank står inde i en ældre driftsbygning på ejendommen ud mod staldbygningerne.

Ved:

- afmelding af gamle olietanke og
- anmeldelse af ny(e) olietank(e)

kontaktes Aabenraa Kommunes miljøafdeling

Hvis der er spørgsmål om de specielle krav til:

- plasttank
- olietanke på listevirksomheder

sendes de til samme.

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring af olieprodukter er i orden, og at der er lille risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand.

Vilkår

48. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund med opkant, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

49. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til

- olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
50. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

2.13.2 Affald

Redegørelse

Der forekommer kun små mængder fast affald fra ejendommen, idet der udelukkende sker svineproduktion, mens planteavlstriften sker med udgangspunkt i Perbølvej 5, 6200 Aabenraa. Affaldstyper angivet med EAK- og ISAG koder samt opbevaringssted og modtagere er vist i ansøgningens bilag 4.

Da foder leveres bl.a. med tankvogn og pumpes direkte til blandetank, og mineralblanding blæses eller snegles til mineralfodersilo, findes der stort set ikke tomme sække eller lignende brandbart affald, der skal bortskaffes.

Døde dyr opbevares på omladningsplads ved gyllebeholdere ca. 200 meter vest for anlægget i stor afstand fra naboer. Pladsen er befæstet. De døde dyr afhentes af DAKA.

Fast affald vil fremover blive afskaffet via kommunal modtageordning.

Aabenraa Kommune vurderer, at affaldshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

51. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.
52. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af Aabenraa Kommunes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).
53. Indtil døde dyr afhentes skal de opbevares på en skyggefuld plads. De skal overdækkes med en kadaverpresenning, og de skal være hævet over jorden. Pladsen skal afskærmes.

2.13.3 Sprøjtemidler og medicin

Redegørelse

Der opbevares ingen pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen, idet al markdrift, maskinopbevaring mv. sker med udgangspunkt i ejendommen på Perbølvej 5, 6200 Aabenraa.

Erhvervsaffald afhentes p.t. af Meldgård Miljø. Medicinrester og kanyler afleveres til MOTAS. Indtil aflevering opbevares medicin og medicinrester i køleskab, der står inde på kontoret i den sydlige ende af den eksisterende stald ved siden af foderladen. Stalden aflåses.

Aabenraa Kommune vurderer, at medicin og sprøjtemidler bliver håndteret på tilfredsstillende vis.

Vilkår

54. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.
55. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
56. Medicin skal opbevares i aflåst skab eller rum.
57. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til drænen eller vandløb.
58. Der må ikke opbevares sprøjtemidler på ejendommen.

2.14 Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

2.14.1 Anlæggets påvirkning af beskyttede naturtyper efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

Redegørelse

Stalde og opbevaringslagre i f. m. Visgårdvej 10 ligger ca. 780 m fra Tinglev Sø og Mose, der er beskyttet jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Områdets tilstand må derfor ikke ændres uden tilladelse fra Aabenraa Kommune. Området er endvidere fredet og er i regionplanen registreret som "særligt næringsfattigt naturområde".

Tinglev Mose er et biologisk værdifuldt naturområde. Området blev i 1998 undersøgt indgående mht. vegetation og fauna. Resultatet er gengivet i rapporten "Plante- og dyrelivet i Tinglev Mose, 1998" - udarbejdet af konsulentfirmaet Bio/consult for Sønderjyllands Amt.

Tidligere var Tinglev Mose en lys åben hede- og højmose, som dækkede omtrent det nuværende moseareal syd for jernbanen Tinglev-Sønderborg og vest for Sønderø. Mosen blev imidlertid afvandet og delvist udgravet (tørv), hvilket bl. a. medførte en voldsom tilgroning i skyggende træer. Afvanding, tilgroning og øget næringsberigelse har således medført, at den sjældne højmosevegetation ikke længere er udbredt. Der forekommer tillige arealer med kær-samfund og skovbevoksede tørvemoser – som også er truet.

Der er siden gennemført flere vandstandshævninger i mosen, hvilket har medført forbedrede forhold for højmosen pga. øget vandmætning af tørv, træer vælter hvilket bevirker at sollys når til lav vegetation og fordampningen falder, mindre eutrofiering fra omkringliggende (våde landbrugsarealer) m.

m.. Det er dog muligt, at vandstanden stadig er for lav – og næringsberigelsen for høj – til, at der atter vil udvikles lys åben højmosse.

Dyrelivet i Tinglev Mose er også præget af tilgroning og eutrofiering. Der lever en del forskellige arter af småfugle. Rørdrum og plettet rørvagtel forekommer.

Tinglev Mose er en del af et udpeget Natura 2000 område "Tinglev Sø og Mose, Ulvemosen og Terkelsbøl Mose". Området er fuglebeskyttelsesområde (nr. 62), og der skal i de kommende år udarbejdes en naturplan for området, som ved gennemførelse sikrer, at udpegningsgrundlaget – rørhøg og hedehøg – over tid opnår "gunstig bevaringsstatus". Forholdene for fuglene er pt. ringe, idet bl. a. der er mangel på egnede rede- og fourageringspladser (våde og lys åbne naturarealer – enge, moser og søer).

Aabenraa Kommune vurderer, at dele af Tinglev Mose skal sidestilles med lovens¹ § 7 som højmosse, idet der er "potentielle regenerationsmuligheder for tørvemoser/fugtige tørvegrave" i den sydlige del af mosen.

Kvælstof (ammoniak) fra stald, lager og markarealer i f. m. Visgårdvej 10 (og andre landbrug) kan føres til mosen med vind/nedbør og forringe de biologiske forhold i næringsfattige naturarealer. For at vurdere dette nærmere, er der udført beregninger på den merbelastning som produktionsudvidelsen vil medføre i ét punkt i mosen indenfor 1000 m bufferzonen fra anlægget.

Den højeste merdeposition i Tinglev Mose er beregnet til 0.33 kg N/ha/år, hvilket er en forholdsvis begrænset øget belastning – og mindre end lovkravet på maks. 0,5 kg N/ha/år. Merdepositionen skal endvidere ses i sammenhæng med, at "baggrunds-depositionen" i Aabenraa Kommune pt. skønnes at være på omkring 22 kg N/ha/år (DMU).

Aabenraa Kommune vurderer således, at den merdeposition af ammoniak som produktionsudvidelsen på Visgårdvej 10 vil medføre ikke har en væsentlig virkning på forholdene i Tinglev Mose. Det bemærkes, at der på ejendommen etableres gylleforsuringsanlæg – som begrænser ammoniak emissionen – og som skal virke både på den nuværende og planlagte produktion. Gylleforsuringen medfører, at det generelle krav om ammoniakreduktion er overholdt ved en driftstid på 1500 timer/år.

For at begrænse ammoniak tilførslen til mosen, er der endvidere stillet krav om nedfældning af gylle i bufferzonen på sort jord og græsmarker (afsnit 2.3.2), og der er stillet vilkår om minimum driftstid på forsuringsanlægget (afsnit 2.1.3). Aabenraa Kommune stiller ikke yderligere vilkår.

2.14.2 Anlæggets påvirkning af beskyttede naturtyper efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven og § 23 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

Redegørelse

Nybyggeriet og udvidelsen på Visgårdvej 10 medfører, at det generelle krav om reduktion af ammoniak er opfyldt jfr. redegørelsen i afsnit 2.14.1.

Ca. 250 meter sydøst for staldanlæg og opbevaringslagre ligger engarealer i tilknytning til Bjernstrup Mølleå. Både enge og vandløb er beskyttet mod tilstandsændringer jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Der findes endnu et beskyttet vandløb (afløb fra Tinglev Mose) ca. 240 meter nordvest for de 2 eksisterende gyllebeholdere og ca. 400 meter nordvest for staldanlægget. Alle andre naturarealer – bl. a. enge og moser i f. m. Tinglev Mose - ligger mere end 500 meter væk fra anlægget.

Kvælstof (ammoniak) fra stald, lager og markarealer i f. m. Visgårdvej 10 (og andre landbrug) kan føres til naturarealerne med vind/nedbør, og kan forringe naturforholdene i næringsfattige arealer.

Aabenraa Kommune vurderer, at idet bl. a. engene allerede er næringsberigede, og moserne ligger i væsentlig afstand fra ejendommen (og derfor kun modtager en begrænset ekstra tilførsel af luftbåren kvælstof) vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på de beskyttede naturarealer.

3.0 Udbringningsarealer

Redegørelse

Miljøredøgørelsen og miljøvurderingen tager udgangspunkt i udbringningsarealerne på i alt 64,41 ha svarende til udbringning fra 89,36 DE (1,39 DE/ha) med 9.479,07 kg N og 1.628,33 kg P (se evt. bilag 1 og ansøgningens bilag 5).

Foruden udbringningsarealerne er der indgået 6 aftaler på i alt 437,55 ha aftalearealer. Placeringen af aftalearealerne fremgår af ansøgningens bilag 5.

Ejendommen har en aftale om levering af svinegylle til arealer ejet af Kaj Lavrsen, Sofiedalvej 27, svarende til 152 DE med 16.100 kg N og 2.751 kg P. Flere af Kaj Lavrsens arealer, ligger dog inden for nitratfølsomt drikkevandsområde og område med særlige drikkevandsinteresser. Aabenraa Kommune har udarbejdet en §16 godkendelse for Kaj Lavrsens arealer.

De øvrige aftalearealer ligger uden for nitratfølsomme drikkevandsområder.

Hans Peter Thomsen, Gl. Oksemark 4, modtager svinegylle svarende til 79,5 DE med 8.419 kg N og 1.439 kg P.

H. C. David, Vippelvej 46, modtager svinegylle svarende til 26,5 DE med 2.803 kg N og 480 kg P.

Carl Christensen, Kærvej 8, modtager svinegylle svarende til 50,6 DE med 5.359 kg N og 915 kg P.

Bylderup Kartofler, Lendemark 3, modtager svinegylle svarende til 70,9 DE med 7.508 kg N og 1.283 kg P.

Birger Jaedicke modtager svinegylle svarende til 30,7 DE med 3.251 kg N og 556 kg P.

Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Aabenraa Kommune vurderer, at udbringningsarealets størrelse harmonerer med husdyrholdet.

Vilkår

59. Der må udbringes husdyrgødning på de arealer på den pågældende bedrift, der fremgår af ansøgningens tabel 4.1.3 samt aftalearealerne i tabel 4.1.4.

3.1 Arealanvendelse

Redegørelse

Udbringningsarealerne er beliggende i et område, der afvander via Bjerndrup Mølleå, Sønderå og Vidå til Vadehavet. Bjerndrup Mølleå og Sønderå er målsat B2 – generel målsætning for laksefiskevand. Målsætningen er opfyldt.

Der er ikke lagt op til en ændring i sædskiftet, og der anvendes således sædskiftet S4 også efter udvidelsen.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se ansøgningens bilag 3).

Der kan, jævnfør ansøgningen, udbringes husdyrgødning på 64,41 ha eget areal + 437,55 ha aftaleareal, i alt 501,96 ha, og det reelle dyretryk for den ansøgte bedrift er 1,39 DE/ha.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne for ejendomme på 1,4 DE jf. husdyrbekendtgørelsen.

Aabenraa Kommune vurderer:

- at sædskiftekravene er overholdt
- at de 64,41 ha udbringningsareal og 437,55 ha aftaleareal er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene

Vilkår

60. Arealerne må ikke tilføres mere husdyrgødning end det, der svarer til 1,39 DE/ha (DEreel).

3.1.1 Drikkevandsinteresser, nitrat-overfladevand og nitrat-grundvand

Redegørelse

Ejendommen og bedriftens udbringningsarealer er beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser, hvor der ikke er udarbejdet indsatsplan til grundvandsbeskyttelse.

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle uden for nitratklasserne 1-3 (DE reduktionsprocenten er 100%). Beskyttelsesniveauerne for nitrat-overfladevand er overholdt.

Den del af bedriftens udbringningsarealer der bliver vurderet i denne godkendelse ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Beskyttelsesniveauerne for nitrat-grundvand er overholdt.

For gylleaftalearealet Sofiedalvej 27, 6360 Tinglev er der udarbejdet en særskilt arealgodkendelse, da en stor del af arealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Det fremgår af ansøgningsskemaets beregninger, at den samlede årlige mængde kvælstof i husdyrgødningen der udbringes på de arealer, denne godkendelse omhandler, stiger med 12491 kg N/år. En del af dette kvælstof vil blive udvasket fra rodzonen og ført med vandløbene til slutrecipienten Vidåen og Vadehavet, der er Natura2000 områder. I afsnit 3.2.1. bliver påvirkningen af Natura2000 områderne beskrevet og vurderet.

Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne.

3.1.2 Fosfor

Redegørelse

Ejendommens udbringningsarealer er ikke drænet grovsandet jord (JB1) og ligger i svagt kuperet smeltevandsslette dvs. i fladt terræn uden skrånende arealer mod vandløb eller sø/mose.

Ejendommens udbringningsarealer ligger i et opland, der afvander til Vadehavet. Vadehavet er ikke overbelastet med fosfor, hvorfor der ikke er krav til P-overskud. Udbringningsarealer mark nr. 14-1, 17, 19 samt det østligste af markarealerne benævnt mark nr. 18 er delvist beliggende i lavbundsarealer, der ikke er omfattet af okkerklasse I.

Der tilføres 1.623,21 kg P i nudrift og 1.628,33 kg P i ansøgt drift (se afsnit 4.2 og 4.3 i bilag 1).

Aabenraa Kommune vurderer, at kravene til P-overskud er overholdt. Der stilles ingen vilkår.

3.2 Forholdsregler over for beskyttet natur

Redegørelse

Udbringningsarealer mark nr. 14-1, 14, 17 og 19 grænser direkte op til Bjerndrup Mølleå, og en mindre del af mark nr. 14-1 er beliggende i Natura2000 område (Tinglev Sø og Mose). Det østligste af udbringningsarealerne mark nr. 18 grænser op til beskyttede engarealer efter naturbeskyttelseslovens §3.

Flere af aftalearealerne mark nr. CC5, CC6, CC7, CC9, HPT4, HPT7, BJ1, Byld107, KL33, KL28 og HCD1 grænser op til beskyttede §3-mosearealer. Aftalearealerne mark nr. CC9, Byld 101 og Byld 102 grænser op til beskyttede §3-engarealer, mens der på aftaleareal mark nr. CC5 er udbringning på beskyttet §3-engareal. Aftalearealer mark nr. CC7 og CC8 grænser op til Tinglev Sø og Mose (Natura2000 område), og på aftaleareal mark nr. CC9 sker der udbringning inden for afgrænsningen til Tinglev Sø og Mose (Natur2000 området).

Lokalisering af beskyttede naturområder omkring Visgårdvej 10 og Natura2000 området fremgår af bilag 3.

Generelt må arealer beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 ikke omlægges, dyrkes eller tilføres øget mængde gødning eller husdyrgødning uden dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 fra Aabenraa Kommune.

Da enge normalt i forvejen er næringsbelastede, vurderer Aabenraa Kommune, at det ikke er et problem med udbringningsarealer, der grænser op til fersk eng.

Der er ingen af udbringningsarealerne, der skråner stærkt (mere end 12°) ned mod vandløb, moser og engarealer. Der er en dyrkningsfri bræmme ned mod vandløb og søer over 100 m² (jfr. Vandløbslovens § 69).

Harmoniarealerne er gennemgået på luftfoto og analyseret på kort vist i bilag 4.

Aabenraa Kommune vurderer, at Tinglev Mose udløser bufferzoner i henhold til bestemmelserne i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 7. Der er stillet vilkår i afsnit 2.3.2 om udbringning af gylle i bufferzonen.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af, at arealerne ikke ligger på stærkt skrånende arealer ned mod vandløb, moser og enge, at erosion af udbragt husdyrgødning til områderne ikke udgør en risiko, såfremt der fortsat opretholdes en 2 m dyrkningsfri bræmme jfr. Vandløbslovens § 69.

Aabenraa Kommune vurderer således, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinier for naturbeskyttelse og samlet set ikke er i strid med retningslinier for naturbeskyttelse (jf. §23 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug).

Vilkår

61. Drift af de ovenfor nævnte marker, som grænser op til beskyttet natur, skal ske på en miljørigtig måde, der minimerer risikoen for belastning af disse naturarealer.

3.2.1 Vurdering af påvirkning af Natura2000 områder mv.

Natura 2000 område

Anlægget ligger ca. 500 meter sydøst for det nærmeste Natura2000 område, som er EF-fuglebeskyttelsesområdet F62 Tinglev Sø og Mose, Ulvemosen, Terkelsbøl Mose. Udpegningsgrundlaget for F62 er Rørhøg og Hedehøg.

Det centrale mosearealer er nedbrudt højmoser med spredte tørvegrave, brunvandede søer og store andele af skovbevokset tørvemose. Randarealerne er lavtliggende marginaljord, som drives ekstensivt. Mosen er afvandet gennem systemer af grøfter. Afvandingen er blevet dårligere de seneste årtier, da arealerne i og omkring moserne har sat sig, som følge af koldforbrænding af tørven. Terkelsbøl Mose er stærkt tilgroet af birk, pil og græsser som følge af afvandingen.

Aabenraa Kommune vurderer, at Tinglev Mose udløser §7-bufferzoner, da der er "potentielle regenerationsmuligheder for tørvemoser/fugtige tørvegrave" i den sydlige del af mosen inden for 1.000 meters afstand til anlægget.

I forbindelse med udvidelsen bliver der etableret gylleforsuringsanlæg både i den nuværende og planlagte produktionsbygning. Gylleforsuring medfører, at kravene om ammoniakreduktion er opfyldt ved en driftstid på 1500 timer/år. Ansøger oplyser at anlægget skal køre i maks. antal timer, for at han kan få fuldt udbytte af den bedre udnyttelse af kvælstof. Ved fuld driftstid vil forsuringen bevirke en negativ mer-emission af ammoniak fra anlægget, da forsuringen skal ske på såvel eksisterende som nyt anlæg. Der er stillet vilkår om at anlægget kører i minimum 1500 timer/år, hvilket opfylder beskyttelsesniveauet. Der er redegjort for, hvorfor en mer-deposition i mosen på 0,33 kg N/ha, ikke påvirker mosen væsentligt i afsnit 2.14.1.

Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura2000 områdets udpegningsgrundlag væsentligt.

Aabenraa Kommune vurderer, at udbringning på landbrugsarealer i Natura2000 området ikke er et problem i denne sag.

Udbringningsarealerne er beliggende i et område, der afvander via Bjerndrup Mølleå, Sønderå og Vidå til Vadehavet. Bjerndrup Mølleå og Sønderå er målsat B2 – generel målsætning for laksefiskevand. Målsætningen er opfyldt.

Afvandingen sker igennem det udpegede habitatområde "Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen". Den del af habitatområdet der ligger i Aabenraa kommune omfatter Grønå nedstrøms Bylderup Bov samt Sønderå fra Broderup og vestover. Der skal i tiden fremover udarbejdes en natur- og vandplan for området, som ved gennemførelse sikrer, at udpegningsgrundlaget – bæklampret, flodlampret, snæbel og naturtyperne "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" og "vandløb med vandplanter" over tid opnår gunstig bevaringsstatus.

Det blev i en basisanalyse fra Sønderjyllands Amt vurderet, at forholdene pt. er kritisk for fiskene – særligt snæbel – primært pga. opstemninger og mangel på egnede gyde- og opvækstområder. Naturtyperne vurderes ikke at være væsentlig truet.

M.h.t. arealerne i denne godkendelse gør flg. sig gældende:

- Der er ingen af arealerne der ligger i nitratklasse eller i nitratfølsomt indvindingsområder.
- Der er ingen af arealerne, der ligger i oplande, der afvander til områder, der er overbelastet med fosfor.
- Det er ikke forekomsten af næringsstoffer i vandmiljøet, der er hovedproblemet (jf. basisanalysen).
- Der sker en vis naturlig omsætning af næringsstoffer i vandløbene.
- I perioden 2003-2006 skete der et fald i husdyrintensiteten i det daværende Sdr.jyllands Amt. I samme periode er der sket et fald i udvaskningen pr. DE.

På baggrund heraf vurderer Aabenraa Kommune, at produktionsudvidelsen på Visgårdvej 10 ikke har en væsentlig virkning på de habitatområder som ejendommens arealer afvander til (Vidåen, Vadehavet m. fl.).

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen og på eller grænsende op til udbringningsarealerne.

På baggrund af de faglige rapporter nr. 457 og 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt Aabenraa Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være: vandflagermus, brun flagermus, syd flagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, dværg flagermus, hasselmus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og grøn mosaikguldsmed. Vandflagermus, brun flagermus, troldflagermus, hasselmus, odder, løgfrø og grøn mosaikguldsmed er optaget på rødlisten 1997 som sårbare.

Aabenraa Kommune har ikke konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i området.

Udvidelsen vurderes dog ikke at have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Aabenraa Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistepå eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og resteområder for bilag IV-arterne.

Der stilles derfor ikke vilkår til beskyttelse af bilag IV-arter, artsfredede arter eller rødlistearter.

4.0 Bedste tilgængelige teknik / Renere teknologi

Redegørelse

Ansøger oplyser følgende om anvendelse af bedst tilgængelig teknik:

Management

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Før udvidelsen var det årlige elforbrug på 87.300 kwh, og det årlige forbrug af olie på 14.800 liter. Der er ingen egenproduktion af energi. Efter udvidelsen forventes et øget forbrug af el og olie på ca. 70-80%.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med forsuringsanlægget, olie, gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Som udgangspunkt indføres ikke Miljøstyring via f.eks. ISO 14001 systemet. Det overvejes at tilmelde bedriften Green Network, hvorigennem der skal udarbejdes en miljøredegørelse.

Foder

Ejendommen er ikke pålagt restriktioner i forhold til fodring. For at opfylde kravet om 15% reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen anvendes forsureningsteknologi, hvorved der ikke er behov for begrænsning af råproteinindhold eller foderforbrug. Der anvendes vådfoder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Efter udvidelsen modtages færdigblandet foder fra Perbølvej 5, 6200 Aabenraa.

Gylleforsuring

Gylleforsuringsanlæg er ikke særlig udbredte. De påfører landmanden større omkostninger end man p.t. vurderer at kunne forlange generelt for en svineproduktion af den størrelse, der her er tale om. Anlægget er desuden stadig under udvikling. Derfor betragtes det ikke som BAT.

Staldindretning – forbrug af vand og energi

På ejendommen etableres drænet gulv med spalter (33/67) i begge stalde samt forsuringsanlæg. Der pumpes dagligt gylle til forsuringsanlægget for at holde pH < 6 konstant. Delvist spaltegulv er fravalgt som løsning, idet forsuringsanlægget effektivt håndterer den lidt højere ammoniakfordampning, der ellers ville komme fra det drænede gulv med spalter (33/67). Køling af kanalbund med skraber er ikke muligt at kombinere med forsurening.

Lyset i staldene er tændt efter behov. Det overvejes at anvende lavenergi lysstofrør, men dette er endnu ikke besluttet.

Der anvendes undertryksventilation i staldene, hvilket er mere strømbesparende end f.eks. ligetryksventilation. Der er ikke planer om at udskifte ventilationen i den eksisterende stald. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Ventilatorerne vaskes i forbindelse med vask af staldafsnittene. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Anvendelsen af multistep ventilation med hastighedsregulering bidrager til at reducere energiforbruget sammenlignet med tidligere ventilationssystemer. Der anvendes således BAT i forbindelse med eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Staldventilation står for langt størstedelen af energiforbruget.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Der anvendes vaskerobot. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Det anslåede forbrug af vand i nudriften er ca. 3.800 m³/år svarende til ca. 0,6 m³ pr. svin. Forbruget pr. svin forventes uændret, hvorfor der forventes et vandforbrug på 8.700 m³/år efter udvidelsen. Anvendelse af vådfoder, hvor dyrene får dækket en stor del af deres væskebehov gennem foder, bevirker at vandforbruget via almindelige drikkepipler er lille. Drikkepiplerne er placeret over langtrug til vådfoder, således at et eventuelt vandspild opsamles. Derved minimeres drikkevandspild. Vandforbruget kontrolleres én gang om måneden. Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller der tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Opbevaring af husdyrgødning

Gyllebeholdere er opført som stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt i bund og vægge. Der er ingen spjæld, og al gyllen overpumpes via neddykket rør og tømmes med pumpe monteret på gyllevognen. Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning, og beholdere er overdækket med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning.

Udbringning af husdyrgødning

Gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, hvilket minimerer ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Når gylle er forsuret er fordampningen ved udbringning også reduceret, idet den lave pH bevares i gyllebeholdere og under udbringning.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringningen sker normalt kun på hverdage. Før udvidelsen sker en stor del af udbringningen med nedfælder. Efter udvidelsen vil gyllen blive udbragt med slangeudlægger, hvis lovgivningen tillader det.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at kravet om BAT er overholdt.

Vilkår

- 62. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 63. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer udover foderstoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 64. Der skal foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.
- 65. Der skal laves en plan for implementering og uddannelse af nye medarbejdere senest ved ibrugtagning af det nye anlæg.
- 66. Niveauerne for råprotein og fosforindhold i foderet må enten ikke overstige flg.

	Vægtinterval	Indhold af råprotein (% pr. kg tørfoder)	Samlet fosforindhold (% pr. kg tørfoderet)
Slagtesvin	30-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-114 kg	14-15	0,38-0,49

eller

	Vægtinterval	Indhold af råprotein (% pr. kg tørfoder)	Samlet fosforindhold (% pr. kg tørfoder)
Slagtesvin	30-114 kg	14,2-15,5	0,40-0,50

- 67. Foderet skal tilsættes fytase.
- 68. Der skal anvendes lavenergi lysstofrør i den nye stald. I takt med at lysstofrørene udskiftes i den eksisterende stald, skal der udskiftes til lavenergi lysstofrør.
- 69. Vask af stald skal foregå med koldt vand og med højtryksrensere.
- 70. Drikkeniplerne skal være placeret over truget til vådfoderet.
- 71. Anlæg, der er særligt energiforbrugende som f.eks. ventilationsanlæggene, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

72. Ventilationen skal styres af et temperaturreguleret styringssystem.
73. Vandforbruget skal kontrolleres én gang om måneden, og der skal føres logbog over forbruget.
74. Gyllebeholderne skal tømmes én gang pr. år, hvor de skal gennemgå et eftersyn og vedligeholdes.
75. Der skal holdes 2 m bræmmer til vandløb.
76. Udbringning af husdyrgødning skal foregå efter den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

5.0 Alternative muligheder

Redegørelse

I forhold til det ansøgte er alternative placeringer af anlægsudvidelser og muligheder for et øget husdyrhold overvejet. Disse er dog fravalgt, idet den valgte løsning sikrer en hensigtsmæssig arbejdsgang for ansøger.

0-alternativet består i en fortsættelse af den nuværende drift med 209 DE tungsvin.

Miljømæssigt vil 0 – alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa ikke øges yderligere. Det vil dog også betyde, at der ikke etableres gylleforsuringsanlæg, og den positive effekt der herved opnås på såvel ammoniakemission fra anlægget og reduceret fordampning ved udbringning af gylle, vil ikke opnås.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0 –alternativet kontra udvidelsen på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa er det Aabenraa Kommunes vurdering, at udvidelsen på ejendommen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring ejendommen end ved den nuværende produktion jfr. afsnit 2.2, 2.9, 2.11 og 2.12 om lugt-, støj – og fluegener samt lysforhold.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering at de socioøkonomiske konsekvenser af 0 – alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder, og som følge af dette må det kunne forventes, at samfundets indkomstdannelse formindskes.

6.0 Landskabsinteresser

Redegørelse

Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinier samt særligt værdifulde landbrugsområder og uden for uforstyrret landskab iht. regionplan 2005-2016. De planlagte anlægsudvidelser vil ske i sammenhæng med og i samme stil som den eksisterende bygningsmasse.

Den nye stald måler ca. 26,5 m i bredden og 79,5 m i længden. Bygningshøjde er 8,2 m, og taghældningen er 20 grader. Stalden placeres parallelt med eksisterende svinestald. Den vil blive opført i samme materialevalg, tværsnitsdimension og ca. samme længde for at skabe et harmonisk bygningsanlæg. Stalden opføres i mørk betonelementer og tagflader for at mindske landskabspåvirkningen. Den nye stald placeres mindre end 20 meter fra eksisterende staldbygning.

Ifølge ansøgningen er alle generelle afstandskrav overholdt. Hvis der under anlægsarbejdet stødes på dræn, vil disse blive omlagt, således at afstandskravet på 15 m overholdes.

Ansøger egen vandboring til stalden flyttes som følge af projektet, idet den nye stald ikke kan overholde afstandskravet til boringen. Ansøger har indgået aftale om placering af den nye vandboring. Den nye placering fremgår af kortmaterialet i ansøgningens bilag 1.

Den eksisterende boring til markvanding fortsætter uændret, idet boringen er beliggende på marken ca. 100 m øst for den eksisterende stald.

Der er registreret et beskyttet sten- og jorddige langs det østligste udbringningsareal mark nr. 18 mod nord (se bilag 3).

Hans Peter Thomsens aftalearealer (se bilag 5 i ansøgningen) er beliggende inden for Hærvejens fredning. Udbringning inden for Hærvejsfredningen har ingen betydning, da det er i overensstemmelse med fredningskendelsen.

Der er ikke foretaget beplantning om den nordlige del af stalden. I kraft af træer i haven samt beplantning omkring færdselsarealer øst for nuværende stald er der en vis sløring af anlægget, uden at det er intentionen, at man slet ikke skal kunne se, at der ligger en moderne landbrugsvirksomhed.

Der er stor afstand til naboer, idet der er 340 m til landbrugsejendom øst for staldanlægget og 600 m til nærmeste enkeltliggende bolig i landzonen, der ligeledes ligger øst for staldanlægget.

Aabenraa Kommune vurderer, at bygningerne i øvrigt ikke er i disharmoni med landskabsinteresser.

Vilkår

77. Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge eksisterende byggeri.
78. Den nye slagtesvinestald skal opføres i dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.

7.0 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Redegørelse

Forsuringsanlægget kan kontrolleres via indbygget datalogger for driften herunder pH. Kontrol vil desuden kunne ske gennem fremvisning af bilag for betaling af svovlsyre.

Ventilationsanlægget har indbygget alarm med forbindelse til ansøgers mobiltelefon.

Vandforbruget måles ikke, men tjekkes løbende (ca. én gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Ressourceforbrug vil kunne trækkes ud af driftsregnskab på bedriftsniveau.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med forsuringsanlægget, olie, gylle, brand mv. er beskrevet.

Virksomheden skal til en hver tid kunne dokumentere over for Aabenraa Kommune, at godkendelsens vilkår overholdes. Egenkontrol som anført i ansøgningen følges.

Aabenraa Kommune vurderer, at det er nødvendigt at udforme en driftsjournal til egenkontrol, som kan fremvises ved tilsyn.

Vilkår

Dokumentation skal fremvises i form af:

- 79. Kvitteringer
- 80. Sædskifte- og gødningsplaner
- 81. Forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) mv.
- 82. Oplysninger skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

8.0 Ophør af virksomheden

Redegørelse

Ifølge ansøger, er der ikke gjort specielle overvejelser i forhold til ophør af produktionen, idet dette ligger mindst 20 år ude i fremtiden. Den høje grad af specialisering bevirker, at staldene formentlig ikke vil kunne finde alternativ anvendelse.

Ved ophør af driften vil staldene blive tømt for dyr, den resterende husdyrgødning udspredd på marker efter gældende regler og restfoder samt andre hjælpestoffer forsøgt solgt til anden side. Affald som medicinaffald, kanyler mv. vil blive bortskaffet efter godkendelsens retningslinjer. Resterende husdyrgødning vil blive udbragt på markerne efter gældende regler, og anlægget rengøres indvendigt. Overskydende syre fra anlægget søges solgt.

Der er ikke planer om at fjerne staldanlægget ved eventuelt ophør af produktionen. De vil forsøges udlejet, såfremt de stadig er i tilstrækkelig god stand.

Vilkår

83. Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav mht. miljømæssig forsvarlig afvikling af virksomheden.

9.0 Ændringer i forhold til den annoncerede modtagne ansøgning sept. 2007

Redegørelse

Gyllebeholder

Ansøger har valgt at undlade at etablere en ny gyllebeholder på 3000 m³. I stedet opfyldes behovet for kapacitet ved en aftale om opbevaring af 700 m³ gylle i en gyllebeholder på Vippelvej 46, 6360 Tinglev. Aabenraa Kommune har modtaget en 5 - årig kontrakt på gylleopbevaringsaftalen. Der hvor den nye gyllebeholder figurerede i ansøgningen er den slettet.

Aabenraa kommunes vurdering og vilkår i relation til ændringen er indeholdt under afsnittet om gødningsopbevaring og transport.

Fodersiloer

I den sydlige ende imellem de 2 stalde opføres der 2 siloer af 70 m³ kapacitet, som skal rumme færdigblandet foder fra Perbølvej 5, 6200 Aabenraa. Siloerne vil være ca. 8 m høje og have en diameter på 3,5 m. De vil blive monteret på et støbt betonfundament med opsamling til gyllebeholder. Højdemæssigt vil de ligge tæt på kiphøjde. Placeringen fremgår af bilag 6 i ansøgningen.

Aabenraa Kommunes vurdering og vilkår i relation til fodersiloerne er indeholdt under afsnittet om transport og under afsnittet om renere teknologi.

Tinglev Mose

Ansøger anfører med baggrund i Miljøministeriets "Kortværk over registrerede naturarealer"

at Ingen af naturområderne i området er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, og det er således som udgangspunkt de generelle regler for reduktion af ammoniakfordampning, der er gældende for projektet.

Tinglev Mose er på Miljøministeriets "Kortværk over registrerede naturarealer" ikke omfattet af § 7, men jfr. Miljøstyrelsens hjemmeside er det tilstanden på et givet areal på et givet tidspunkt, samt om arealet opfylder naturbeskyttelseslovens kriterier, der afgør om det pågældende areal er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og om det dermed afkaster bufferzone I og II i henhold til lov om miljøgodkendelse af landbrug m.v.

Aabenraa Kommunes naturafdeling har vurderet, at der i f.m. Tinglev Mose forekommer natur omfattet af § 7 i form af højmose/nedbrudt højmose med naturlig gendannelse som vist på figur 1 nedenfor. Vurderingen beror dels på en besigtigelse den 14. maj 2008, dels på en rapport: "Plante - og dyrelivet i Tinglev Mose, 1998" udarbejdet af konsulentfirmaet Bio/consult for Sønderjyllands Amt.

Som oplyst i rapporten har der i Tinglev Mose forekommet en større og lysåben hede- og højmose, som omtrent dækkede det nuværende moseareal syd for jernbanen Tinglev-Sønderborg og vest for Sønderø (se figur 1). Mosen er blevet afvandet og delvist udgravet (tørv), hvilket har medført en

voldsom tilgroning i skyggende træer. Afvanding, tilgroning og øget næringsberigelse har medført, at højmoservegetationen ikke længere er udbredt.

Resultatet af undersøgelsen i 1998 var, at de dele af den gamle hede- og højmose som er vist på fig. 1 som mose omfattet af § 7, indeholdt en flora med mere eller mindre udpræget højmoservegetation. Der er siden gennemført flere vandstandshævninger i mosen, hvilket har medført forbedrede forhold for højmosen (øget vandmætning af tørven, træer vælter hvilket bevirker at sollys når til lav vegetation og fordampningen falder, samt mindre eutrofiering).

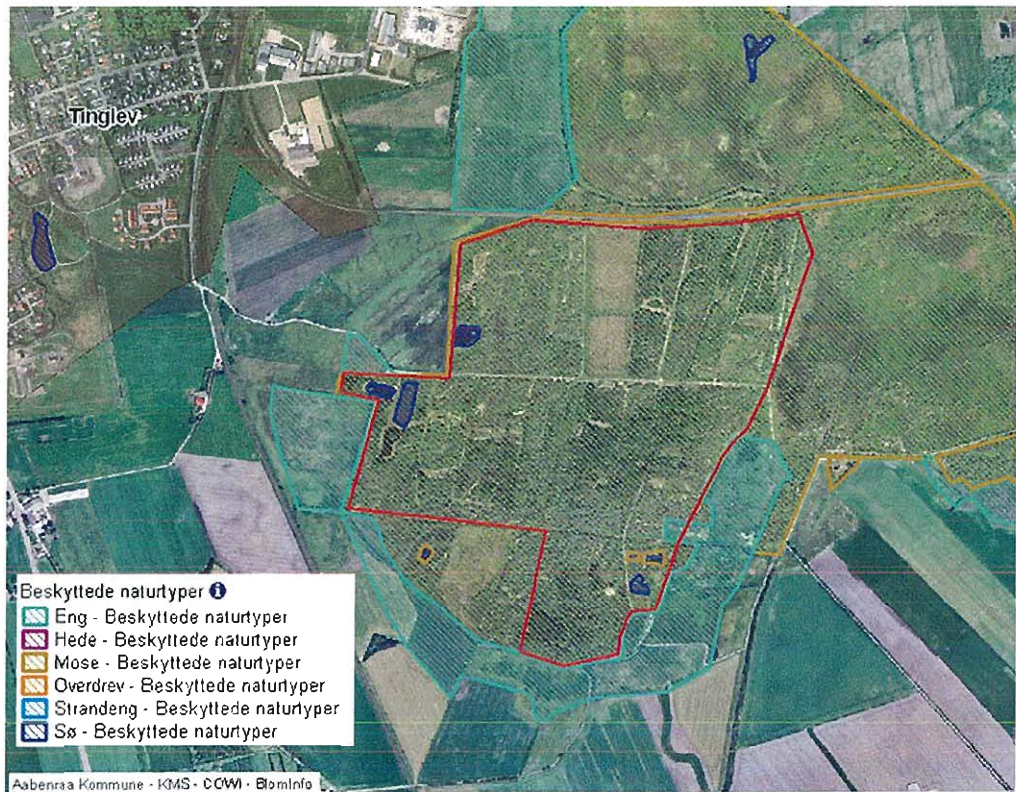
Det er dog muligt, at vandstanden stadig er for lav til, at der atter vil udvikles lysåben højmose.

Det vurderes, at arealer som i 1998 indeholdt et vist indslag af højmoservegetation, i dag vil indeholde et større indslag – og vil være omfattet af § 7 i husdyrloven. Disse arealer er i rapporten benævnt delareal nr. 2, nr. 4, nr. 5, nr. 6 og nr. 10.

Det bemærkes, at biolog Niels Juelsgaard Aabenraa Kommune igennem årene har besøgt Tinglev Mose en del gange – senest den 14.05.08, og at der er konstateret betydelig genvækst af tørvemusser i moser, hvor vandstanden er blevet hævet (bl. a. Frøslev Mose og Draved Mose).

Figur 1

Arealet der vurderes omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. er vist med rød indramning. Aabenraa Kommunes vejledende registrering af natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er vist. Luftfoto fra 2006, målforshold ca. 1:11.000

Ansøger har fået oplyst Aabenraa Kommunes vurdering af Tinglev Mose. Der er foretaget beregninger i forhold til mosen og bufferzone II.

Vurdering og vilkår er indeholdt i afsnittet, der omhandler arealanvendelse.

10.0 Bilag

1. Ansøgningen med bilag
2. Kort over Tinglev Mose med 1000 m bufferzone.
3. Beskyttet natur, Natura2000 område, vandløb og diger.
4. Kommentarer fra DOF's Lokalfdeling Sønderjylland
5. Aabenraa Kommunes svar til DOF's Lokalfdeling

Bilag 1 til miljøgodkendelsen består af

1. Ansøgning til miljøgodkendelse

Bilag 1 til ansøgningen: situationsplan over anlægget

Bilag 2 : kapacitetsberegning

Bilag 3 : beredskabsplan

Bilag 4 : affaldsskema

Bilag 5 : kort over udspretningsarealer

Bilag 6 : tegning over ny stald

Bilag 7 : transportruter

Bilag 8 : ikke teknisk resumé

Bilag 9 : tværsnit af konstruktionstegning på ny stald

Bilag 10 : BAT redegørelse

Bilag 11 : byggeblad for svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv.

Bilag 12 : lokalisering af anlæg med afstandsmål

Bilag 1
til
Miljøgod-
kendelsen

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	3044
Version	7
Dato	26-08-2008

Navn	Johan Andresen
Adresse	Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa
Telefon	74642930
Mobil	21602005
E-Mail	visgaard@mail.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	0 DE	209,60 DE
Ansøgt	0 DE	0 DE	499,55 DE

Kort beskrivelse

Miljøgodkendelse af udvidelse af slagtesvineproduktion fra 209 DE til 499 DE tungsvin på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa. Der opføres en ny stald af samme dimensioner som eksisterende stald, dog uden foderrum. Anlægget forsynes med et forsuringsanlæg, der begrænser ammoniakemissionen med 70% fra stald, lager og udbringning.

Beregningsgrundlag

01-2007

---

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	7
3. Beregninger på anlæg	21
3.1. Ammoniak	21
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	21
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	21
3.2. Lugtgeneberegning	21
3.2.1. Resultat af lugtberegning	21
4. Oplysninger om arealer	23
4.1. Arealer	23
4.1.1. Kortbilleder	23
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	65
4.1.3. Udbringningsarealer	65
4.1.4. Aftalearealer	66
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	68
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	68
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	68
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	68
4.2.4. Total Gødningsmængde	68
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	68
4.2.6. Harmonital	68
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	68
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	68
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	69
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	69
4.3.4. Total Gødningsmængde	69
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	69
4.3.6. Harmonital	69
4.4. Udbringningsteknologi	69
5. Beregninger på arealer	71
5.1. Fosforberegning	71

5.2. Nitratberegning (<i>Overfladevand</i>)	71
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	71
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	71
5.3. Nitratberegning (<i>Grundvand</i>)	71

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Johan Andresen
Adresse	Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa
Telefon	74642930
Mobil	21602005
E-Mail	visgaard@mail.dk

1.2. Konsulent

Navn	Søren Schmidt Thomsen
Adresse	Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ
Telefon	63155420
Mobil	29466864
E-Mail	sst@patriotisk.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Lars Bruun Andresen
Adresse	Hammelvej 160, 8870 Langå
Telefon	87429698
Mobil	24452898
E-Mail	lars@larslandmand.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Visgård
Adresse	Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa
CVR	43791915

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Miljøgodkendelse af udvidelse af slagtesvineproduktion fra 209 DE til 499 DE tungsvin på Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa. Der opføres en ny stald af samme dimensioner som eksisterende stald, dog uden foderrum. Anlægget forsynes med et forsøringsanlæg, der begrænser ammoniakemissionen med 70% fra stald, lager og udbringning.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Der opføres en ny stald på ca. 2100 m² parallelt med den eksisterende der er godkendt til 209 DE tungsvin. Den nye stald rummer 4 sektioner med i alt 2176 stipladser og indrettes med 2/3 spalter og 1/3 drænet gulv, lige som den eksisterende stald.

Udvidelsen af produktionen medfører en reduceret ammoniakfordampning fra anlægget idet der etableres forsøringsanlæg på hele anlægget. Procestanken i dette anlæg erstatter den traditionelle fortank, og gyllen pumpes efter syretilsætning i procestanken til lagerbeholder. Udbringning kan ske med slæbeslanger fremfor nedfældning, idet forsuringen holder det lave pH under lagring og udbringning, og

erstatte dermed kravet om nedfældning. Pga en større arbejdsbredde med slæ-beslanger ift. nedfældning vil udbringningen kunne gennemføres hurtigere og mere effektivt. Indenfor en afstand af 1000 m fra Tinglev Mose vil udbringning dog ske med nedfældning på sort jord og græs efter gældende regler.

Der ligger ingen naboer indenfor lugtgeneafstandene.

Udspretningsarealerne ligger alle - på nær en gylleaftale - udenfor sårbare områder for både kvæl-stof og fosfor, og der er derfor alene omfattet af de generelle regler for udbringning. En gylleaftale ligger i nitratfølsomt område (Kaj Lavrsen), og denne aftale ansøges om egen § 16 godkendelse. Harmoni opnåes således via 64 ha i selveje, samt 6 gylleaftaler på i alt 438 ha. Der er her regnet med bruttoharmoniarealer - altså de arealer modtagerne i øvrigt selv driver, og også kan modtage anden husdyrgødning på.

I forbindelse med udvidelsen vil der komme en øget transportbelastning dels ifm. transport af foder og dyr, dels ved udbringning af husdyrgødning. Ingen nærliggende byområder påvirkes efter ansøgers vurdering med væsentligt flere transportgener efter udvidelsen.

Egen vandboring til stalden flyttes som følge af projektet idet den nye stald ikke kan overholde af-standskravet til boringen. Den eksisterende boring til markvanding fortsætter uændret - er beliggende på marken godt 100 m øst for den eksisterende stald. Spildevand fra husholdning ledes til septiktank placeret umiddelbart overfor beboelsen på modsatte side af Visgårdvej. Spildevand fra håndvask placeret i forrum i forlængelse af foderrum i eksisterende stald, kobles på den nye spil-devandshåndtering i form af trixtank tilmeldt tømningsskema. Vaskevand ledes til gyllebeholdere. Tagvand ledes til dræn, og der er findes ikke befæstede arealer i øvrigt.

O-alternativet består af fortsættelse af nudriften, svarende til 209 DE tungsvin i eksisterende stald-bygning. Jf. vejledningen vil der typisk ikke være andre relevante O-alternativer ved traditionel husdyrproduktion, ligesom det normalt ikke vil være relevant at beskrive andre scenarier med mindre der arbejdes med alternative placeringer af det nye staldanlæg.

Ved ophør af produktion bortskaffes alle resterende hjælpestoffer. I de tilfælde hvor foderstoffer og andre tekniske hjælpestoffer lovligt vil kunne anvendes af andre husdyrproduktioner, vil de blive søgt solgt. Affald som medicinaffald, kanyler mv. vil blive bortskaffet efter godkendelsens retnings-linjer. Resterende husdyrgødning vil blive udbragt på markerne efter gældende regler, og anlægget rengøres indvendigt. Overskydende syre fra forsøringsanlægget søges solgt.

Stalden og andre driftsbygninger som fx gyllebeholdere forventes ikke nedrevet, men alternativt forsøgt udlejet til andre såfremt de stadig er i en tilstrækkeligt god tilstand.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-08-2008
Sluttidspunkt for byggeriet	01-12-2008
Starttidspunkt for driften	01-12-2008

Beskrivelse af datoerne

Starttidspunkt for opførelsen af nyt staldanlæg forventes påbegyndt i sommeren 2008.

Et byggeprojekt svarende til det staldanlæg, der er påtænkt på Visgård tager ca. 20 uger at opføre. Det forventes at de nye staldanlæg tages i brug ultimo 2008.

Forsøringsanlægget etableres samtidig med staldanlægget således at det tages i brug, samtidig med at produktionen startes op.

Oplysninger om biaktiviteter

Ejendommen drives idag med planteavl og svineproduktion uden øvrige biaktiviteter.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Slagtesvinestalde

Lokalisering og landskab

Der ønskes opført en ny slagtesvinestald på ca. 26,5 m * 79,5 m, svarende til ca. 2100 m². Stalden placeres parallelt med eksisterende svinestald, og den vil blive opført i samme materialevalg, tværsnitsdimension og ca. samme længde for at skabe et harmonisk bygningsanlæg. Stalden er opført i mørk betonelementer og tagflader for at mindske landskabspåvirkningen.

Bygningshøjde er 8,2 m og taghældningen er 20 grader for både eksisterende og ny stald.

Der er ikke foretaget beplantning om den nordlige del af stalden, mens der i kraft af træer i haven samt beplantning omkring færdselsarealer øst for nuværende stald er sket en vis sløring af anlægget uden at det er intentionen at man slet ikke skal kunne se at der ligger en moderne landbrugsvirksomhed.

Derudover opføres 2 fodersiloer af ca. 70 m³ kapacitet, som skal rumme færdigblandet vådfoder fra Perbølvej 5. De vil ca. være 8 m høje og have en diameter på 3,5 m. De vil blive monteret på et støbt betonfundament med opsamling til gyllebeholder. Højdemæssigt vil de således ligge tæt på kiphøjde.

Indtil de er i drift, vil den eksisterende 6 m³ tank blive brugt som i nudriften.

Generelle afstandskrav

Alle generelle afstandskrav er overholdt. Hvis der under anlægsarbejdet stødes på dræn, vil disse blive omlagt således at afstandskravet på 15 m overholdes.

Landskabelige hensyn

Alle beskyttelseslinjer i medfør af Naturbeskyttelsesloven er overholdt, ligesom de ikke finder anvendelse for driftsbygninger der er nødvendige for jordbrugserhverv - i alle tilfælde når de opføres i tilknytning til ejendommens hidtige bebyggelsesarealer, som det er tilfældet i nærværende projekt.

Der er ingen fredninger eller fortidsminder i området.

Langs Bjerndrup Mølleå ligger ferske enge beskyttet efter NBL § 3. Tinglev Mose ca. 700 m nord for anlægget rummer både ferske enge og moser beskyttet af NBL § 3. Det fremgår af RP 2005 at centrale dele af mosen er udpeget som "særligt næringsfattige".

Tinglev Mose med omkringliggende dyrkede marker og enge er desuden udpeget som EU Fuglebeskyttelsesområde.

Ingen af naturområderne i området er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 og det er således som udgangspunkt de generelle regler for reduktion af ammoniakfordampning der er gældende for projektet. Dog har Aabenraa Kommune vurderet at Tinglev Mose sidestilles med en højmoser, og stillet krav om en supplerende beregning af ammoniakdepositionen, hvilket er foretaget. Tinglev Mose sidestilles således med §7 natur.

Området er generelt udpeget med drikkevandsinteresser, men der er ikke udpeget nitratfølsomme områder. Ved Bjerndrup, øst - nord øst for Tinglev samt syd for Bajstrup er der udpeget indsatsområder for grundvand. Ved Tinglev og Bjerndrup er arealerne samtidig indvindingsopland for almene vandværker. Bedriftens ejede og forpagtede arealer ligger ikke indenfor disse områder.

Energi

Nudrift:

Årligt elforbrug: 87300 kwh

Årligt forbrug af olie: 14800 l

Årlig egenproduktion af energi: Ingen

Efter udvidelse forventes et øget forbrug af el og olie på ca. 70-80%.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes multistep ventilation med hastighedsregulering, som bidrager til at reducere energiforbruget ift. tidligere ventilationssystemer. Staldventilation står for langt størstedelen af energiforbruget.

Vand

Der anvendes vand fra egen boring. Det anslåede forbrug er i nudriften ca. 3800 m³/år, svarende til ca. 0,6 m³ pr svin. Forbruget pr svin forventes uændret - dvs i alt ca. 8700 m³ efter udvidelse.

Vandbesparende foranstaltninger

Anvendelse af vådfoder hvor dyrene får dækket en stor del af deres væskebehov gennem fodere, bevirker at vandforbruget via almindelige drikkepipler er lille. Det er således svært at indbygge yderligere vandbesparende foranstaltninger.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på befæstet og afdækket areal ved gyllebeholdere ca. 200 m vest for anlægget, i stor afstand fra naboer. DE afhentes af DAKA med dags varsel.

Fast affald

Der forekommer kun små mængder fast affald fra ejendommen, idet der udelukkende sker svineproduktion, mens planteavlstriften sker med udgangspunkt i Perbølvej 5. Der er vedlagt skema for affaldsafskaffelse med EAK koder mv.

Eftersom foder udelukkende leveres dels med tankvogn og pumpes til blandetank, samt mineralblanding der blæses eller snegles til mineralfodersilo, findes der stort set ikke tomme sække og brandbart affald der skal bortskaffes.

Med hensyn til farligt affald - her i form af medicinrester og kanyler - er der indgået afhentningsaftale med Meldgård Miljø jf. affaldsskema. Indtil aflevering opbevares medicin + medicinrester i køleskab i kontor i den eksisterende stalds sydlige ende ved siden af foderladen.

Andet fast affald afhentes ligeledes af Meldgård Miljø

Olie- og kemikalieaffald

Der forefindes ikke spildolie eller kemikalier på Visgård idet al markdrift sker med udgangspunkt i Hans Andresens ejendom Perbølvej 5, 6200 Aabenraa.

Management

Der lægges som udgangspunkt ikke op til at indføre Miljøstyring via fx ISO 14001 systemet. Det overvejes aktuelt at tilmelde bedriften til Green Network, hvorigennem der skal udarbejdes en miljøredegørelse.

Egenkontrol

Etableringen af forsøringsanlægget kan kontrolleres via indbygget datalogger for driften herunder pH. Kontrol vil desuden kunne ske gennem fremvisning af bilag for betaling af svovlsyre.

Ventilationsanlægget har indbygget alarm med forbindelse til ansøgers mobiltelefon.

Med forsøringsanlægget er der ikke krav om fast overdækning af gyllebeholdere. Der vil stadig blive etableret flydelag af snittet halm eller andet materiale og ført logbog efter gældende regler.

Ressourceforbrug vil kunne trækkes ud af driftsregnskab på bedriftsniveau.

Yderligere behov for kontrol/egenkontrol drøftes med ansøger/konsulent

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	0 DE	0 DE	209,60 DE
Ansøgt	0 DE	0 DE	499,55 DE

1.1. Ejendom - Visgård

Generelt

Ejendomsnummer	5800006467
CVR/P	43791915
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Visgård, Klipleve	25
Visgård, Klipleve	2
Visgård, Klipleve	26
Støltelund, Tingleve	82

CHR numre

48234

Spildevand

Spildevandsmængde

Der anvendes vand til overbrusningsanlægget, som dels har til funktion at styre dyrenes gødningsadfærd til spaltearealet, dels har en kølende funktion for dyrene i varme perioder.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Al vaskevand ledes via gyllekanaler til gyllebeholder. Omfanget heraf er via normalt indregnet i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Spildevand afledning

Regnvand ledes til nedsivning via 8 nedløb på eksisterende stald. Den nye stald vil ligeledes have 8 nedløb, som også afledes til dræn.

Transport

Beskrivelse af transport

Nudrift: Der leveres grise til ejendommen ca. hver 3. uge - ca. 20 i alt. Der køres grise til slagteri ca. 55-60 gange pr. år fordelt med ca. 2 transporter hver 2. uge. Der afhentes døde grise fra omladningsplads ved gyllebeholdere løbende - i alt ca. 50-60 transporter pr. år. Gylletransporter udgør ca. 65-70 pr år væk fra ejd.

Der leveres foder fra Perbølvej 5 ca. hver 2. dag samt mineralfoder til 6 tons silo ca. hver 6 uge. I alt $182 + 6 = 188$.

Efter udvidelse skal der leveres smågrise ca. hver uge. Transport til slagting ligeledes hver uge i gns med ca. 2 transporter svarende til en fordobling. Antal afhentninger af døde grise af DAKA forventes uændret 50-60 pr år. Gylletransporter væk fra ejendommen stiger med ca. 230-250 pr år, idet al ekstra gylle skal udbringes på aftalearealer der ikke ligger umiddelbart i nærheden af gyllebeholder. Ved kørsel over mere end 10 km anvendes lukket beholder.

Der leveres foder i tankvogn fra Perbølvej 5 dagligt (dvs en fordobling). I alt 365.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Etableringen af forsøringsanlægget stiller særlige krav til minimering af risiko for personskade ved håndtering af koncentreret svovlsyre. Anlægget leveres med nødbrusningsanlæg. Den forsurede gylle har pH på ca. 5,5-6 og udgør derfor i sig selv ikke en risiko for ætsningsskader.

Udover nødbruseren, vil der blive etableret:

- Kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel.
- Nødkald ved syretanken, så chaufføren af lastbilen (og andre) kan tilkalde hjælp ved udslip af syre.
- Aflåsning af syreskabet, så man ikke middelbart kan åbne skabet.

Ift miljøforurening er gyllebeholdere tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Punktkildeforurening med pesticider kan ikke forekomme idet al håndtering af pesticider - herunder fyldning og vask af sprøjte - sker på adressen Perbølvej 5, 6200 Aabenraa

Minimering af risiko for uheld

Se ovenstående

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gyllebeholdere og stald er ikke placeret i umiddelbar nærhed af naturområder hvor gylle vil kunne løbe hen i tilfælde af lækage, fejl ved pumpning af gylle mv.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Ventilationsanlægget er anlæggets primære støjkilde. Afkastene er placeret lige nedenfor kip, symmetrisk langs længdeaksen af stalden. Det etableres med diffus luftindtag og 19 afkast. Toppen af

konus er ca. 1 m over kip der er i 8,2 m højde. Ventilationsanlægget vil køre med undertryk, og driftseffekten er 690 w eller 2,92 Amp for step ventilatorerne og 635 w eller 2,63 Amp for de trinløse ventilatorer. Step ventilatorer kører med 14700 m³/h (14 stk) og trinløs kører med op til 13800 m³/h (5 stk). Lufthastigheden varierer mellem 1,5 m/s til ca. 12 m/s afhængig af ventilationsbehovet der hele tiden tilpasses behovet i stalden. Støjniveauet er oplyst af leverandør til 69 dB (A) 2 m over konus.

Der næst findes et mindre foderanlæg i den eksisterende stalds sydlige og aflukkede del. Ved driften af foderanlægget anvendes en kompressor placeret i foderrummet. Endelig er gyllepumper placeret ved fortank som i dag er placeret vest for stalden. Fremover sker pumpning af gylle fra procestanken til forsøringsanlægget, som placeret umiddelbart nord for de to parallelle staldbygninger.

Driftsperiode for støjkluder

Ventilationsanlægget kører 365 dage om året, 24 timer pr døgn idet der kontinuert vil være dyr i anlægget. Fodringsanlægget kører dagligt med 4 udfodringer. Dette vil være uændret fremover.

Tiltag mod støjkluder

Stor afstand til naboer - 340 m til landbrugsejendommen øst for og 600 m til nærmeste enkeltliggende bolig i landzone ligeledes øst for.

Fodringsanlæg med kompressor er placeret i lukket rum og gyllepumper står ved fortank vest for eksisterende stald, og flyttes nord for staldene i forbindelse med etableringen af gylleforsuring. Derved ledes støjes ud over åbne marker og væk fra offentlig vej og naboer.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Ingen.

Fluegener

Der sker pt. igen bekæmpelse af flue, idet der ikke har været gener. Eventuel bekæmpelse vil ske enten ved rovfluer eller ved sprøjtning. Effekten af forsuret gylle på flueproblemer er ansøger/rådgiver ukendt.

Rottebekæmpelse

Der er indgået aftale med Mortalin om rottebekæmpelse. Denne aftale fortsættes.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ingen pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen, idet al markdrift, maskinopbevaring mv sker med udgangspunkt Hans Andresens ejendom Perbølvej 5, 6200 Aabenraa

Oplag af olie og kemikalier

Sket på Perbølvej 5, 6200 Aabenraa. Dog findes fyringsolietank (2000 l) i ældre driftsbygning på ejendommen, samt en dieseltank på 4000 l ligeledes i de ældre driftsbygninger ud mod Visgårdvej.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Nuværende fodertank rummer ca. 6 m3. I forbindelse med udvidelsen opføres 2 siloer af ca. 70 m3 kapacitet, som skal rumme færdigblandet vådfoder fra Perbølvej 5. De vil ca. være 8 m høje og have en diameter på 3,5 m. De vil blive monteret på et støbt betonfundament med opsamling til gyllebeholder. Højdemæssigt vil de således ligge tæt på kiphøjde.

Der findes ikke ensilage på ejendommen.

Diverse

Lysforhold

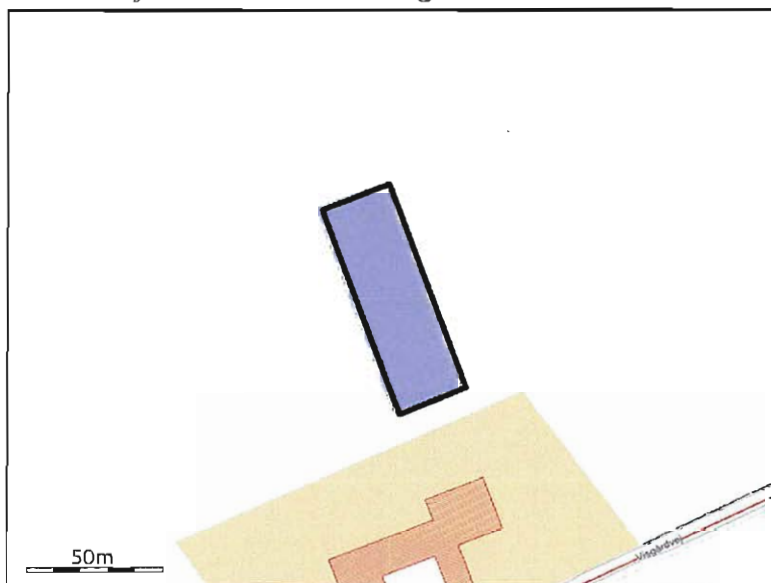
Der findes ingen projektører der permanent lyser ud i landskabet. Omkring anlæggets færdselsarealer findes almindelig nedadrettet belysning (6 stk 60 w)

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Der er ikke gjort specielle overvejelser i forhold til ophør af produktionen, idet dette ligger mindst 20 år ude i fremtiden. Den høje grad af specialisering bevirker at staldene formentlig ikke vil kunne finde alternativ anvendelse.

Rest gylle vil blive udbragt efter gældende regler, og restfoder anvendt på andre stalde i bedriften eller solgt.

1.1.1. Staldafsnit - Eksisterende slagtesvinestald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Der installeres forsøringsanlæg fra Infarm A/S også i den eksisterende stald

Den eksisterende stald består af 4 sektioner, hver med 1904 stipladser. De ligger placeret med 2 på hver side af centralt placeret midtergang på tværs af bygningen, som fungerer som

udleveringsrum. I den sydlige ende af anlægget er placeret et foderrum hvor foderet blandes i en 6 m³ tank.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH ₄ effekt	0,00%
------------------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

NH4 effekt	70,00%
Driftstimer pr. år	1500 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Måks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)

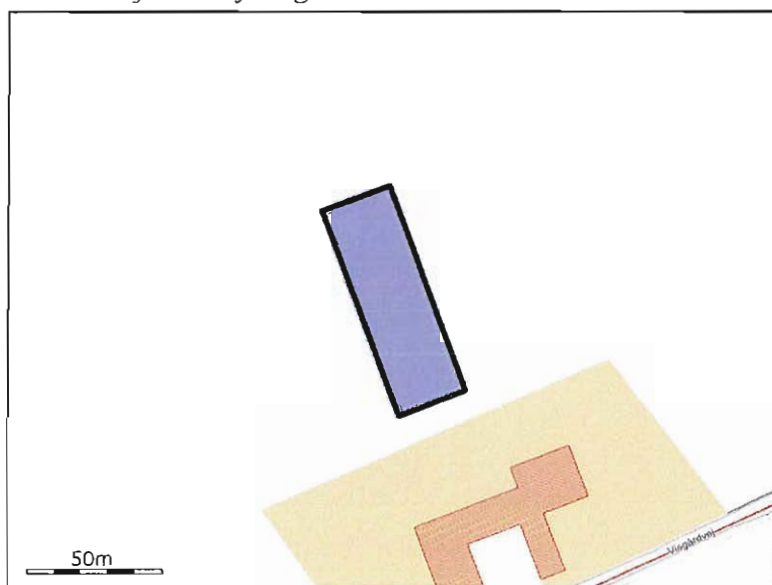
Nudrift

Antal dyr	6435
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1904
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	30,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	110,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	0,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årssø (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

Ansøgt

Antal dyr	6900
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	1904
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	30,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	114,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	72,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årssø (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.2. Staldafsnit - Ny slagtesvinestald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
---	-----

Bedste tilgængelige staldd teknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

NH4 effekt	70,00%
Driftstimer pr. år	1500 timer
Type og øvrige bemærkninger	Installeres i både eksisterende og ny stald

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Svin

Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)

Nudrift

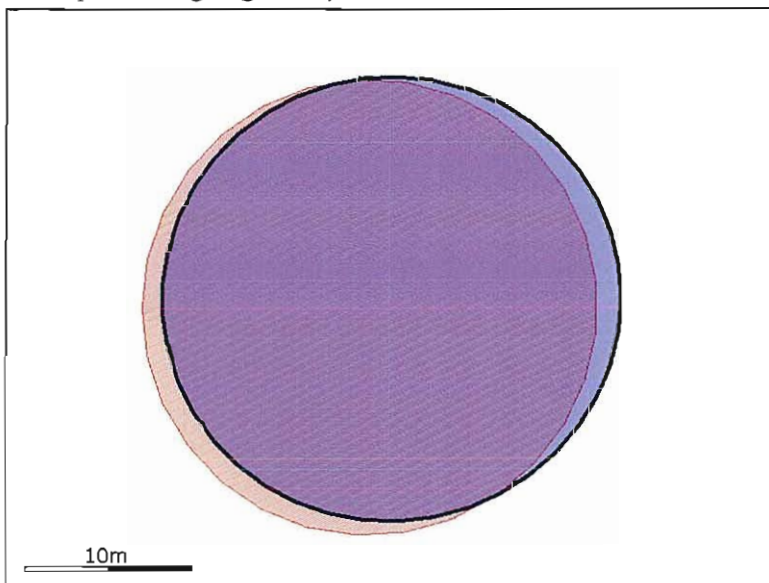
Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	7550
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Stipladser	2176
Indgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	30,00 kg
Udgangsvægt (ved slagtesvin og smågrise)	114,00 kg
Gennemsnitsvægt ved maksimal staldbelægning på husdyrbruget (ved slagtesvin og smågrise)	72,00 kg
FE pr. prod. gris/svin (ved slagtesvin og smågrise) eller FE pr. årso (ved årssøer)	0,00 FE
Gram råprotein pr. FE	0,00 g
Gram P pr. FE	0,00 g
Antal fravænnede grise pr. årso (ved årssøer)	0,00
Fravænningsvægt (ved årssøer)	0,00 kg

1.1.3. Opbevaringslager - Gyllebeholder 1

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	4 m højde, 26,5 m diameter
Lagerandel flydende i procent	42,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

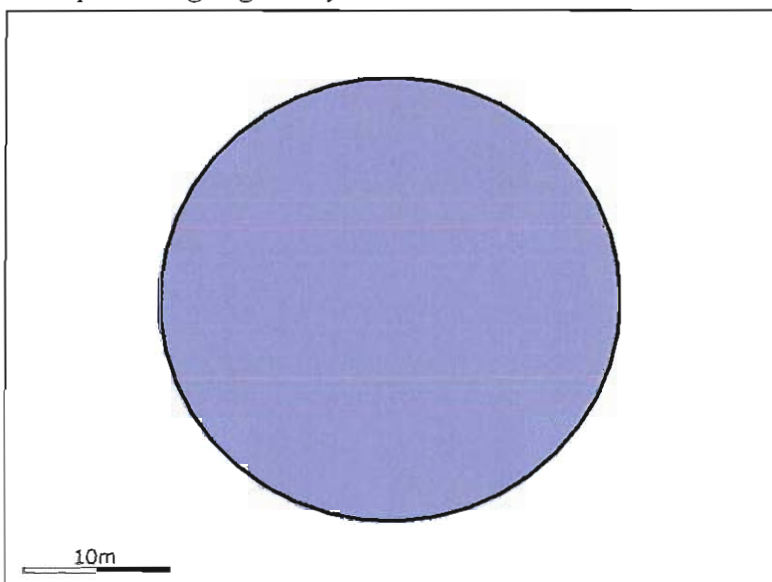
Ansøgt

Dimension	Højde 4 m, Dia 26,5 m
Lagerandel flydende i procent	33,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Beholderkontrol i 2004 gennemført

1.1.4. Opbevaringslager - Gyllebeholder II

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Højde 4,5 m, Dia 29
Lagerandel flydende i procent	58,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	3000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Opført i 2001

Ansøgt

Dimension	Højde 4,5 m, dia 29m
Lagerandel flydende i procent	45,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	3000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-5,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	2914,06 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	4031,36 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	385,48 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	7330,91 KgN/år
Meremission fra anlæg	3630,14 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,33 KgN/Ha

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Staldafsnit	Kildehøjde	Retning	Afstand til naturpunkt	Ruhed Opland	Ruhed Natur
Eksisterende slagtesvinestald	6	122,36°	775,99m	L	Bn
Eksisterende slagtesvinestald	6	122,36°	775,99m	L	Bn
Ny slagtesvinestald	6	124,40°	756,34m	L	Bn
Ny slagtesvinestald	6	124,40°	756,34m	L	Bn
Eksisterende slagtesvinestald	6	122,36°	775,99m	L	Bn
Ny slagtesvinestald	6	124,40°	756,34m	L	Bn
Gyllebeholder I	3	143,06°	786,95m	L	Bn
Gyllebeholder I	3	143,06°	786,95m	L	Bn
Gyllebeholder I	3	143,06°	786,95m	L	Bn
Eksisterende slagtesvinestald	6	122,36°	775,99m	L	Bn
Ny slagtesvinestald	6	124,40°	756,34m	L	Bn
Gyllebeholder I	3	143,06°	786,95m	L	Bn
Gyllebeholder II	3	143,00°	744,87m	L	Bn
Gyllebeholder II	3	143,00°	744,87m	L	Bn
Gyllebeholder II	3	143,00°	744,87m	L	Bn
Gyllebeholder II	3	143,00°	744,87m	L	Bn

3.2. Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE
Eksisterende slagtesvinestald	Byzone	2051,54m	Nej	0
Eksisterende slagtesvinestald	Samlet bebyggelse	1214,56m	Ja	0
Eksisterende slagtesvinestald	Enkelt bolig	868,06m	Ja	0
Ny slagtesvinestald	Byzone	2039,07m	Nej	0
Ny slagtesvinestald	Samlet bebyggelse	1191,33m	Ja	0
Ny slagtesvinestald	Enkelt bolig	835,81m	Ja	0

3.2.1. Resultat af lugtberegning

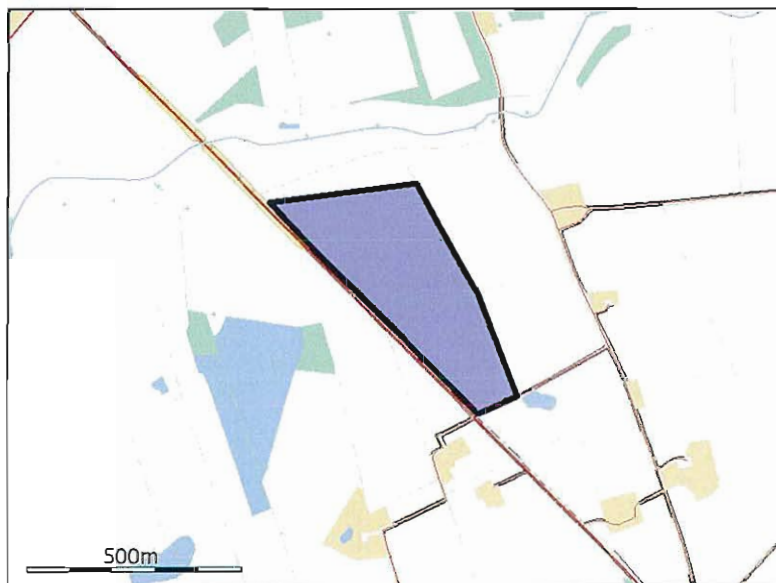
Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	1117,54 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	865,78 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	465,63 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4. Oplysninger om arealer

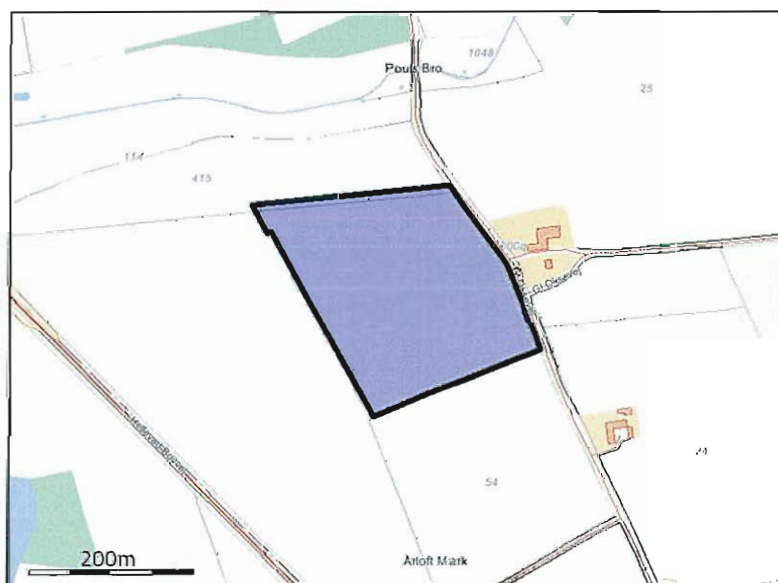
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

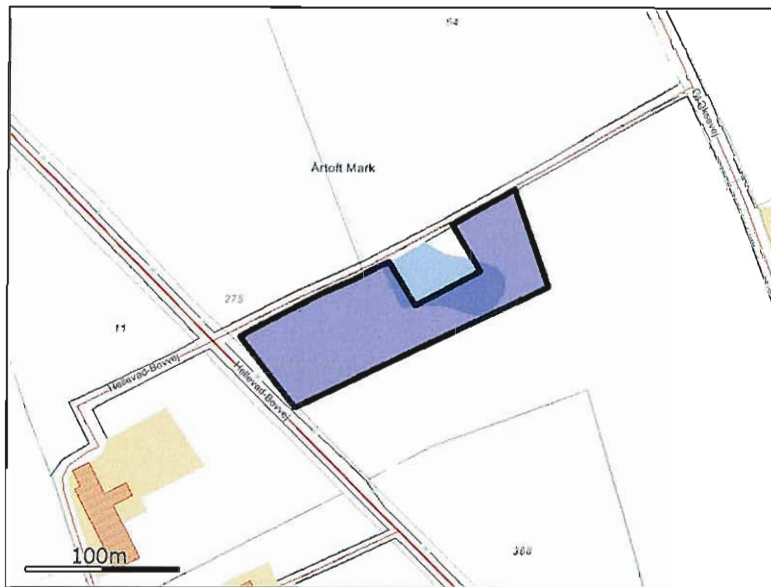
HPT 5

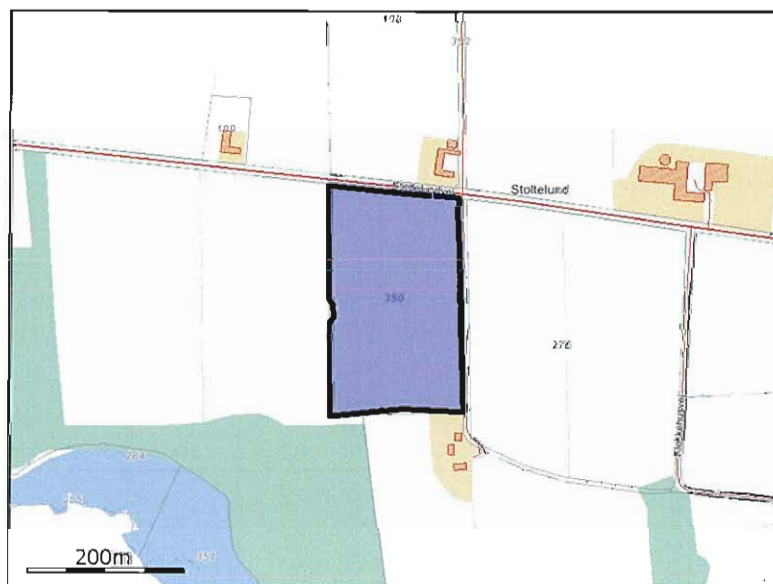
HPT 6

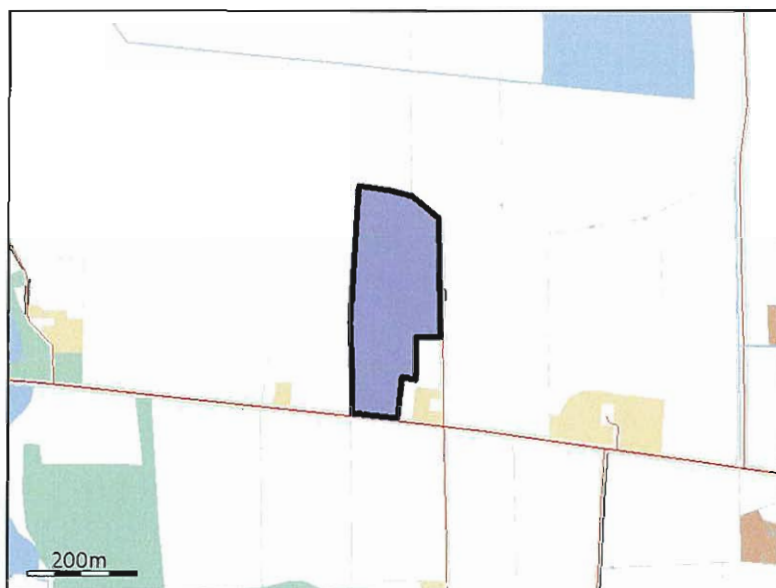
HPT 7

BJ 1

BJ 2

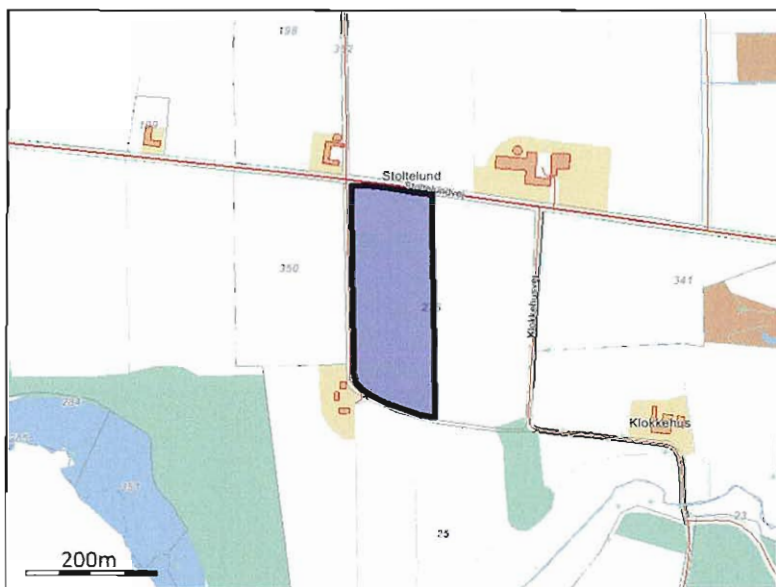

BJ 3

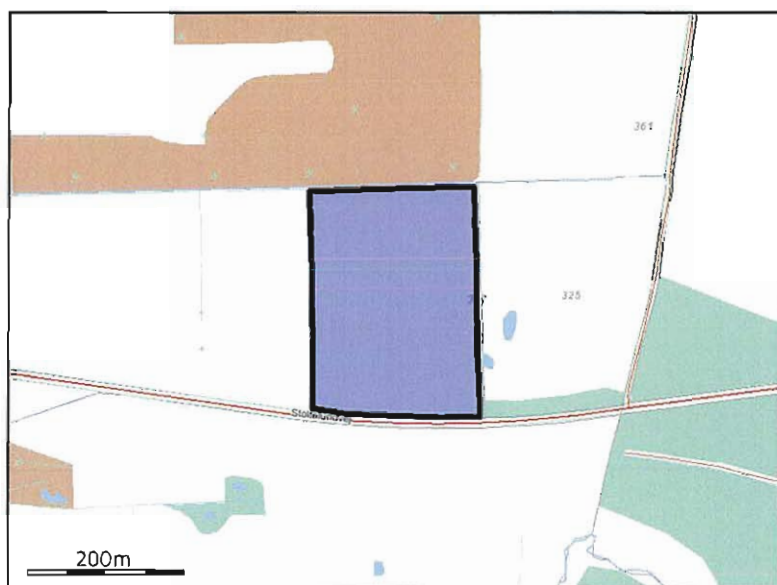

BJ 4

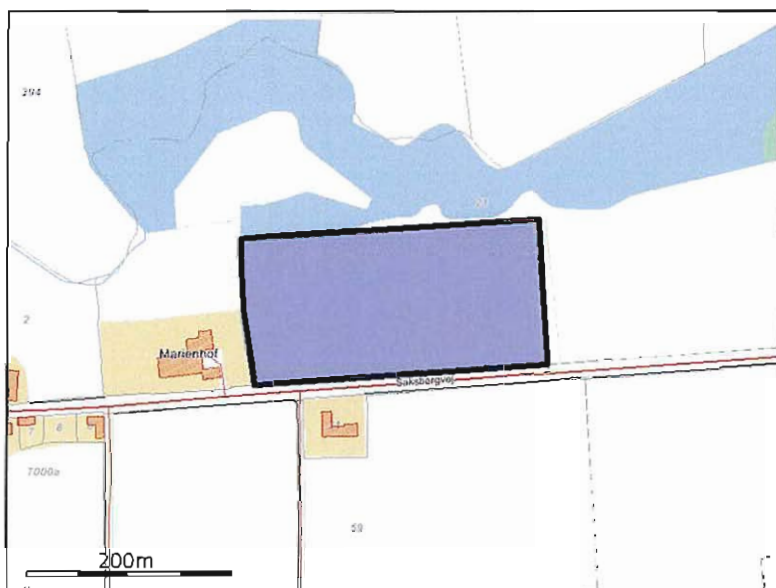

BJ 5

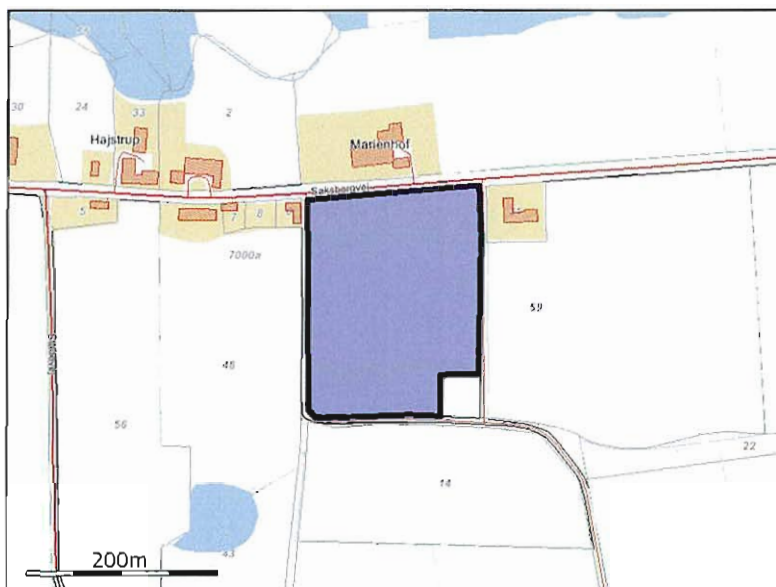
Byld 101

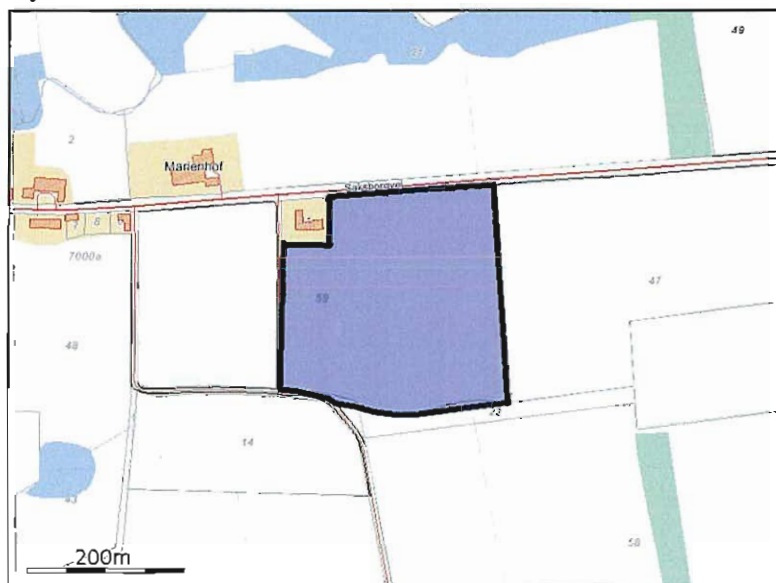
Byld 102

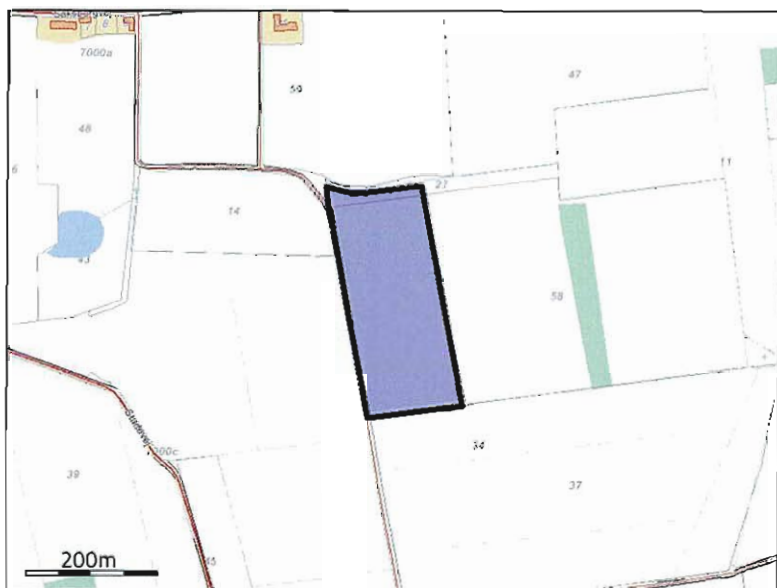
Byld 103

Byld 112

Byld 104

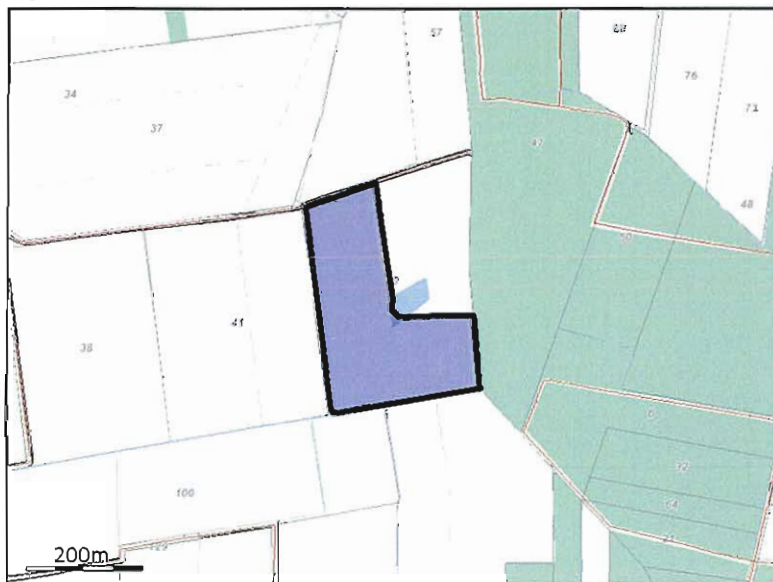
Byld 105

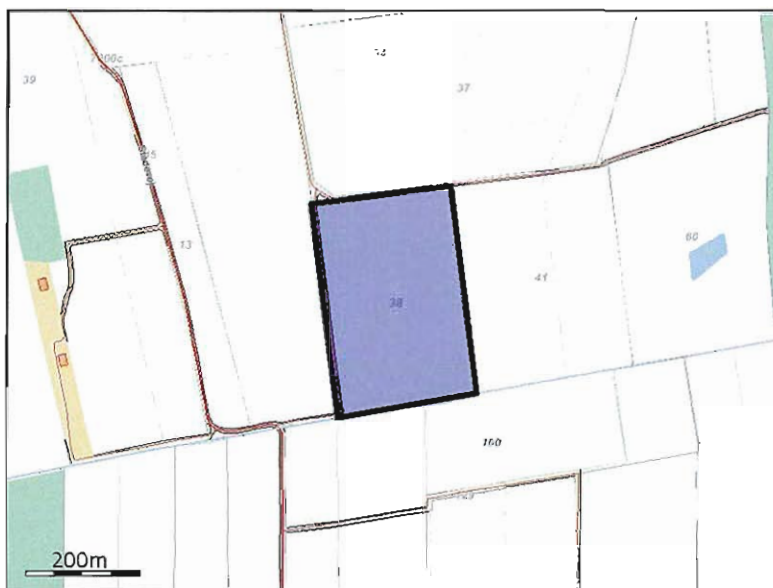
Byld 106

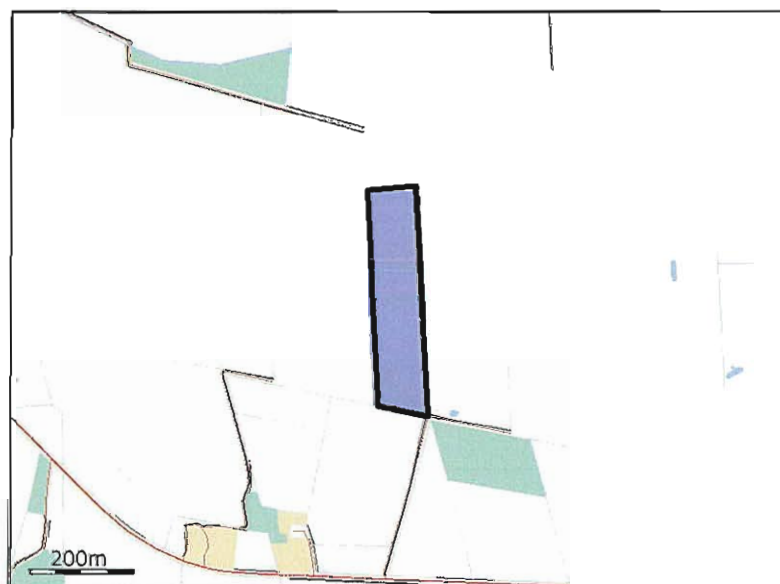
Byld 107

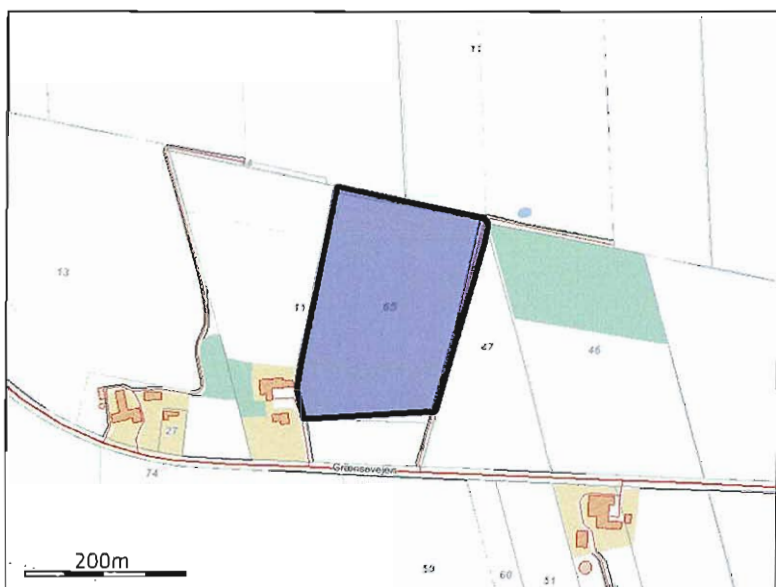
Byld 113

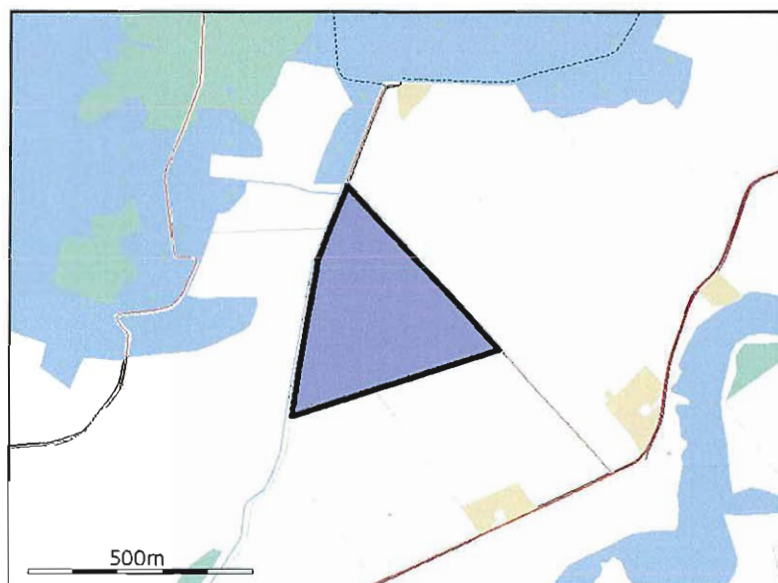
KL 14

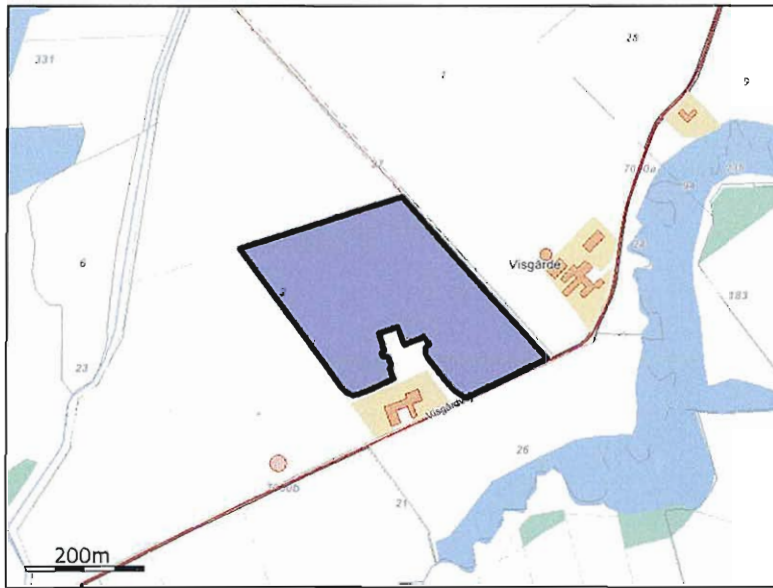
KL 13

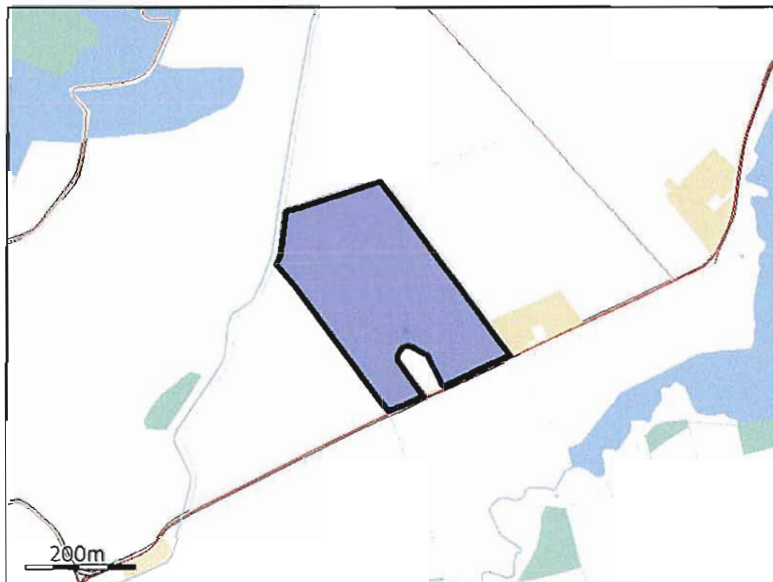
14-1

14

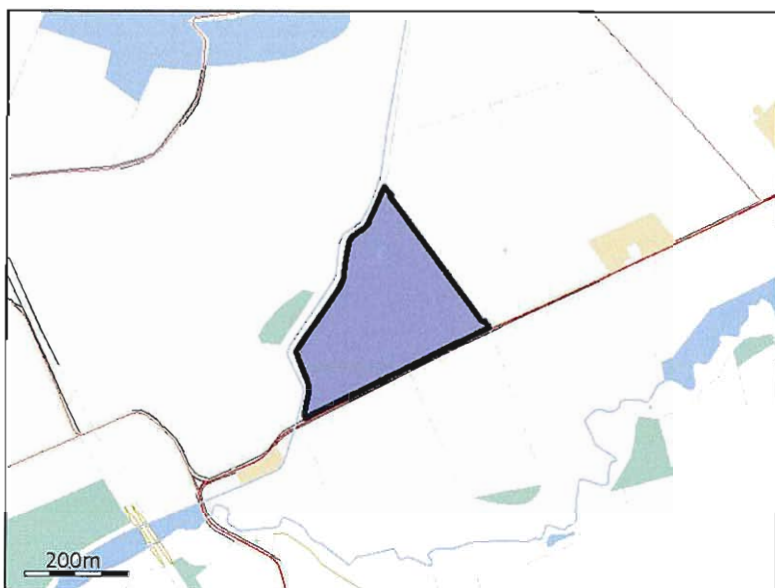

14

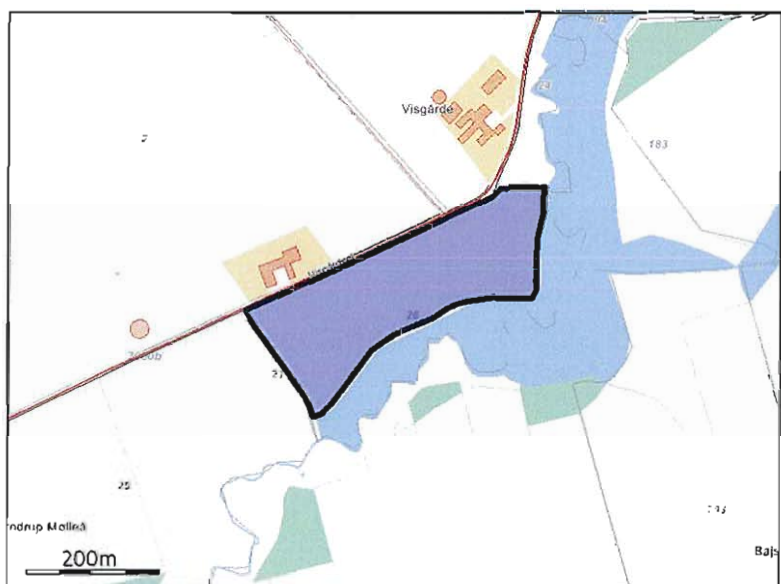

17

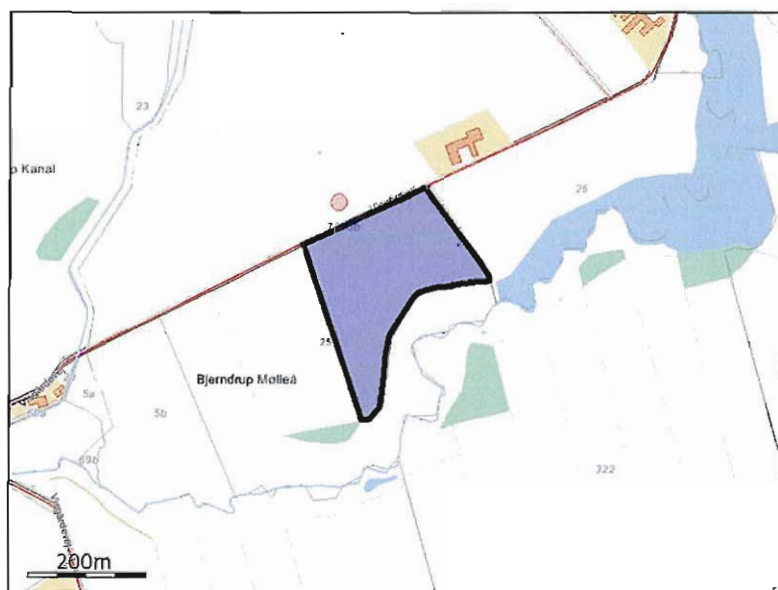

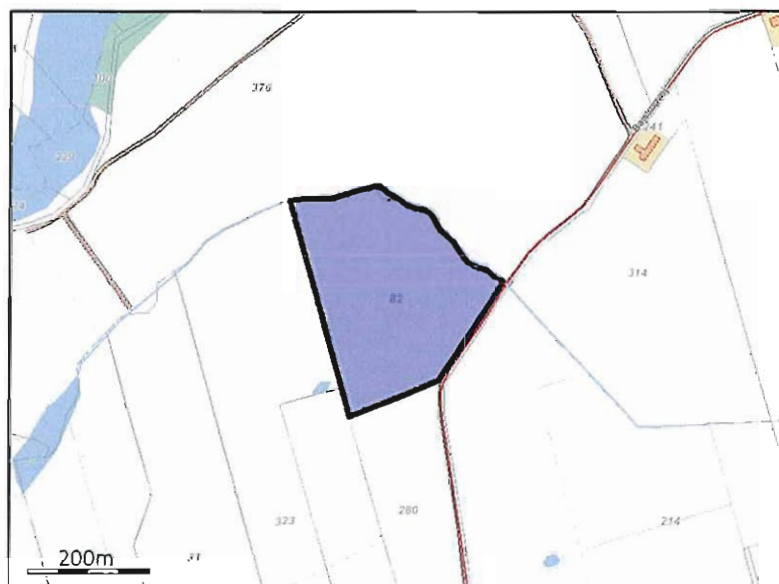
18

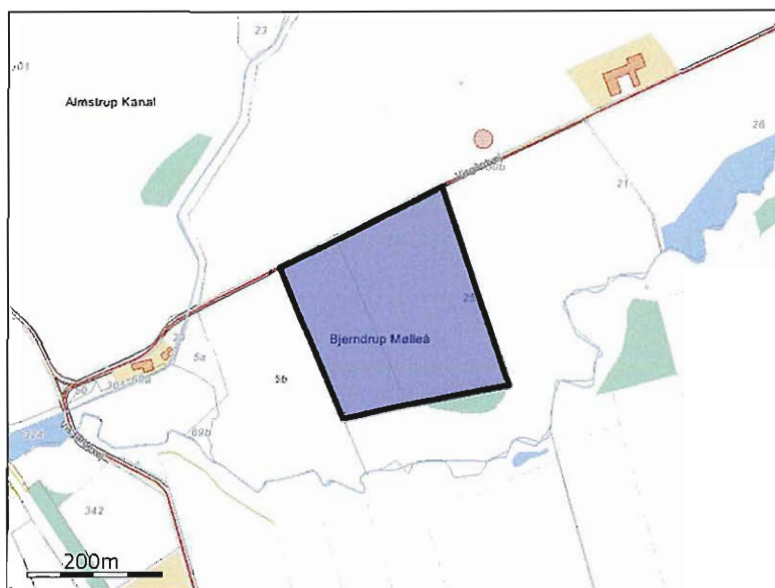
18

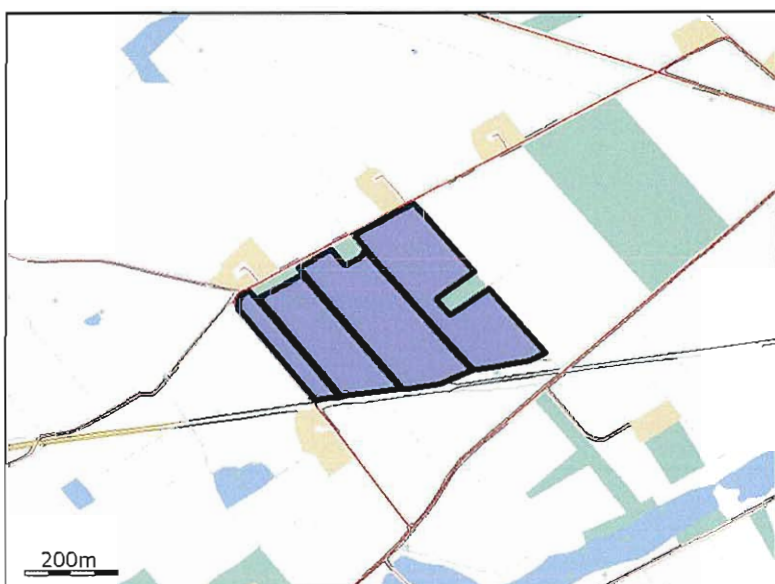
19

18

CC 1

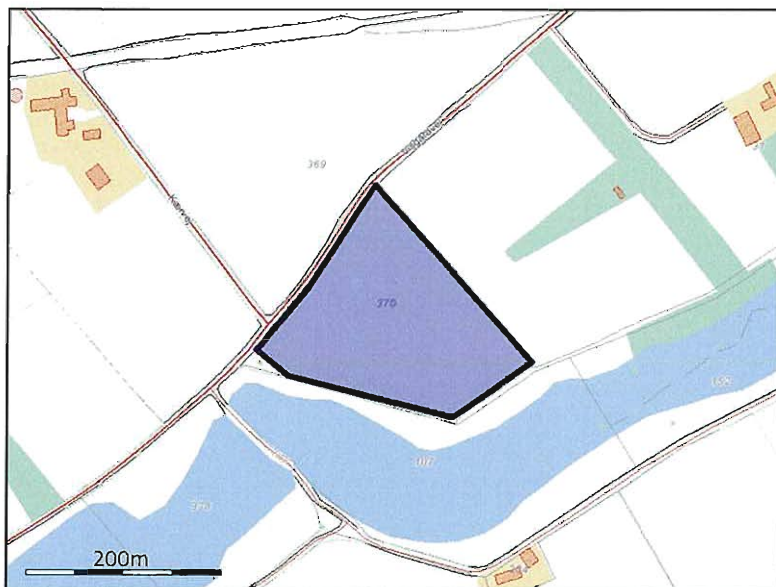
CC 2

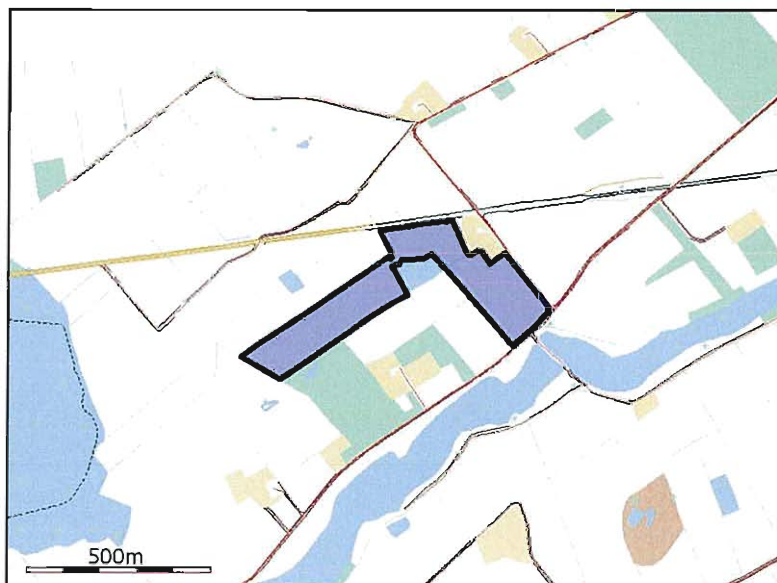
CC 3

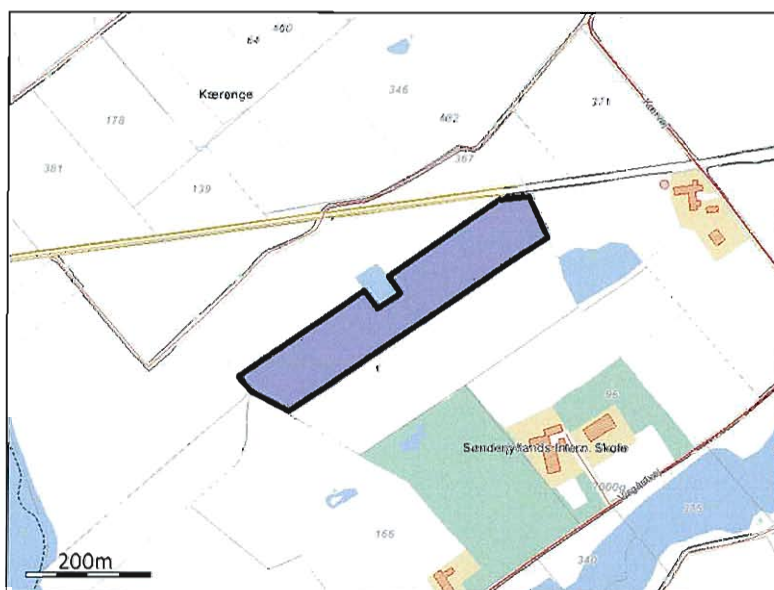
CC 4

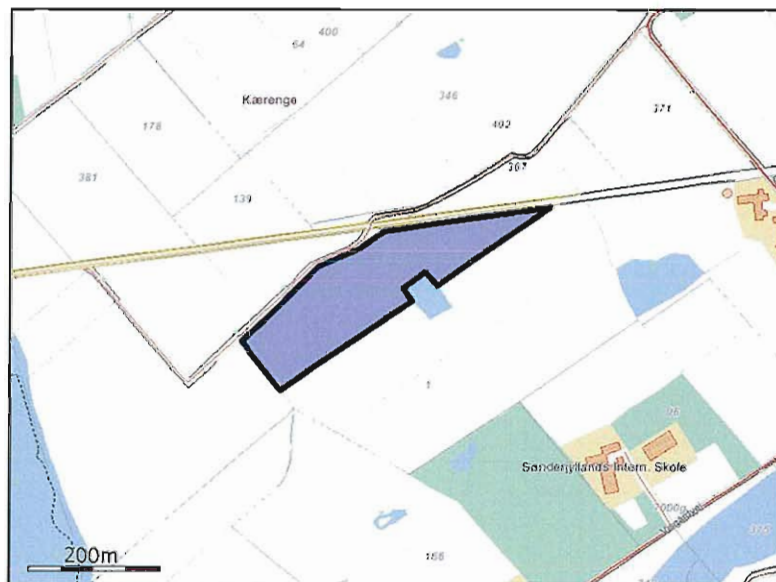
CC 5

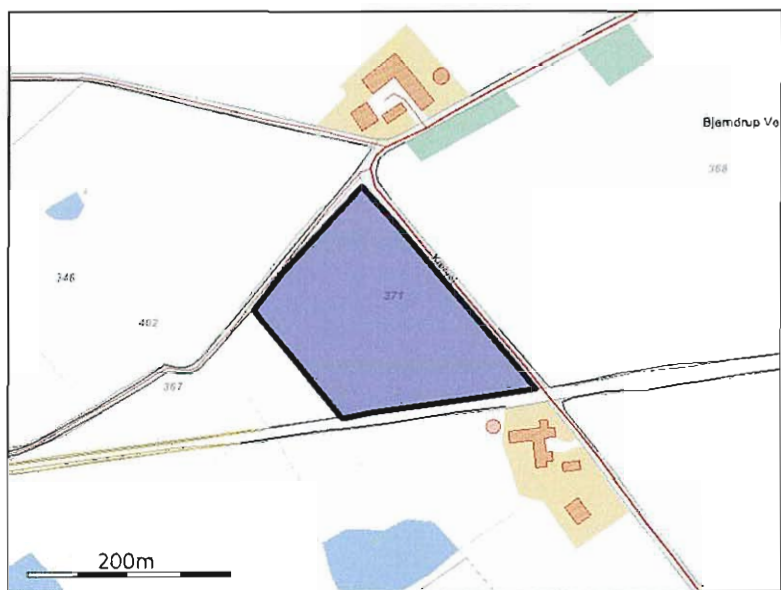
CC 6

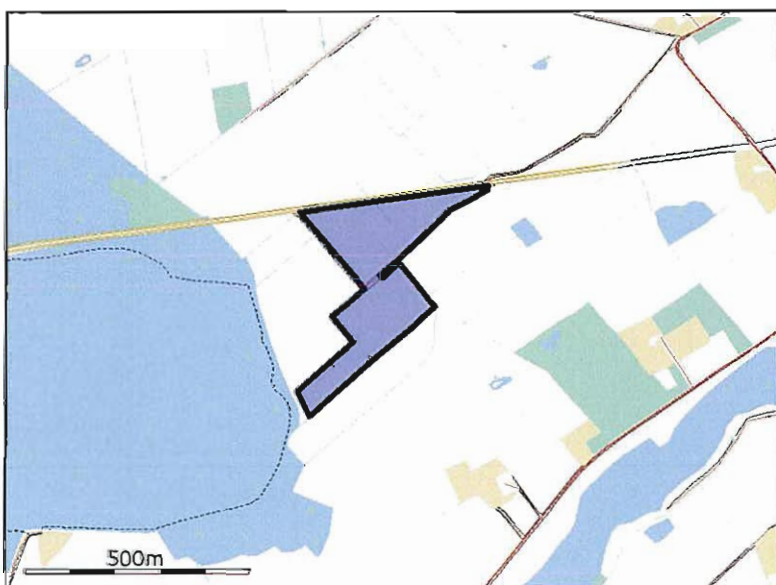
CC 7

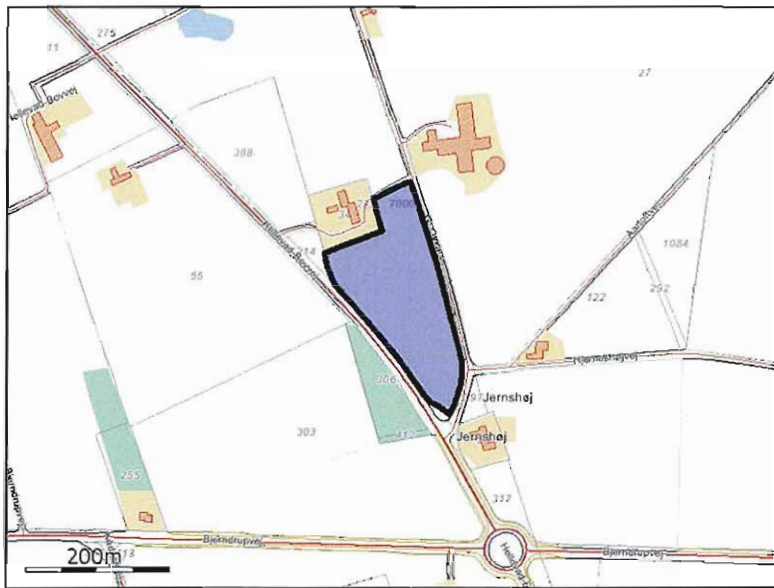
CC 8

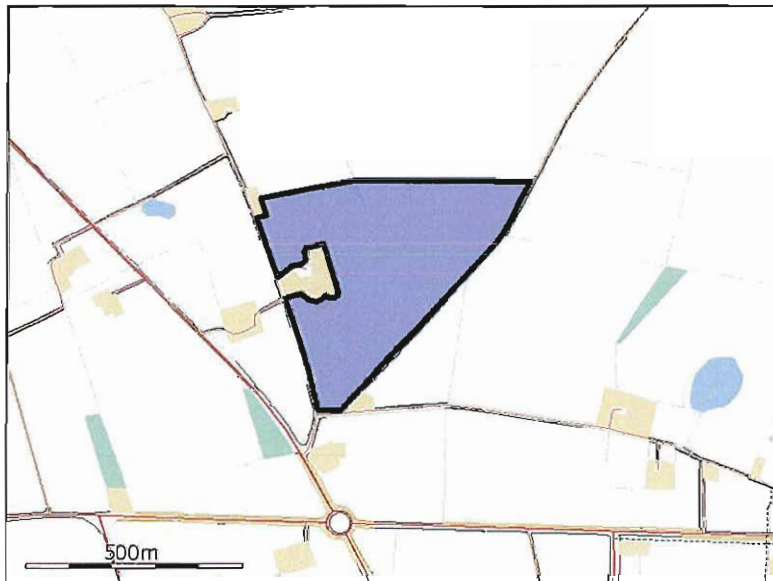
CC 9

HPT 1

HPT 2

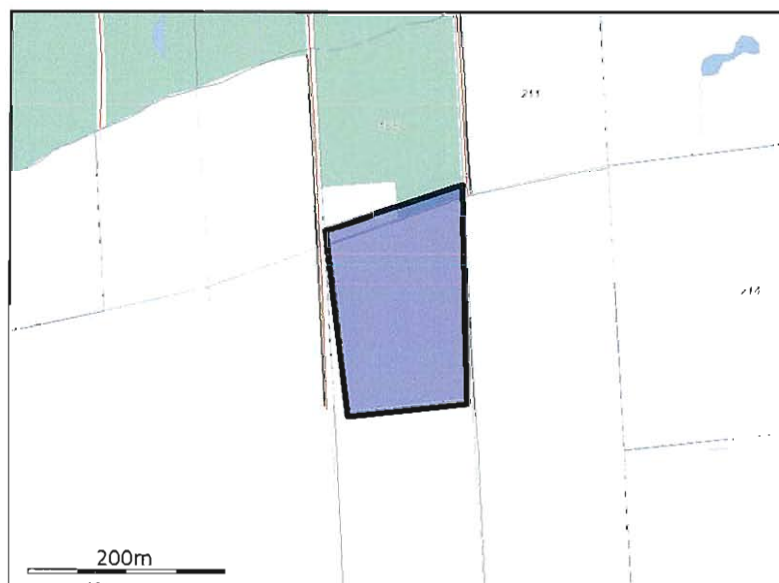

KL 15

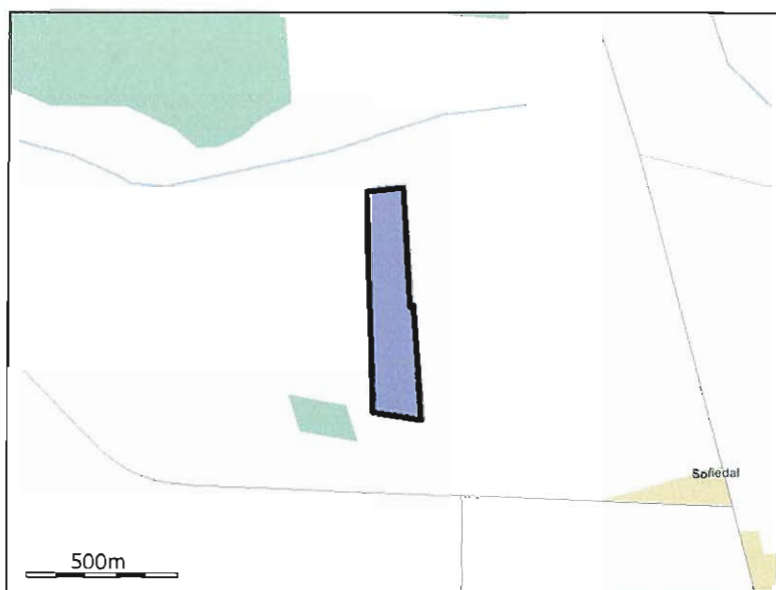

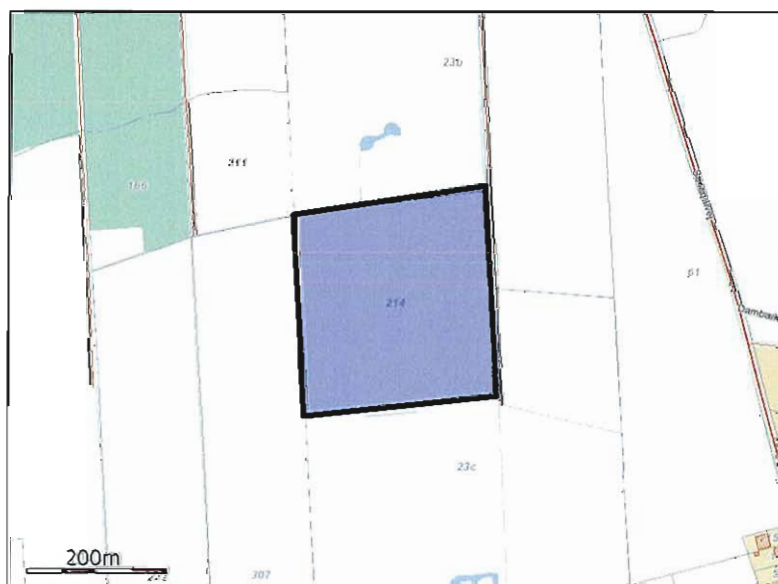
KL 12

KL 11

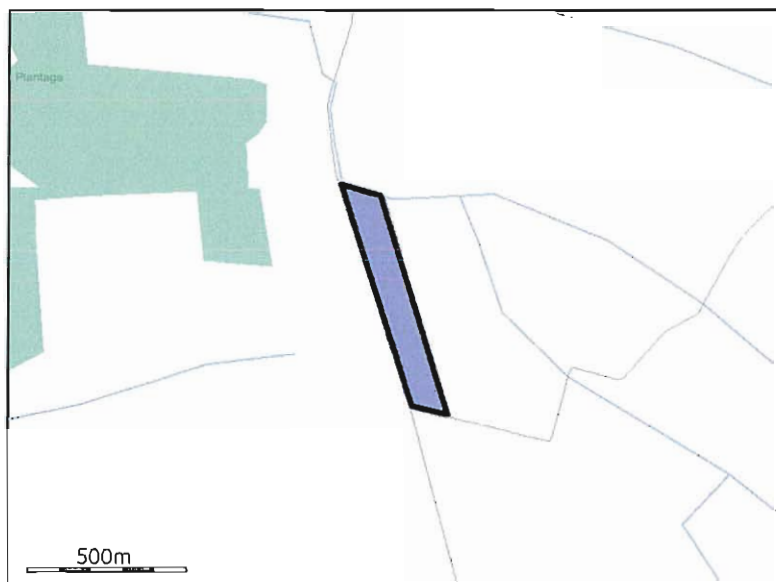
KL 10

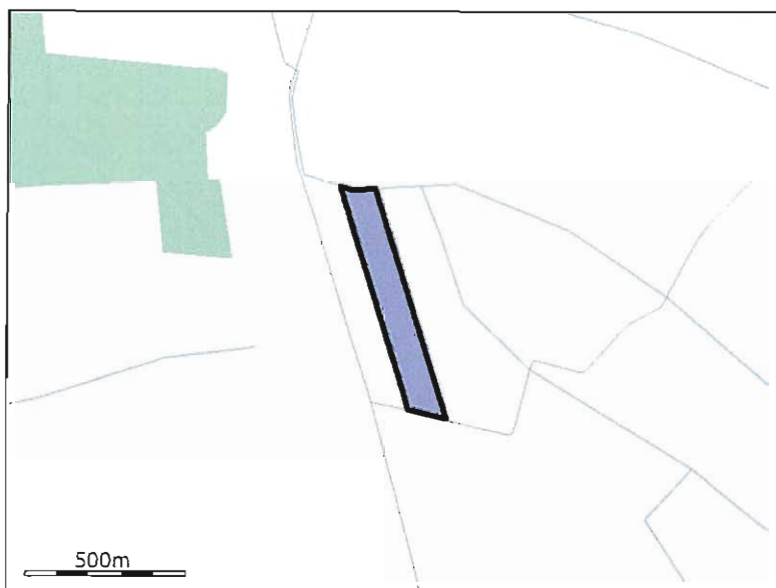
KL 17

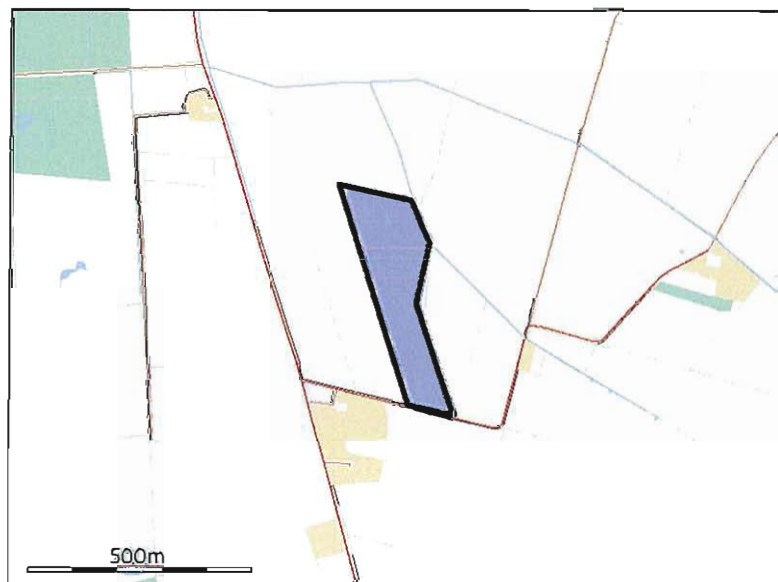
KL 9

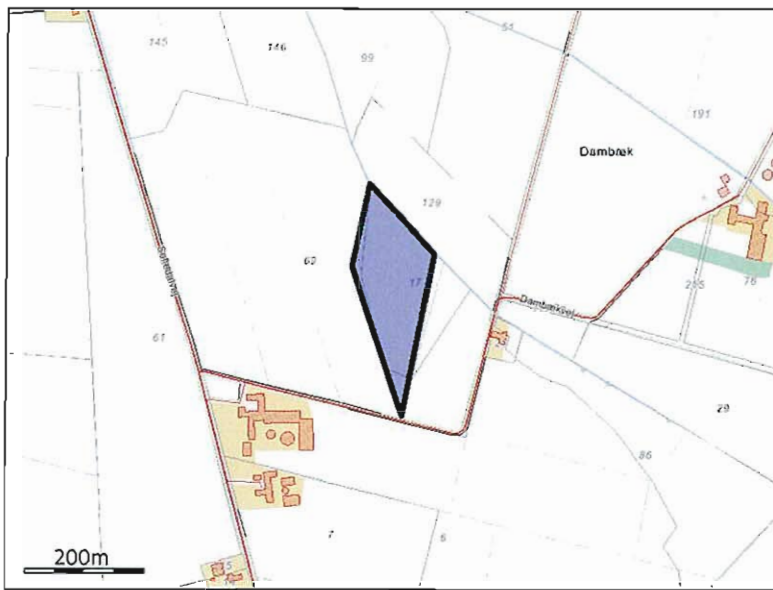
KL 8

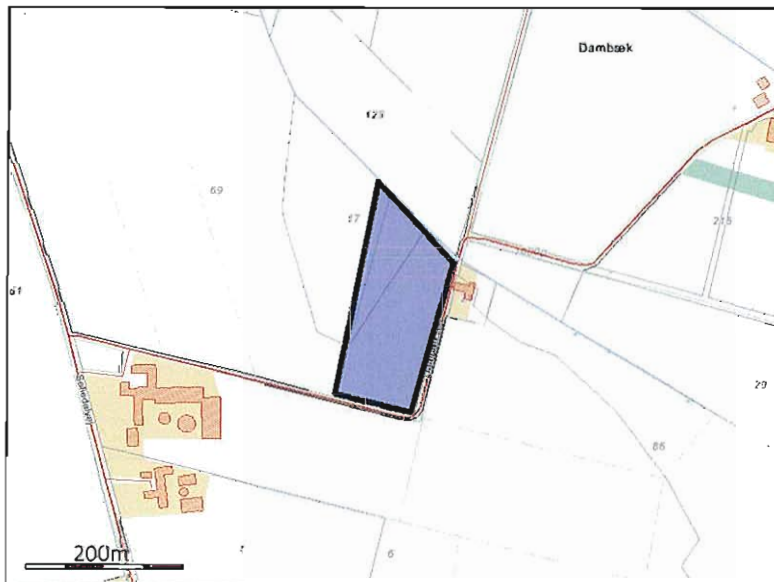
KL 7

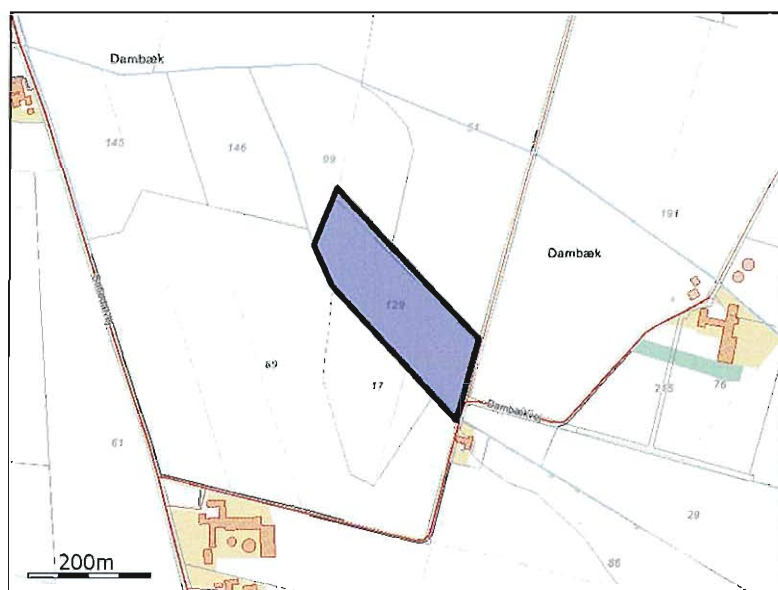
KL 6

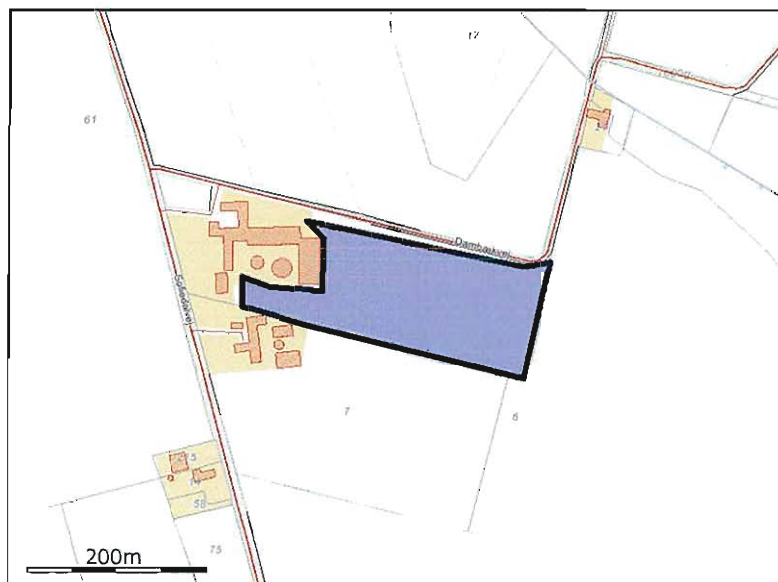
KL 5

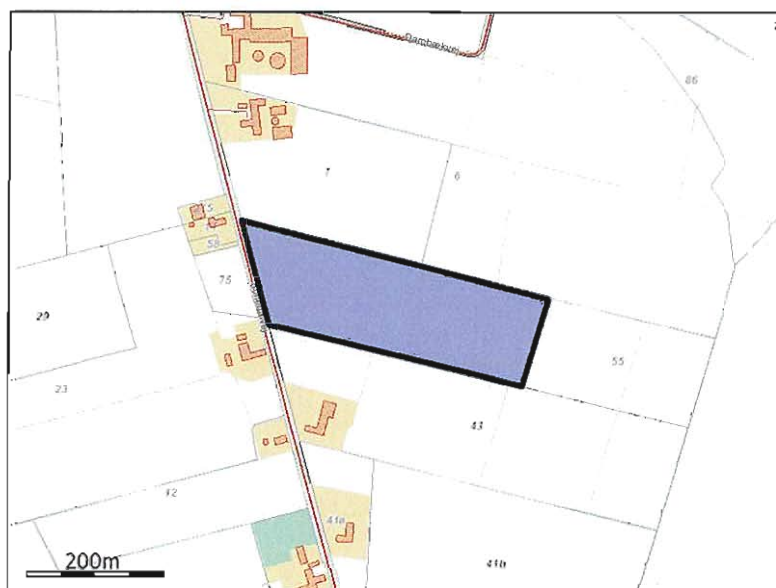
KL 22

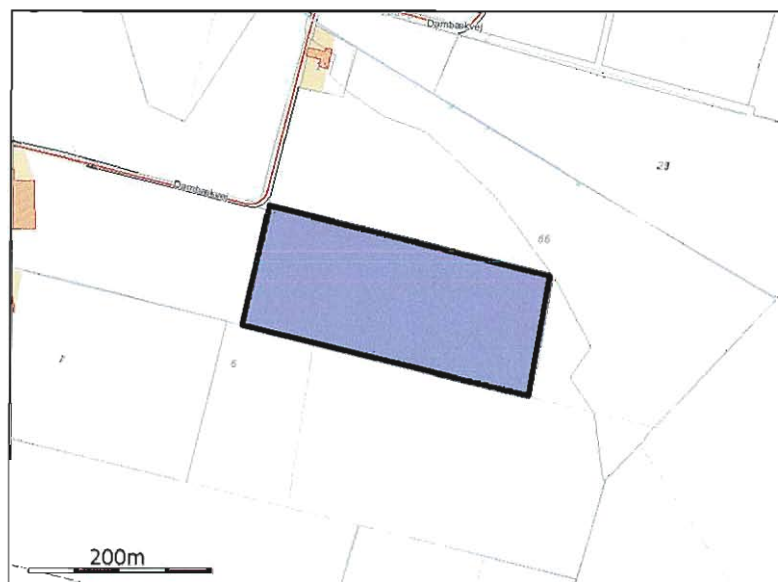
KL 1

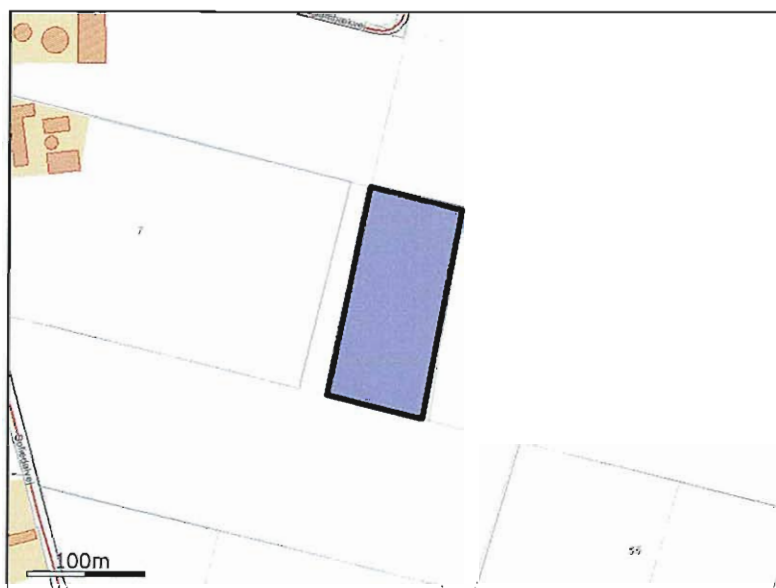
KL 18

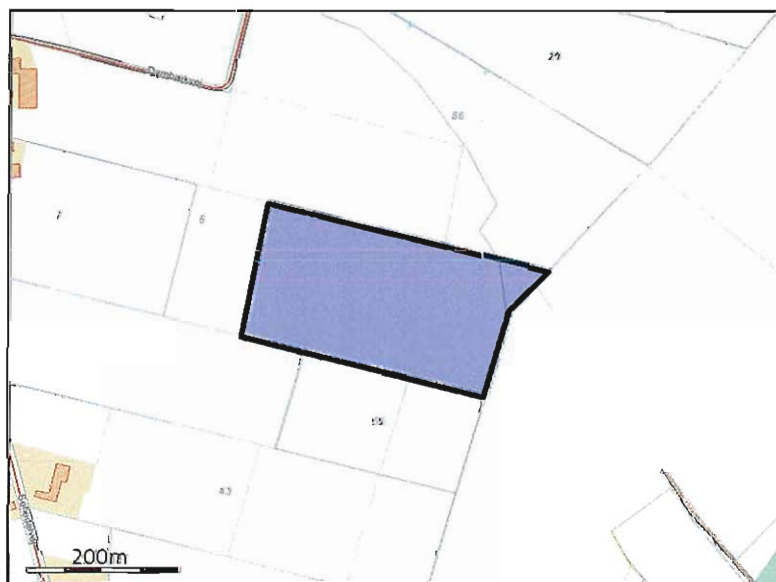
KL 2

KL 20-1

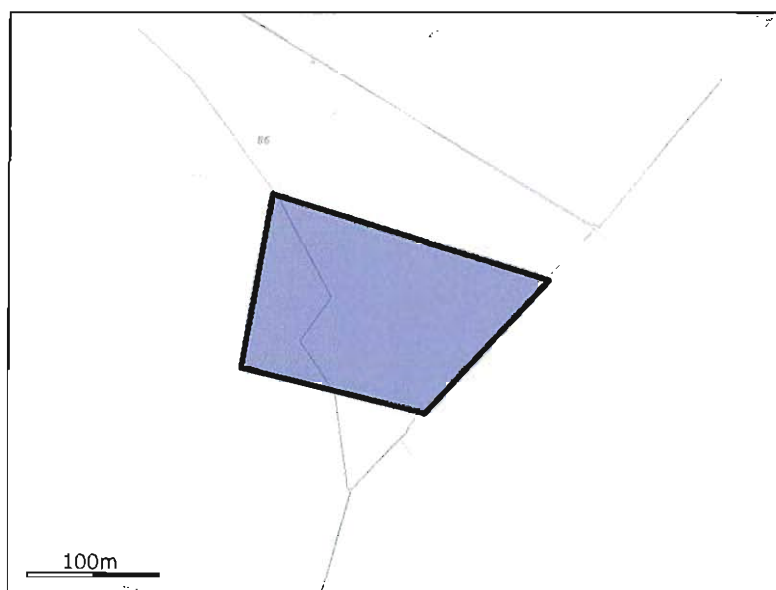

KL 20

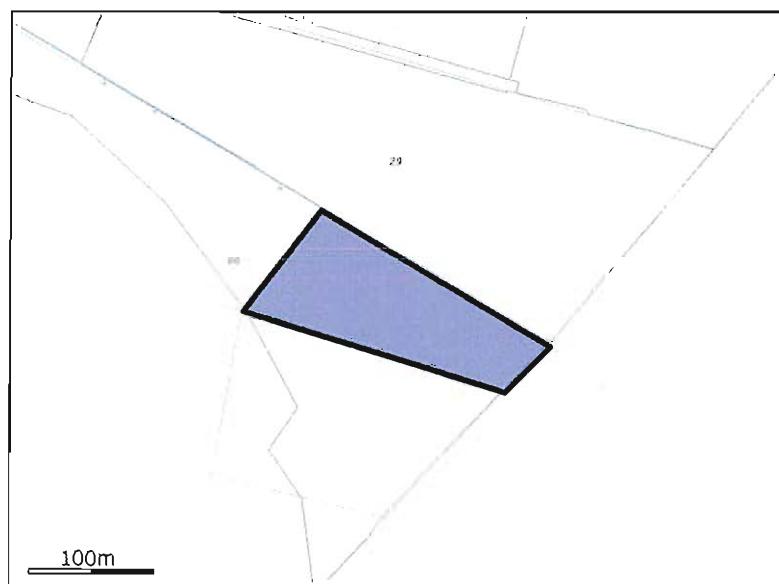

KL 2-1

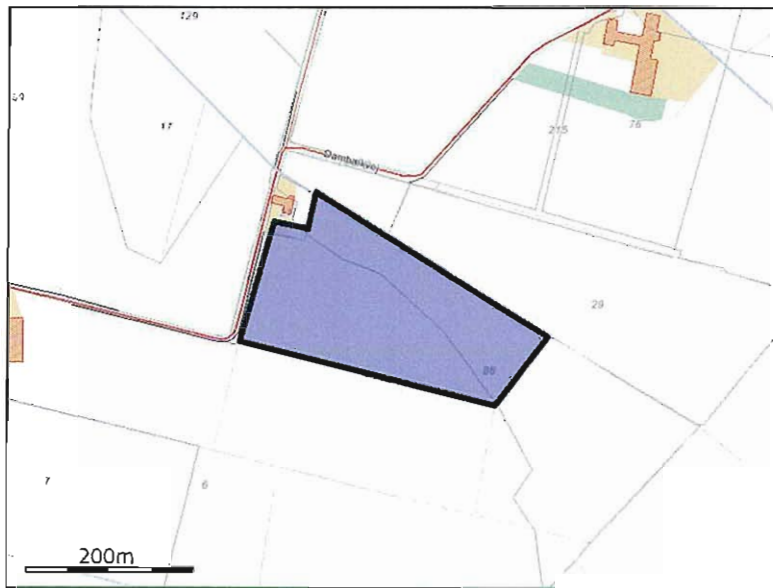

KL 3-1

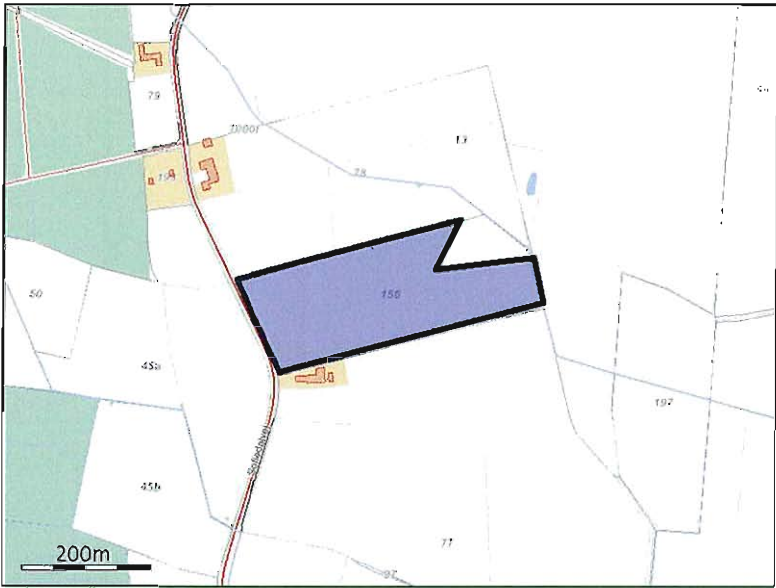
KL 3

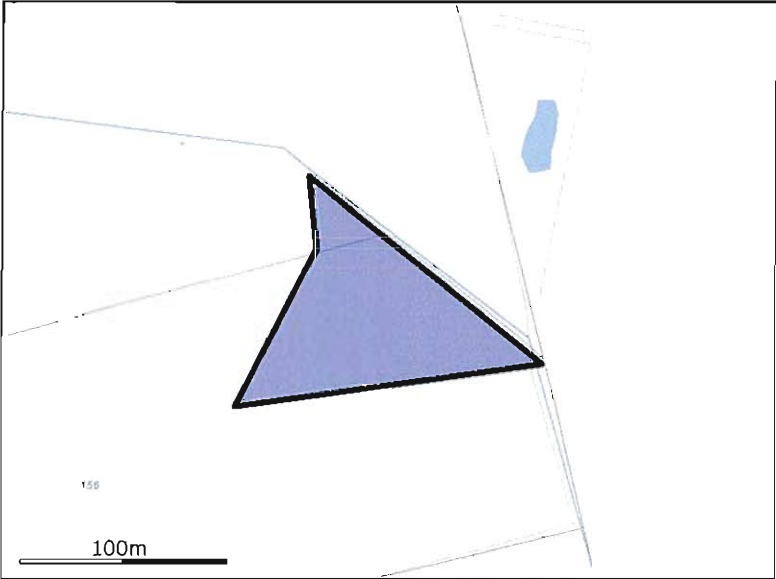
KL 4

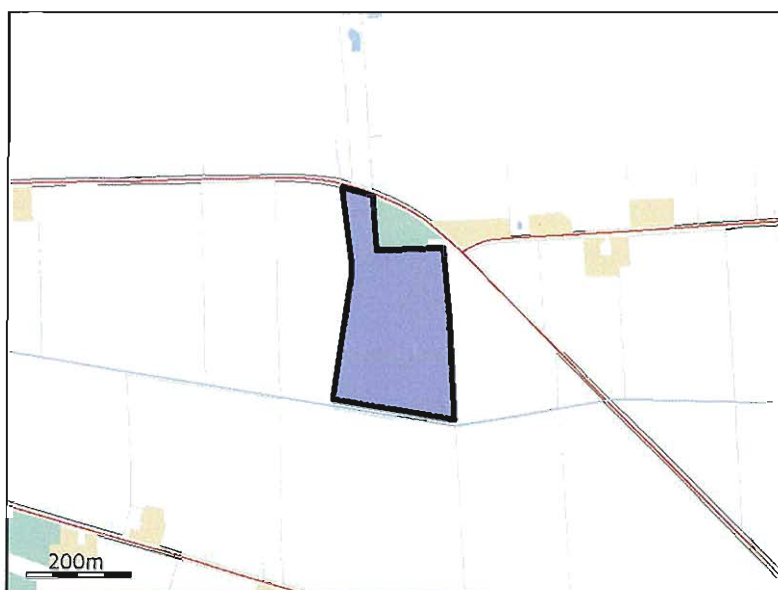
KL 23

KL 23-1

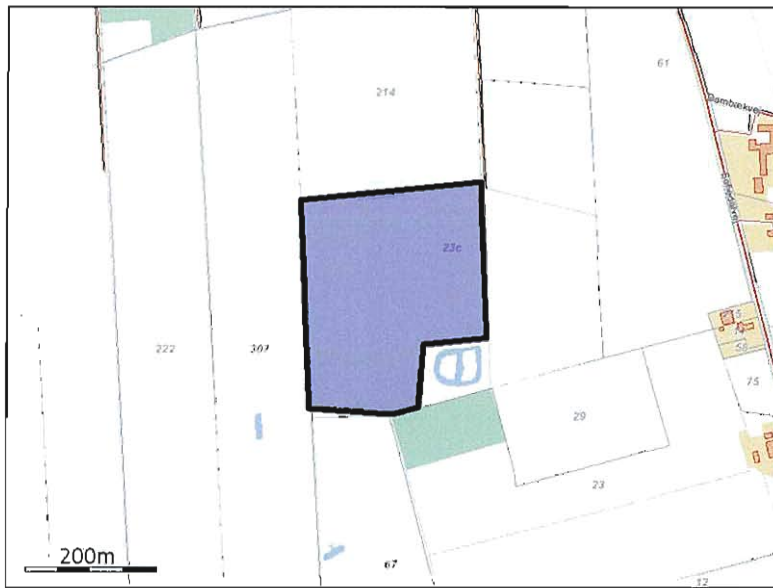
KL 35

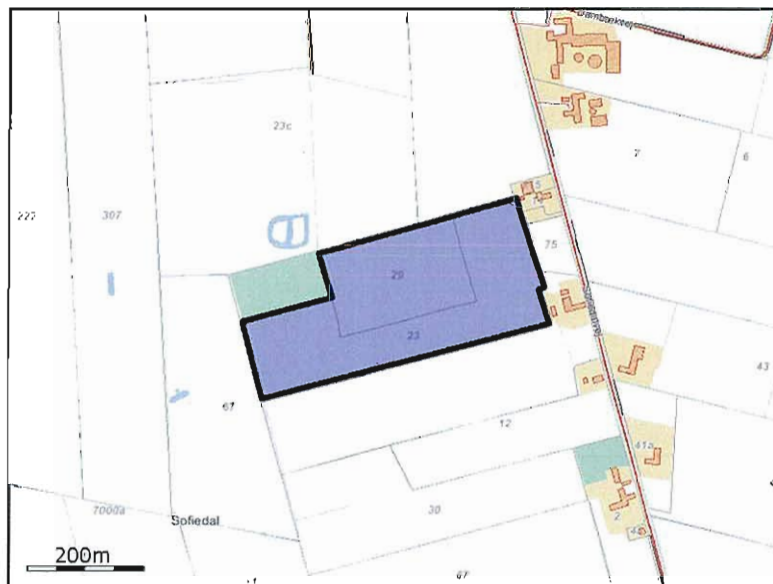
KL 29

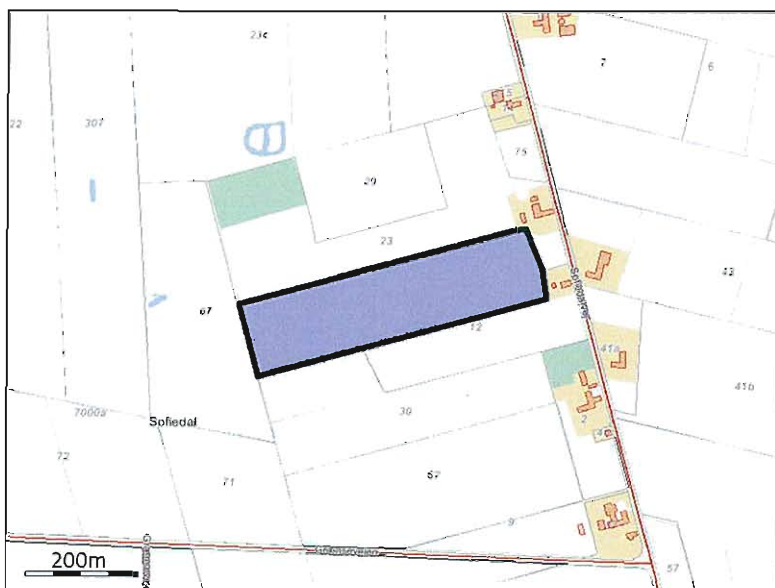
KL 32

KL 39

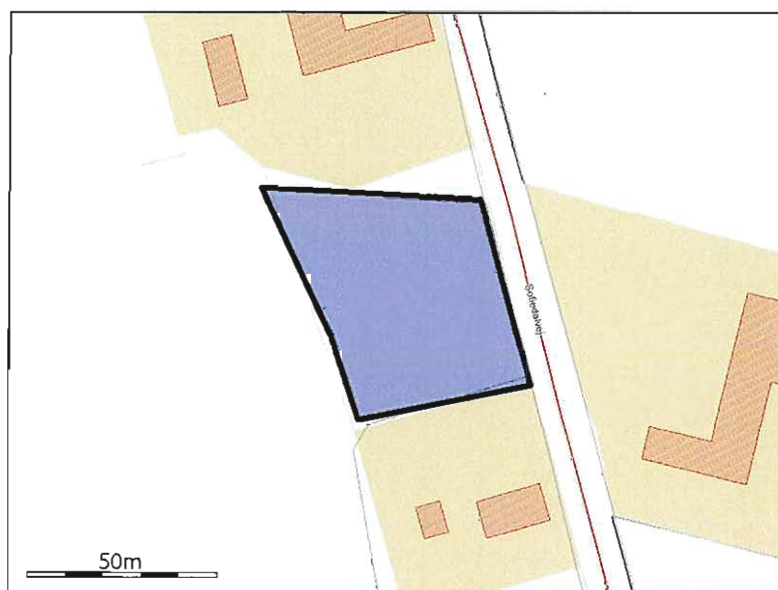
KL 40

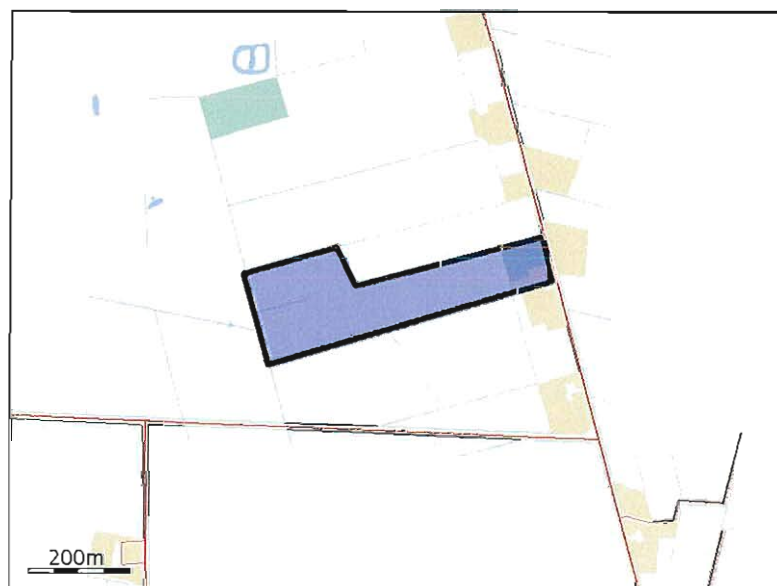
KL 41

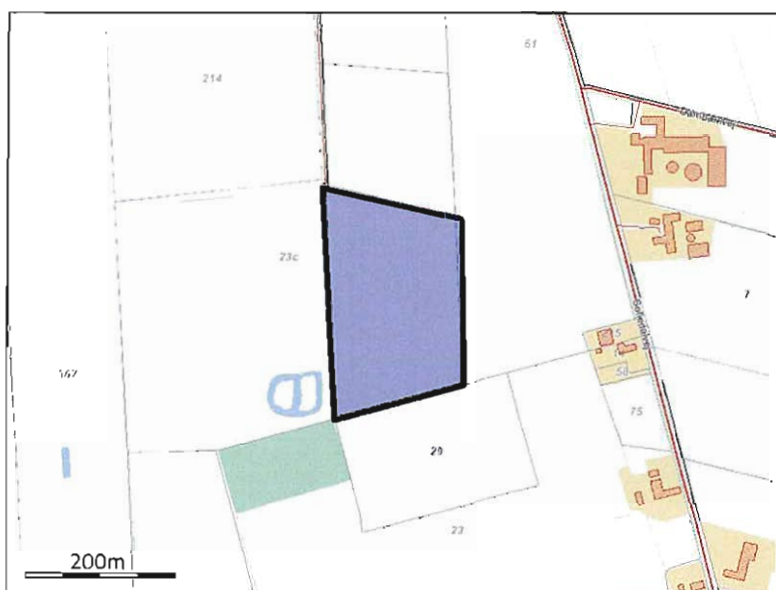
KL 40-1

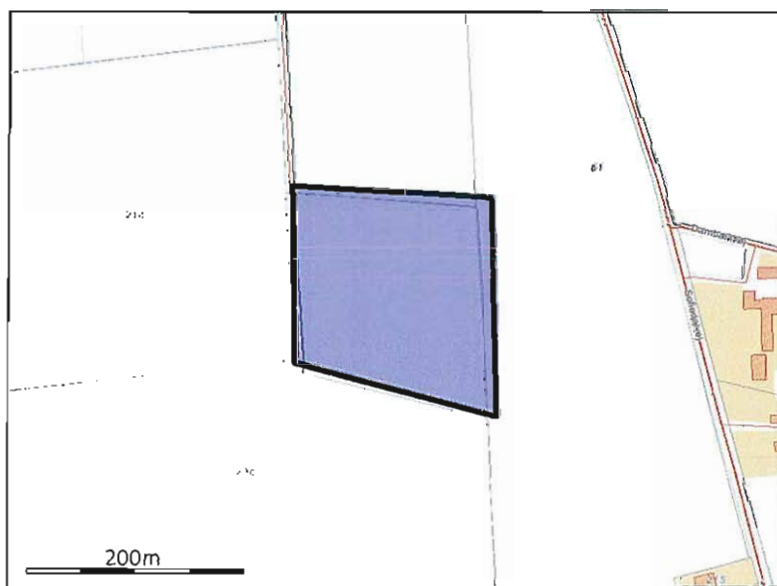
KL 16

KL 33

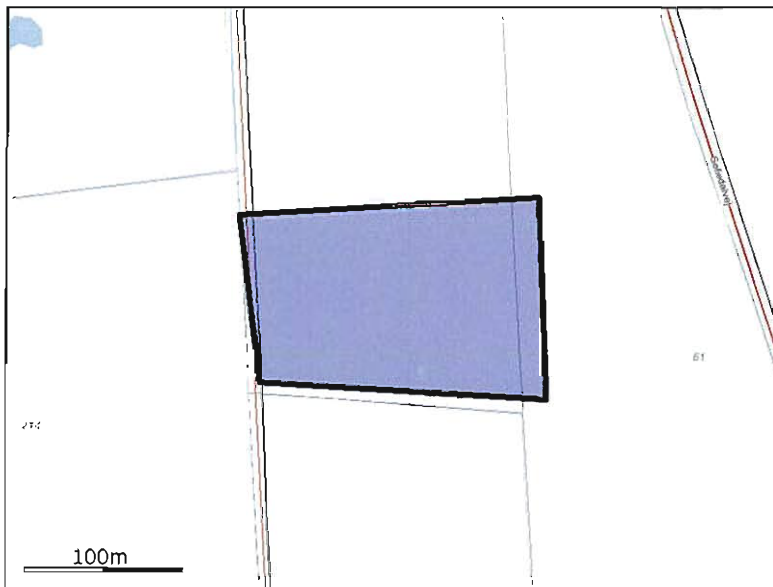

KL 34

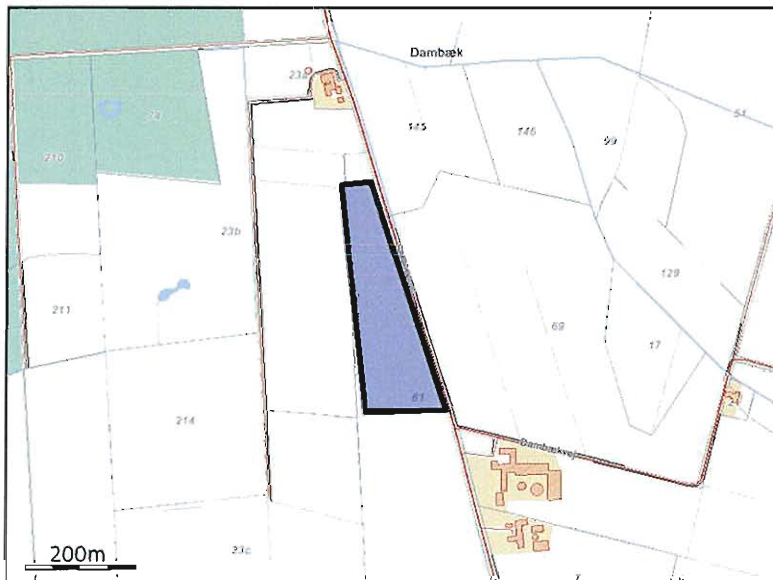

KL 36

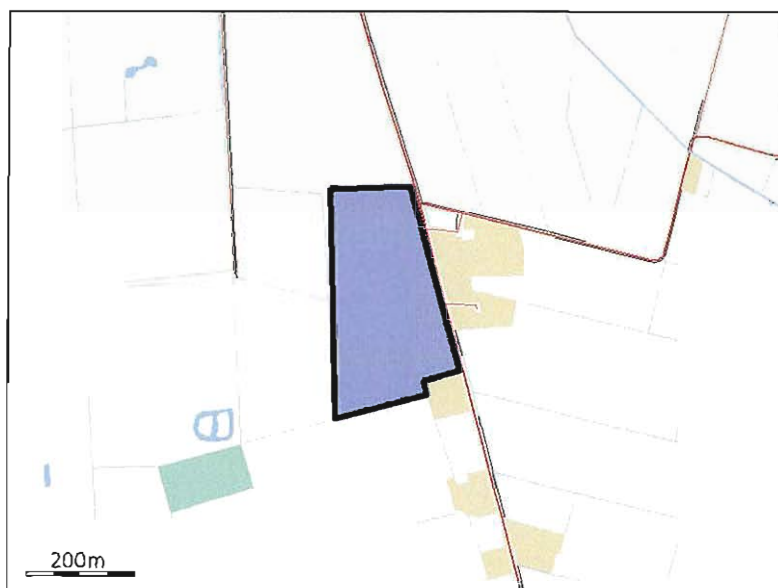

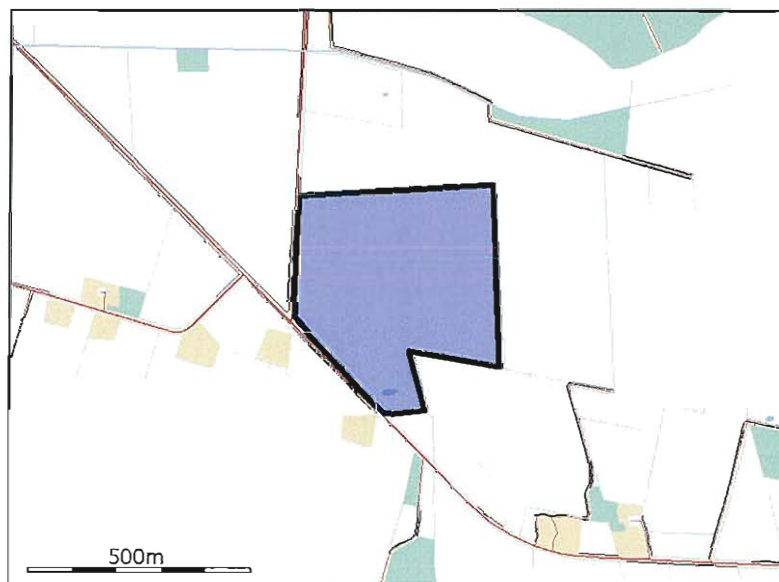
KL 37

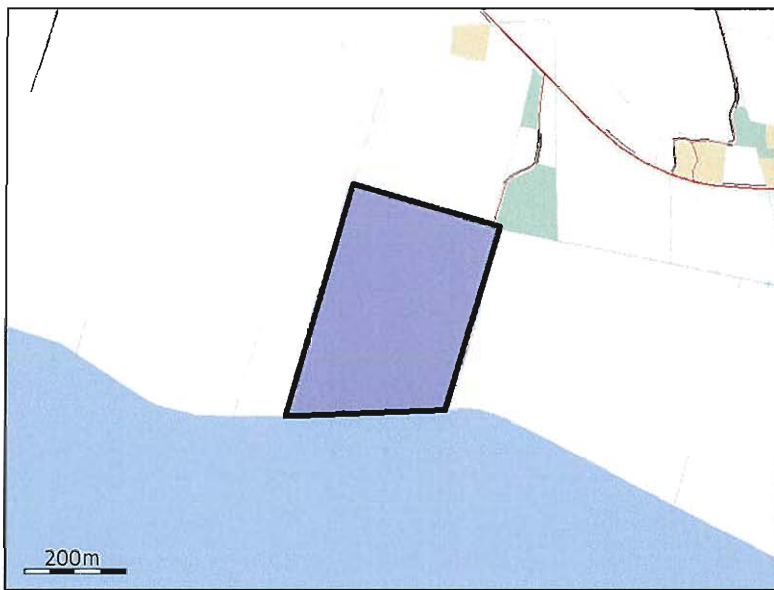
KL 38

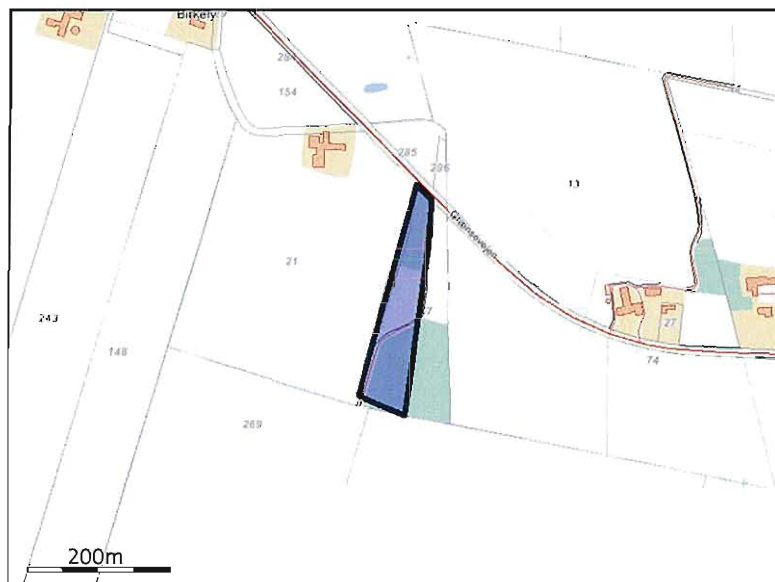
KL 28

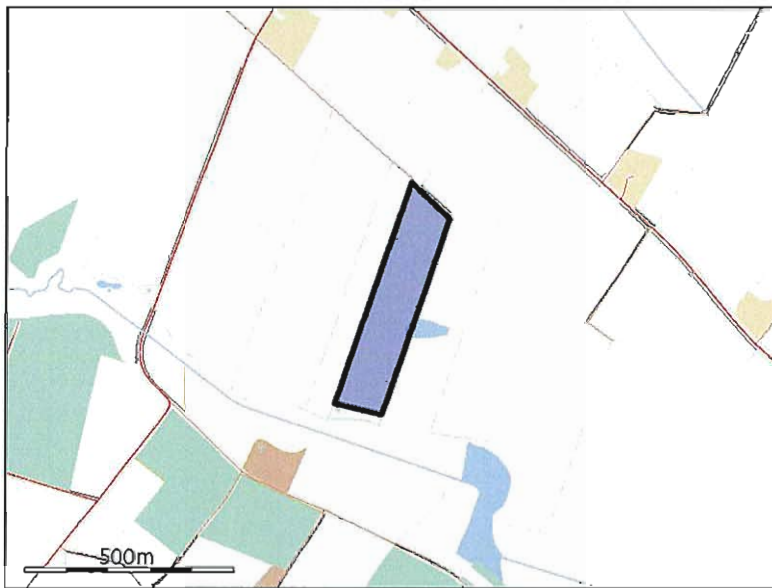
KL 31

KL 30

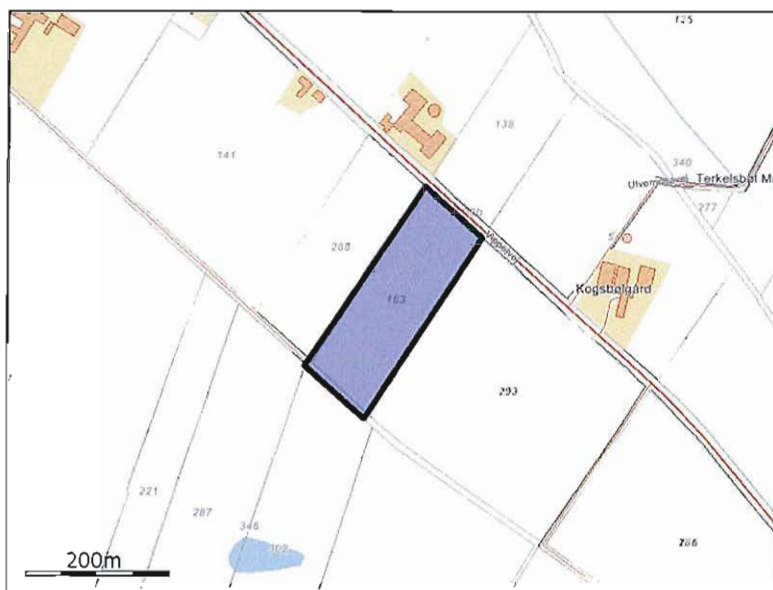
HCD 1

HCD 2

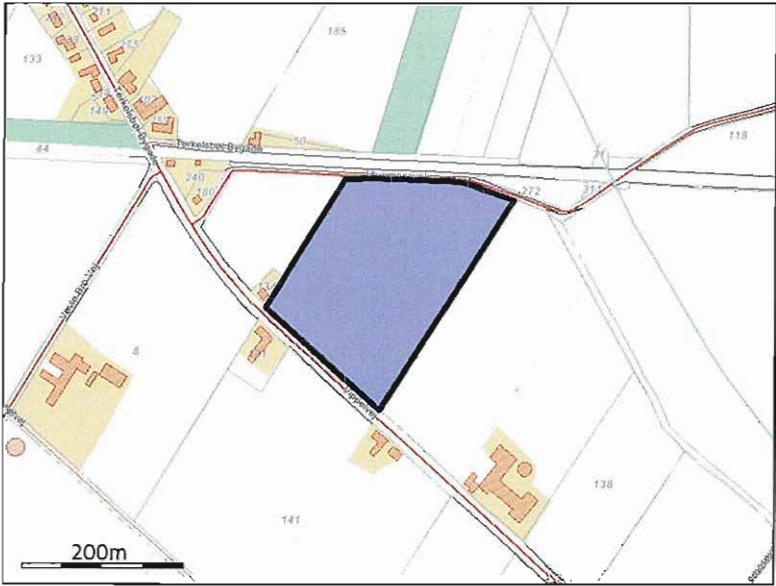
HCD 3

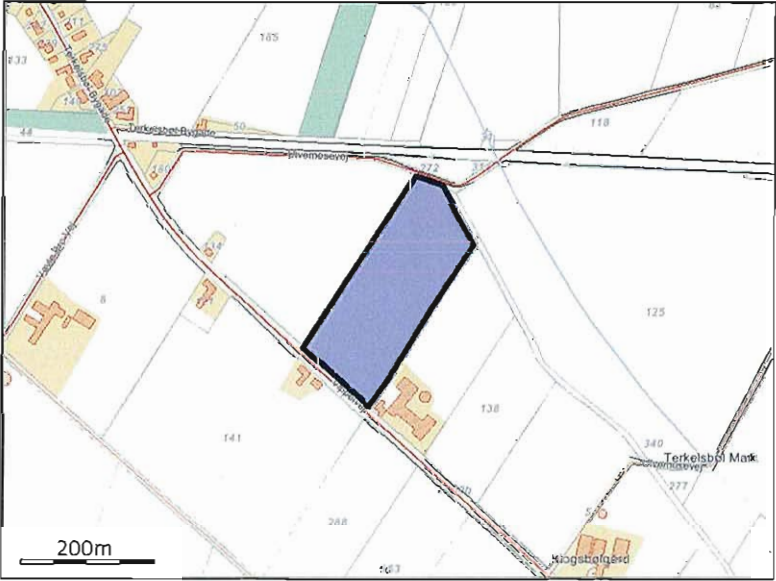
HCD 4

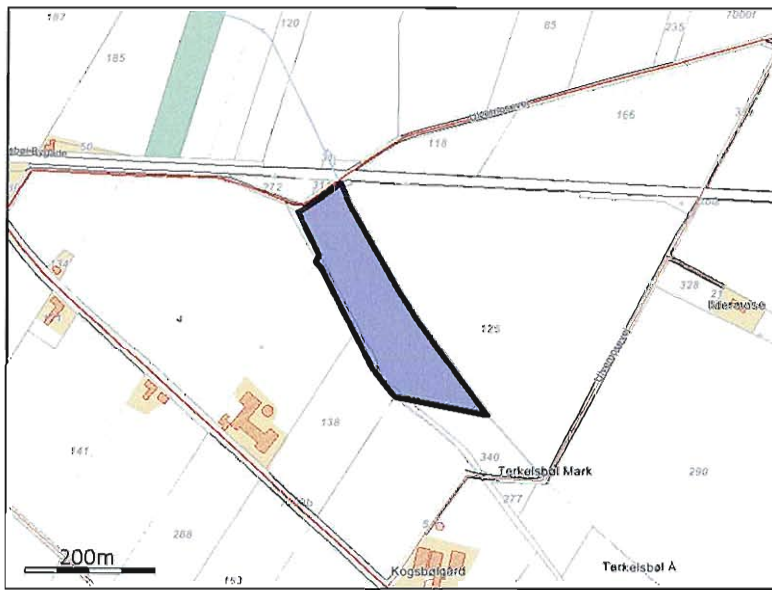
HCD 7

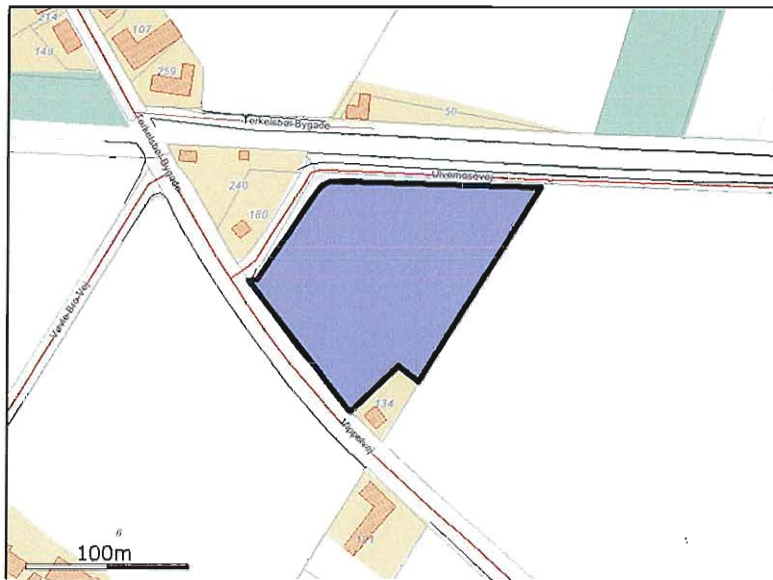
HCD 6

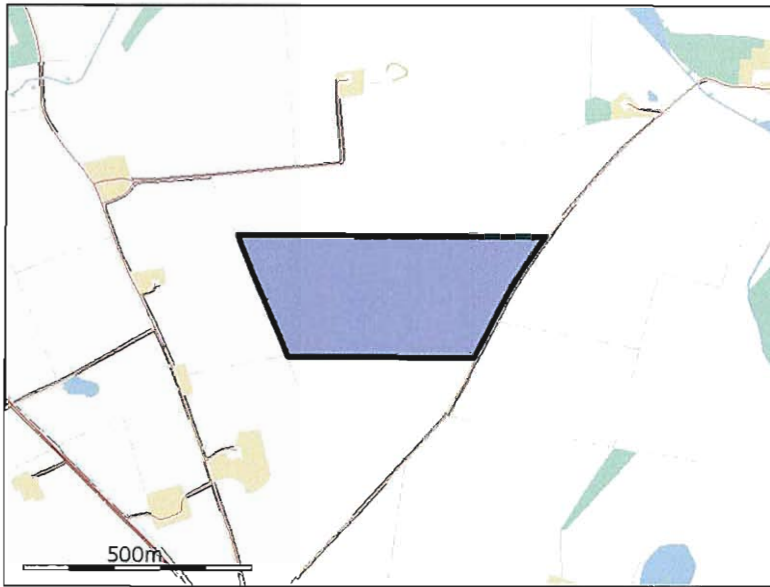
HCD 9

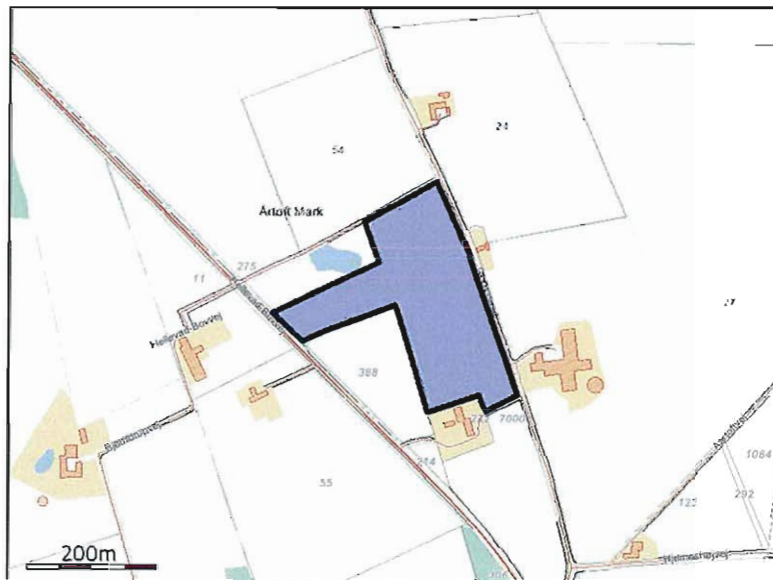
HCD 8

HPT 3

HPT 4

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	0,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det for angivne antal DE kvæg, får og geder	Ja
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vand t	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
14-1	11,61 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	11,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	9,27 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	9,27 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,27 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	9,23 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	9,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17	7,68 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	7,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	6,41 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	6,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	5,25 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	5,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19	7,77 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	7,77 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,77 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18	7,19 Ha	Nej	JB1	Ja	S4	S4	7,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Samlet areal: 64,41 Ha

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
HPT 5	12,70 Ha	Nej	Nej
HPT 6	5,79 Ha	Nej	Nej
HPT 7	1,01 Ha	Nej	Nej
BJ 1	4,72 Ha	Nej	Nej
BJ 2	5,51 Ha	Nej	Nej
BJ 3	4,10 Ha	Nej	Nej
BJ 4	3,96 Ha	Nej	Nej
BJ 5	6,07 Ha	Nej	Nej
Byld 101	4,12 Ha	Nej	Nej
Byld 102	3,64 Ha	Nej	Nej
Byld 103	4,01 Ha	Nej	Nej
Byld 112	7,35 Ha	Nej	Nej
Byld 104	4,94 Ha	Nej	Nej
Byld 105	6,71 Ha	Nej	Nej
Byld 106	6,24 Ha	Nej	Nej
Byld 107	6,48 Ha	Nej	Nej
Byld 113	9,26 Ha	Nej	Nej
KL 14	4,06 Ha	Nej	Nej
KL 13	4,94 Ha	Nej	Nej
CC 1	14,48 Ha	Nej	Nej
CC 2	2,87 Ha	Nej	Nej
CC 3	3,13 Ha	Nej	Nej
CC 4	3,40 Ha	Nej	Nej
CC 5	10,70 Ha	Nej	Nej
CC 6	4,56 Ha	Nej	Nej
CC 7	4,18 Ha	Nej	Nej
CC 8	3,31 Ha	Nej	Nej

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
CC 9	7,48 Ha	Nej	Nej
HPT 1	2,95 Ha	Nej	Nej
HPT 2	17,82 Ha	Nej	Nej
KL 15	7,25 Ha	Ja	Nej
KL 12	2,70 Ha	Ja	Nej
KL 11	10,34 Ha	Ja	Nej
KL 10	8,16 Ha	Ja	Nej
KL 17	7,30 Ha	Ja	Nej
KL 9	7,52 Ha	Ja	Nej
KL 8	7,59 Ha	Ja	Nej
KL 7	5,63 Ha	Ja	Nej
KL 6	2,73 Ha	Ja	Nej
KL 5	2,55 Ha	Ja	Nej
KL 22	3,97 Ha	Ja	Nej
KL 1	3,26 Ha	Ja	Nej
KL 18	5,66 Ha	Ja	Nej
KL 2	4,28 Ha	Ja	Nej
KL 20-1	1,48 Ha	Ja	Nej
KL 20	6,27 Ha	Ja	Nej
KL 2-1	2,32 Ha	Ja	Nej
KL 3-1	1,59 Ha	Ja	Nej
KL 3	4,92 Ha	Ja	Nej
KL 4	0,78 Ha	Ja	Nej
KL 23	5,93 Ha	Ja	Nej
KL 23-1	0,72 Ha	Ja	Nej
KL 35	6,77 Ha	Ja	Nej
KL 29	9,50 Ha	Ja	Nej
Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
KL 32	8,18 Ha	Ja	Nej
KL 39	10,09 Ha	Ja	Nej
KL 40	7,02 Ha	Ja	Nej
KL 41	0,73 Ha	Ja	Nej
KL 40-1	0,29 Ha	Ja	Nej
KL 16	7,39 Ha	Ja	Nej
KL 33	4,68 Ha	Ja	Nej
KL 34	3,33 Ha	Ja	Nej
KL 36	2,18 Ha	Ja	Nej
KL 37	4,20 Ha	Ja	Nej
KL 38	7,47 Ha	Ja	Nej
KL 28	18,38 Ha	Nej	Nej
KL 31	12,65 Ha	Nej	Nej
KL 30	1,52 Ha	Nej	Nej
HCD 1	6,00 Ha	Nej	Nej
HCD 2	3,02 Ha	Nej	Nej
HCD 3	3,23 Ha	Nej	Nej
HCD 4	4,20 Ha	Nej	Nej
HCD 7	4,82 Ha	Nej	Nej
HCD 6	4,05 Ha	Nej	Nej
HCD 9	3,37 Ha	Nej	Nej
HCD 8	1,47 Ha	Nej	Nej
HPT 3	14,08 Ha	Nej	Nej
HPT 4	5,49 Ha	Nej	Nej

Samlet areal: 437,55 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	19841,03 KgN	3804,21 KgP	0,00 DE	209,60 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	4460,00 KgN	921,00 KgP	0,00 DE	50,60 DE

Modtager:
Kærvej 8
6200 Aabenraa

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	1551,00 KgN	319,00 KgP	0,00 DE	17,50 DE

Modtager:
Flensborgvej 135
6360 Tinglev

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	2714,00 KgN	559,00 KgP	0,00 DE	30,70 DE

Modtager:

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	1850,00 KgN	382,00 KgP	0,00 DE	21,00 DE

Modtager:
Perbølvej 5
6200 Aabenraa

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	9266,03 KgN	1623,21 KgP	0,00 DE	89,80 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
9266,03 KgN	1623,21 KgP	0,00 DE	89,80 DE

4.2.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	48432,60 KgN	9052,33 KgP	0,00 DE	499,56 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	7508,00 KgN	1283,00 KgP	0,00 DE	70,90 DE

Modtager:
Lendemark 3
6372 Bylderup Bov

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	8419,00 KgN	1439,00 KgP	0,00 DE	79,50 DE

Modtager:
Gl. Oksemark 4
6200 Aabenraa

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	5359,00 KgN	915,00 KgP	0,00 DE	50,60 DE

Modtager:
Kærvej 8
6200 Aabenraa

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	3251,00 KgN	556,00 KgP	0,00 DE	30,70 DE

Modtager:

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	16100,00 KgN	2751,00 KgP	0,00 DE	152,00 DE

Modtager:
Sofiedalvej 27
6360 Tinglev

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	2803,00 KgN	480,00 KgP	0,00 DE	26,50 DE

Modtager:
Vippelvej 46
6360 Tinglev

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	4992,60 KgN	1628,33 KgP	0,00 DE	89,36 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
4992,60 KgN	1628,33 KgP	0,00 DE	89,36 DE

4.3.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Idet gyllen er forsuret er ammoniakfordampningen minimeret, og det spiller reelt ingen rolle hvorvidt gyllen udbringes med slangeudlægger eller nedfældes.

I en afstand af 1000 m fra Tinglev Mose nedfældes gyllen dog på sort jord og græs efter gældende regler, idet Aabenraa Kommune har vurderet at mosen med områder af højmosekarakter skal sidestilles med §7 natur. Aabenraa Kommune udarbejder i forbindelse med godkendelsen et kortbilag der viser konkret hvilke marker omkring mosen, kravet omhandler.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-14,96 kgP
P-fraforsej, arealvægtet gennemsnit	21,1 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

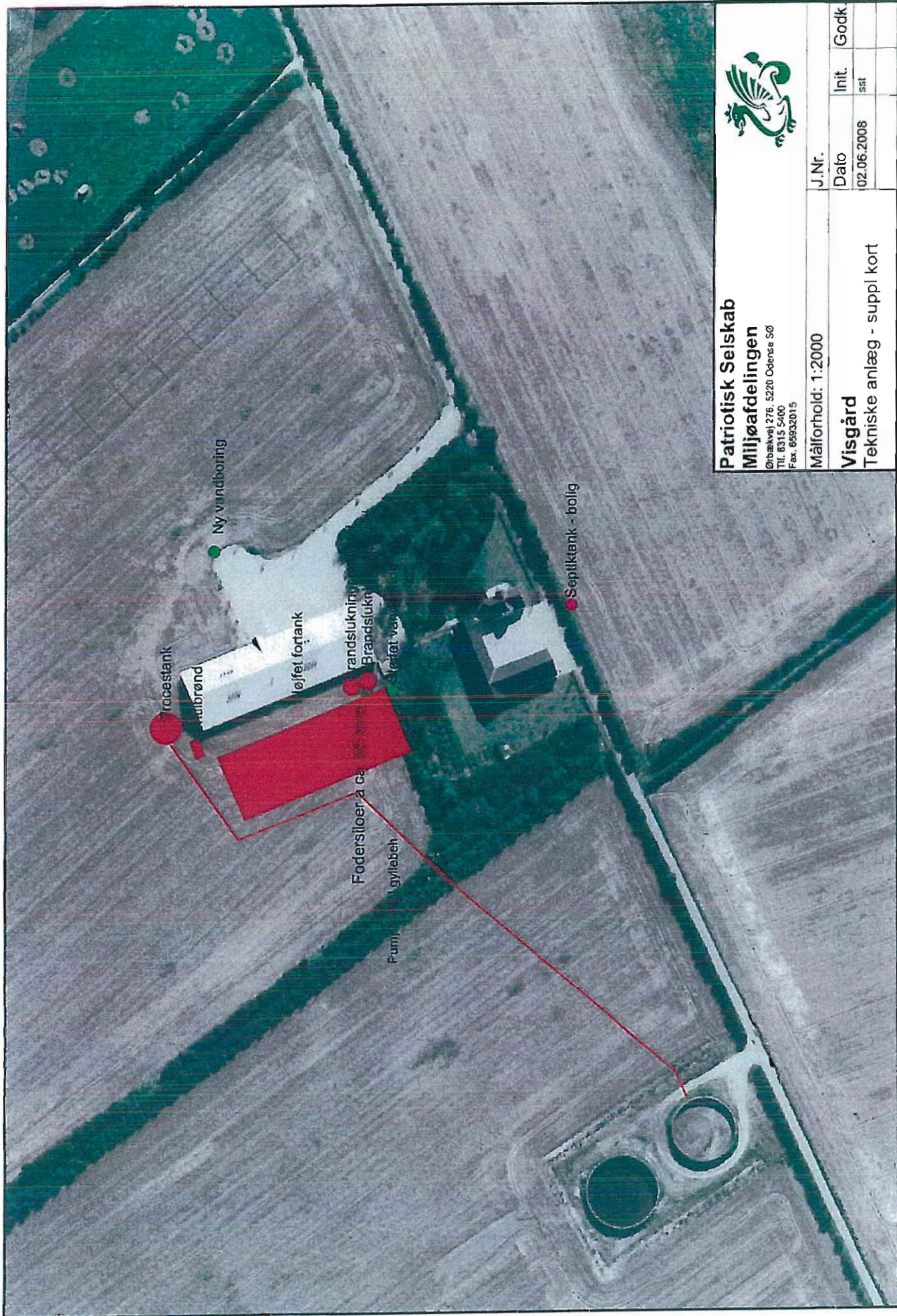
DE _{max}	1,4 DE/ha
DE _{reel}	1,39 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N

kgN/ha·DE _{max}	86,50 kgN/ha
kgN/ha·DE _{reel}	86,50 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder.

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen

Ørbækvej 27B, 5220 Odense SØ
Tlf. 6315 5400
Fax. 65933015

J.Nr.

Dato
02.06.2008

Init. sst
Godk

Målforhold: 1:2000

Visgård

Tekniske anlæg - suppl kort

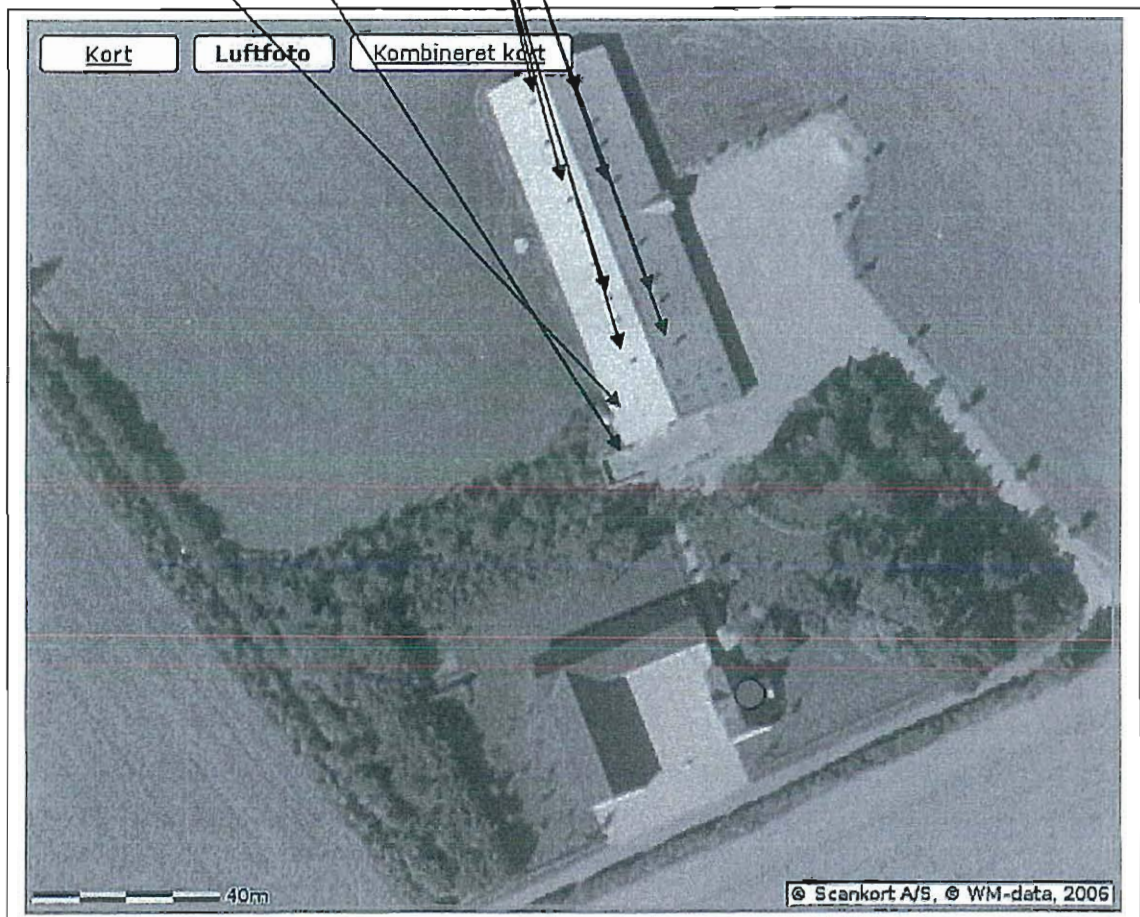
Beskrivelse

- Nedsivning for tagvand

- Befæstet areal (bliver nok fjernet da der ikke skal blandes foder på ejendommen mere)
- Ventilator (er ændret til 4 pr. Side)
- foderanlæg (fodrer 4 gange dagligt med en varighed på ca. 1 time)

- Olie-tank (2000 L)
- Olie-fyr
- Dieseltank (4000 L)

Beregning af gødningsmængder af lager - svin

Beregning efter Landbrugets byggeblad nr. 95.03-03
 Plantedirektøratet, Vejledning og skemaer 06_07

Ansegt produktion

Gårdnavn: Vsgård, Vsgårdvej 10, 6200 Aabenraa
 Adresse: _____ Konsulent: SST

	Antal	Gylle		Fastgødning		Aje		Dybstrøelse		
		t pr. dyr Vand	t pr. år inkl.	t pr. dyr Vand	t pr. år inkl.	t pr. dyr Vand	t pr. år inkl.	t pr. dyr Vand	t pr. år inkl.	
Søer, løbe-drægtighedsstald										
Individuel opstaldning, delspalte			3,79							
Individuel opstaldning, fuldspalte			3,79		0,5		1,65	0	0,67	
Individuel opstaldning, fast gulv									0,67	
Løsdrift, dybstrøelse + spallegulv			2,08						1,77	
Løsdrift, dybstrøelse + fast gulv			2,08						1,62	
Dybstrøelse										
Friiland, drægtighedsstald										
Søer, farestald										
Kassesli, delspalte			1,62							
Kassesli, fuldspalte			1,62		0,35		0,55	0	1,23	
Løsdrift, fast gulv					0,07					
Løsdrift, delspalte			0,83							
Friiland, fareperiode										
Smågrise, 1 stk (7,2-30 kg)										
Fuldspallegulv			0,13							
Drænelgulv + spaller			0,13							
Delvis spallegulv			0,13							
Fast gulv					0,017		0,068	0	0,025	
Dybstrøelse									0	
Slagtesvin, 1 stk (30-100 kg)										
Fuldspallegulv			0,59							
Drænelgulv + spaller	14.450		0,59		8.472					
Delvis spallegulv			0,59							
Fast gulv										
Dybstrøelse + godeareal			0,37		0,1		0,32	0	0,08	
Dybstrøelse									0,17	
Samlet mængde pr. år			Gylle	8.472	Fastgødning	0	Aje	0	Dybstrøelse	0

Afvigende vægfinventaller Startvægt Slutvægt Faktor Gyllekapacitet på ejendommen 8200 m3
 Smågrise 7,3 31 1,000 Opbevaringskapacitet i måneder 11,61 måneder
 Slagtesvin 31 115 1,197

Det bekræftes hermed at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til den anmeldte produktion: Søren SF

Bemærkning: eventuel tilledning af aje til gyllebønder, medregnes ikke i relation til opbevaringskapacitet.

Aftale om opbevaring af husdyrgødning

Undertegnede modtager

Navn

H.C. David

Adresse

Vippelvej 46, 6360 Tinglev

forpligter mig herved til at modtage

700 t husdyrgødning til opbevaring på nedenstående

ejendom/bedrift

Kaldet

Beliggenhed

Vippelvej 46

Matr.nr.

4. mjl.

Størrelse (ha)

75,1 ha

fra medunderskrevne leverandør

Navn

Johan Andersen

Adresse

Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa

Aftalen gælder i perioden

fra (dato)

Aug. 2008

til (dato)

Aug 2013

(Aftaleperioden skal være mindst 5 år). Aftalevilkår fremgår af side 5.

Dato

19-5-08

Dato

19 maj 2008

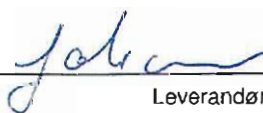
H.C. David

Modtagers underskrift

Johan Andersen

Leverandørs underskrift

Basisoplysninger fra modtager og leverandør

OPLYSNINGER FRA MODTAGER				OPLYSNINGER FRA LEVERANDØR			
Gyllebeholder				Gyllebeholder			
Kapacitet på ejendom i alt	Beslaglæggelse			Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i alt	Heraf behov dækket		
	Tilstrækkelig opbevaringskapacitet	I medfør af nærv. Aftale	I medfør af andre aftaler		På egen ejendom	I medfør af nærv. aftale	I medfør af andre aftaler
1200 m ³	200 m ³	700 m ³	m ³	6400 m ³	6000 m ³	700 m ³	0 m ³
Ajlebeholder				Ajlebeholder			
Kapacitet på ejendom i alt	Beslaglæggelse			Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i alt	Heraf behov dækket		
	Tilstrækkelig opbevaringskapacitet	I medfør af nærv. Aftale	I medfør af andre aftaler		På egen ejendom	I medfør af nærv. aftale	I medfør af andre aftaler
m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Møddingsplads				Møddingsplads			
Kapacitet på ejendom i alt	Beslaglæggelse			Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i alt	Heraf behov dækket		
	Tilstrækkelig opbevaringskapacitet	I medfør af nærv. Aftale	I medfør af andre aftaler		På egen ejendom	I medfør af nærv. aftale	I medfør af andre aftaler
m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Beholder til møddingsvand m.v.				Beholder til møddingsvand m.v.			
Kapacitet på ejendom i alt	Beslaglæggelse			Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i alt	Heraf behov dækket		
	Tilstrækkelig opbevaringskapacitet	I medfør af nærv. Aftale	I medfør af andre aftaler		På egen ejendom	I medfør af nærv. aftale	I medfør af andre aftaler
m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
den 20/5 2008				den 19/5 2008			
							
Modtagers underskrift				Leverandørs underskrift			

Aftalevilkår

Aftalen er indgået på nedenstående vilkår. Vilkår, som ikke skal gælde overstreges, og eventuel anden aftale anføres under punkt 8.

5. Forsikring

Forsikringspligten påhviler modtageren.

1. Husdyrgødningen, som ønskes opbevaret, består af

	t	Kapacitet
Gylle	7000	7000 m ³
Ajle		
Fast gødning		
Møddingsvand		

6. Betaling for opbevaringskapacitet

For udnyttelse af opbevaringskapacitet betaler leverandøren et årligt beløb, som i 20__ udgør kr. _____

Om regulering af det aftalte beløb er aftalt følgende:

2. Tømning

Opbevaringsanlægget/-anlæggene skal tømmes af

- modtager
- leverandør
- anden aftale

Følgende er i øvrigt aftalt om udkørselstidspunkter, brug af køreveje m.v:

Beløbet betales

- Forud for et år ad gangen
- Anden aftale

Beløbet betales årligt inden den _____

3. Ansvar

Ansvar for, at opbevaringsanlægget/-anlæggene opfylder de til enhver tid gældende krav til opbevaring af husdyrgødning, påhviler modtager.

7. Uenighed

Eventuelle uenigheder afgøres efter god landmandsskik af en planteavlskonsulent. Kan parterne ikke blive enige om at udpege en planteavlskonsulent, udpeges denne af direktøren for Planteproduktion, Dansk Landbrugsrådgivning, Udkærvej 15, Skejby, 8200 Århus N.

4. Vedligeholdelse og beholderkontrol

Den løbende vedligeholdelse af anlægget i aftaleperioden samt tilmelding til den 10-årige beholderkontrol påhviler modtageren.

8. Andre vilkår

Til

Dalby

Kommune

I henhold til § 7 jf. § 6, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. fremsendes vedlagt kopi af lejeaftale vedrørende opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Venlig hilsen

Jakob Oudsen

Vingårdvej 10

6200 Åbenrå

Beredskabsplan

for

Visgård
Visgårdvej 10
6200 Aabenraa

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle.....	5
Kemikalie- og oliespild.....	6
Stophaner/hovedafbrydere.....	7
Strømsvigt.....	8
Bilag A kort over ejendommen.....	9

udarbejdet af:

Johan og Lars Andresen, Visgård og
Søren Schmidt Thomsen, Patriotisk Selskab

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1. gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes _____ i Beredskabsmappe på kontoret i stuehuset _____.

Kopi af beredskabsplanen findes i forrum til stalden.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- 1 Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- 2 ~~Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening)~~
- 3 Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- 4 Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- 5 ~~Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn (ikke kendskab hertil)~~
- 6 Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- 7 Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.: **Se tekst i plan!**
- 8 ~~vt. fald/kote med vandløb/dræn/brønde og boringer: Ikke tilgængeligt~~
- 9 ~~Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.~~
- 10 Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.: **Branddør i hver sektion**

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i Staldkontor :74642935 eller stuehus 74642930

Miljømyndighed	kontaktes på telefon__73767676_____ dag eller nat
Falck	kontaktes på telefon__70102030_____ dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon__112_____ dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon__73620026_____ dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon_____14685787_____ dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon__63155400_____ dag eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon__86525900_____ dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon_____ dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon__74646440_____ dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon__74687162_____ dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon__74687162_____ dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon__72175555_____ dag eller nat

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 1-1-2 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne – hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, _Johan Andresen på telefon 21602005

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

_Slagtesvinestalden findes 2 skumslukker
samt 2 skumslukker i værkstedet ved bilgaragen

Overløb af Gylle Instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 1-1-2.

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Johan Andresen_ på telefon 21602005

Kontakt miljømyndighederne ved telefon _____73 76 76 76 _____

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til _____ikke kendskab til – terræn plant _____
drænbrønd placeret _____ (se bilag _____ikke relevant _____)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe _____ (se bilag _____)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke __ikke relevant _____ dambrug på _____.

Kontakt dambruger _____ på telefon _____ eller

Medhjælp/fodermester_Lars Andresen på telefon 24452898.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Kemikalie- og oliespild

Instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 1-1-2 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, _Johan Andresen på telefon __21602005

Kontakt miljømyndighederne ved telefon: _____

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret **ikke relevant idet dieseltank findes på støbt underlag uden afløb, og fyringsolietank ved bygning med stor afstand til dræn o.l.** _____ (se vedlagte kort)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe _____ (se vedlagte kort)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke ikke relevant dambrug på _____.

Kontakt dambruger _____ på telefon _____ eller

Medhjælp/fodermester Lars Andresen på telefon 24452898

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld til opsugning

Stophaner/hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved __Sidder inden for døren ved foderrum

_____

sektion 1 _____-stald sidder stophane på midergang ud for sektion
Isektion 2 _____-stald sidder stophane på midergang ud for sektion
Isektion 3 _____-stald sidder stophane på midergang ud for sektion
Isektion 4 _____-stald sidder stophane på midergang ud for sektion
I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____

Elektricitet

Hovedafbryder sidder på kontoret ved
slagtesvinestalden _____.

EI-tavle sidder på kontoret ved slagtesvinestalden, samt forgang i stuehus
Nye __10 ampere sikringer opbevares i små kasser ved eltavle på kontoret samt i stuehus
Nye __12 ampere sikringer opbevares i små kasser ved eltavle på kontoret samt i stuehus
Nye __20 ampere sikringer opbevares i små kasser ved eltavle på kontoret samt i stuehus

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til _fodermaskine _____ sidder i hovedcomputeren på kontoret ved
slagtesvinestalden
Afbryder til _____ sidder ved _____
Afbryder til _____ sidder ved _____
Afbryder til _____ sidder ved _____

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Elsam og forhør om varigheden af udfaldet. Telefonnummer

_____ 99 55 11 11 _____.

Eventuelt i værksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Uheld vedrørende forsøringsanlæg

Arbejdssikkerheden i forbindelse med svovlsyretilsætning er særdeles vigtig. Dette skyldes, at der er fare for ætsning og svovl-brinteudvikling.

- Læs sikkerhedsinstruks fra Infarm A/S
- Ved tilsætning af svovlsyre skal anvisningerne fra fabrikanten følges.
- Alle medarbejdere skal læse leverandørbrugsanvisning/arbejdsplads-brugsanvisning til anlægget
- Svovlsyre udgør en fare for mennesker og kan skade såvel maskiner og inventar som natur og miljø. Det er derfor vigtigt, at svovlsyren håndteres forsvarligt.
- Ved uheld med svovlsyre: Brug nødbruker opstillet ved syretanke
- Der er nødkald ved syrebeholder i tilfælde af uheld

Ved udslip af syre :

Kontakt ejeren Johan Andresen på telefon 21602005 eller Lars Andresen på telefon 24452898

Stop udslippet og begræns omfanget hvis det er muligt og forsvarligt

Ved større udslip/uheld med syre: RING 1-1-2

Og kontakt miljømyndighederne ved telefon _____

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Udslippets omfang
- Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Savsmuld til opsugning

Transport af bekæmpelsesmidler

Ikke relevant da der ikke opbevares bekæmpelsesmidler på ejendommen!

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- 1 Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- 2 Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- 3 Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- 4 Gulve skal være tætte og uden afløb.

**Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen**

Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ
Tlf. 6315 5400
Fax. 65932015

Målforshold: 1:3000

J.Nr.

Visgård
Kort Beredskabsplan

Dato	Init.	Godk.
29.05.2008	sst	

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

Affaldsskema for VISGÅRD.

Patriotisk Selskab
Ørbækvej 27B
DK-5220 Odense SO

Tlf.: +45 6315 5400
Fax: +45 6593 2015
e-mail: patriotisk@patriotisk.dk
www.patriotisk.dk

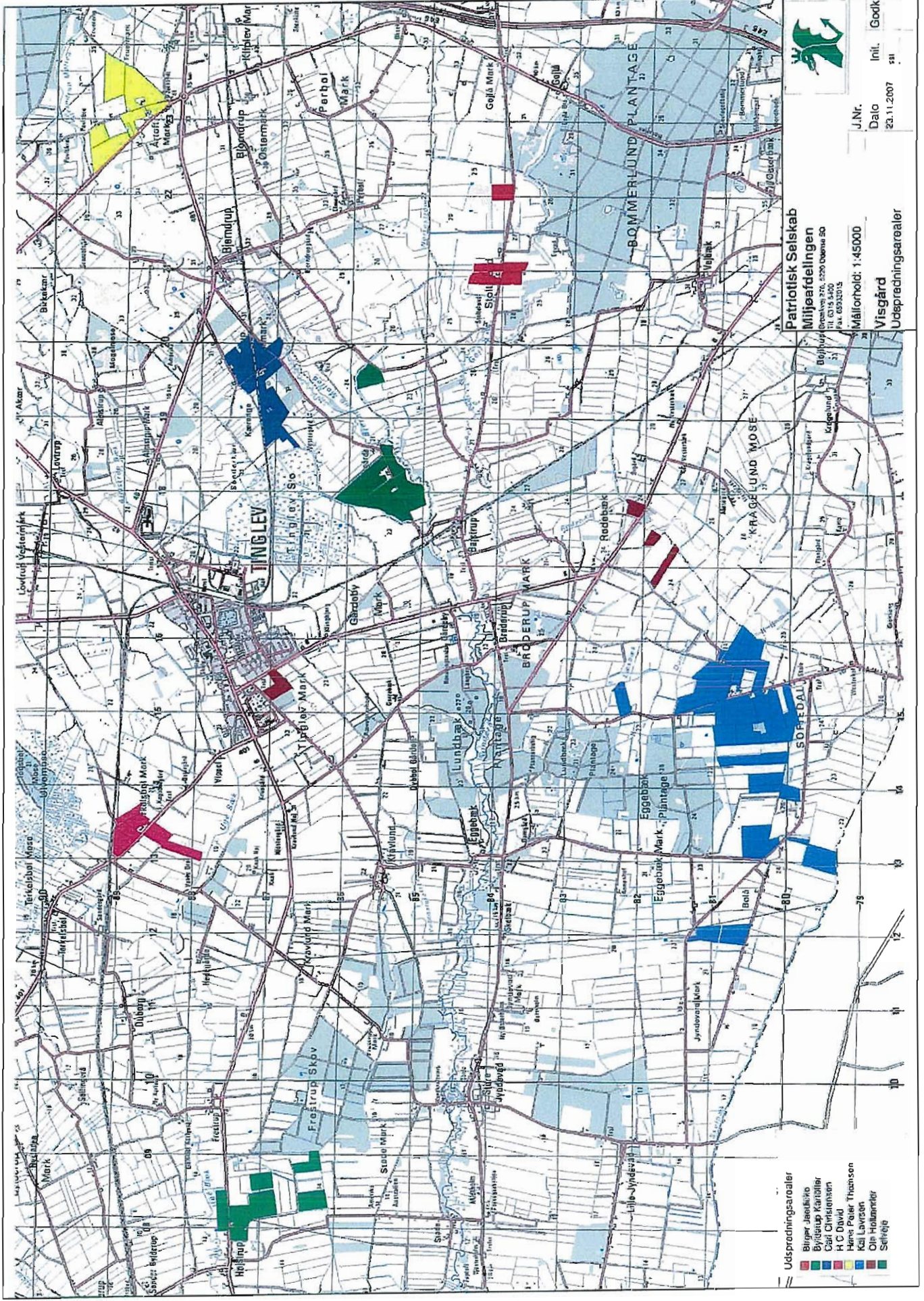
Giro: 5 46 87 95
CVR-nr.: 61 67 62 28

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemi-kalieaffald:						
Spildolie	-	-	-	-	13.02.08	06.01
Olietromler og olietanke	-	-	-	-	15.01.04	56.20
Olie- og brændstoffiltre	-	-	-	-	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	-	-	-	-	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	-	02.01.05	05.12
Spraydåser	Foderrum, 200 L tromle	MOTAS	MOTAS	1 tromle	16.05.04	23.00
Medicinrester	Foderrum, 200 L tromle	MOTAS	MOTAS	2 tromler	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Foderrum (20 l beholder)	MOTAS	MOTAS	1 beholder	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	-	-	-	-	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	-	-	-	-	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	Kasse i foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	20.01.21	79.00
Overdækningsplast og tomme sække af plast	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	02.01.04	52.00
Jern og metal	²⁾	-	-	-	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	20.01.01	50.00
Papir	Container v. foderrum	Meldgaard Miljø ¹⁾	-	-	20.01.01	50.00
Paller	-	-	-	-	15.01.03	62.00
Malel og/feller lakeret træ	-	-	-	-	17.02.01	62.00
Asbestplader	-	-	-	-	17.06.05	75.00

¹⁾ Der vil i nær fremtid (maj/juni 2008) blive indgået aftale med Meldgaard Miljø om opstilling og tømning af containere til diverse former for affald. Antal og størrelse samt tømningsfrekvens aftales med Meldgaard, men det forventes at en container til diverse brændbart og evt. en lille beholder til diverse pap og papir, der tømmes 2-4 gange om året vil opfylde behovet, da der er tale om meget små mængder affald der frembringes på ejendommen.

²⁾ Jern og metal affald findes normalt ikke på ejendommen, Ved særligt behov kontaktes produkthandel for afhentning.

Ikke beskrevne affaldstyper findes ikke på ejendommen.

- Udsprodningsarealer
- Bliger Jædsbro
  - Bygdalup Kanoller
  - Carl Christensen
  - H.C. David
  - Hans Peter Thomsen
  - Kai Laurson
  - Ole Hollander
  - Sethøj

Patriotisk Selskab
 Miljøafdelingen
 Bølløvej
 2700 Østern Sø
 Tlf. 0215 5400
 Fax. 0215 2015

Målforhold: 1:45000
 Visgård
 Udsprodningsarealer

J.Nr. _____
 Dato 23.11.2007
 Init. _____
 Godk. _____

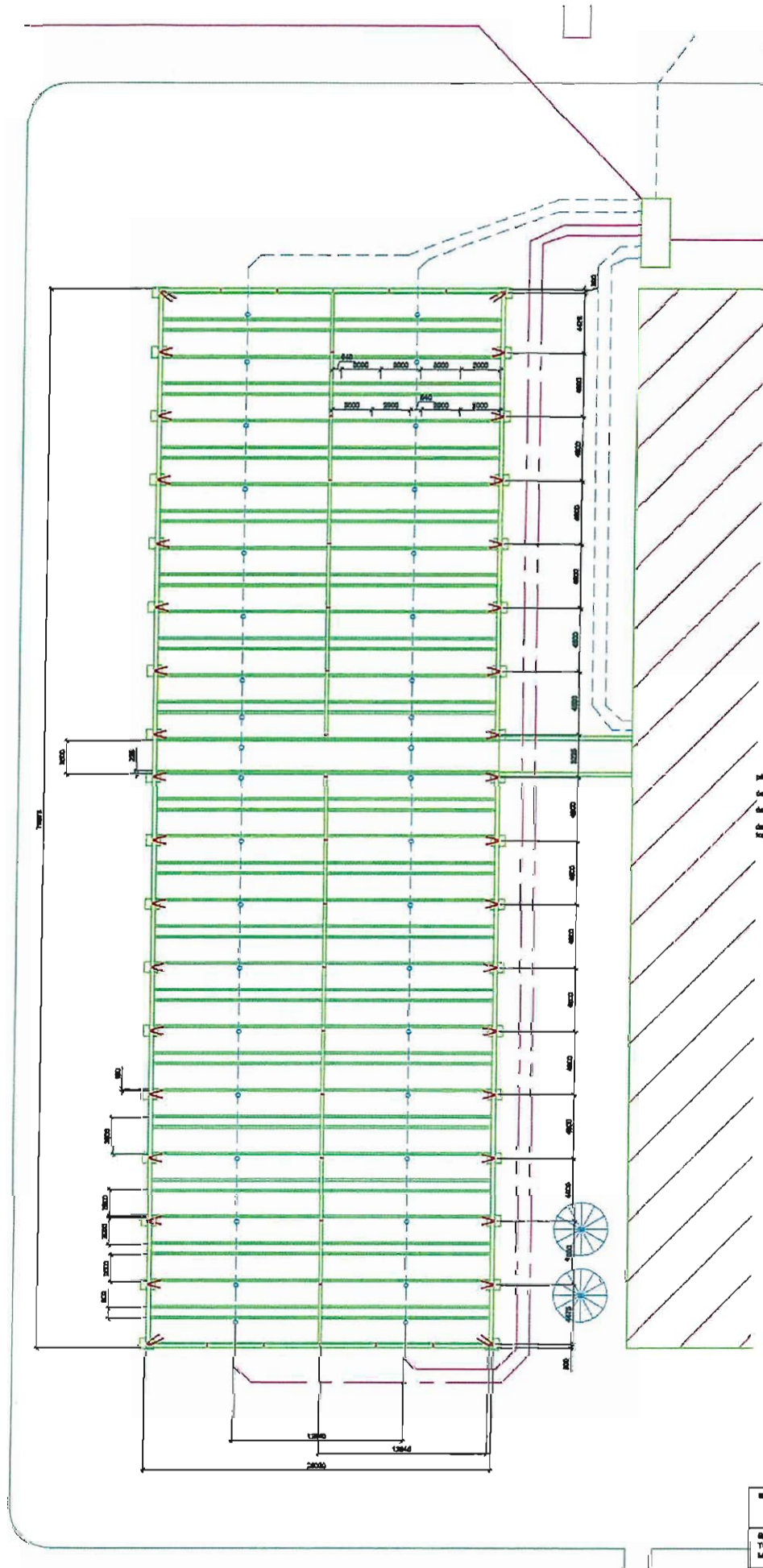
Visgårdvej 10

Oversigt afsætning af husdyrgødning i ansøgt drift

Totalt produceret husdyrgødning: 499,6 DE

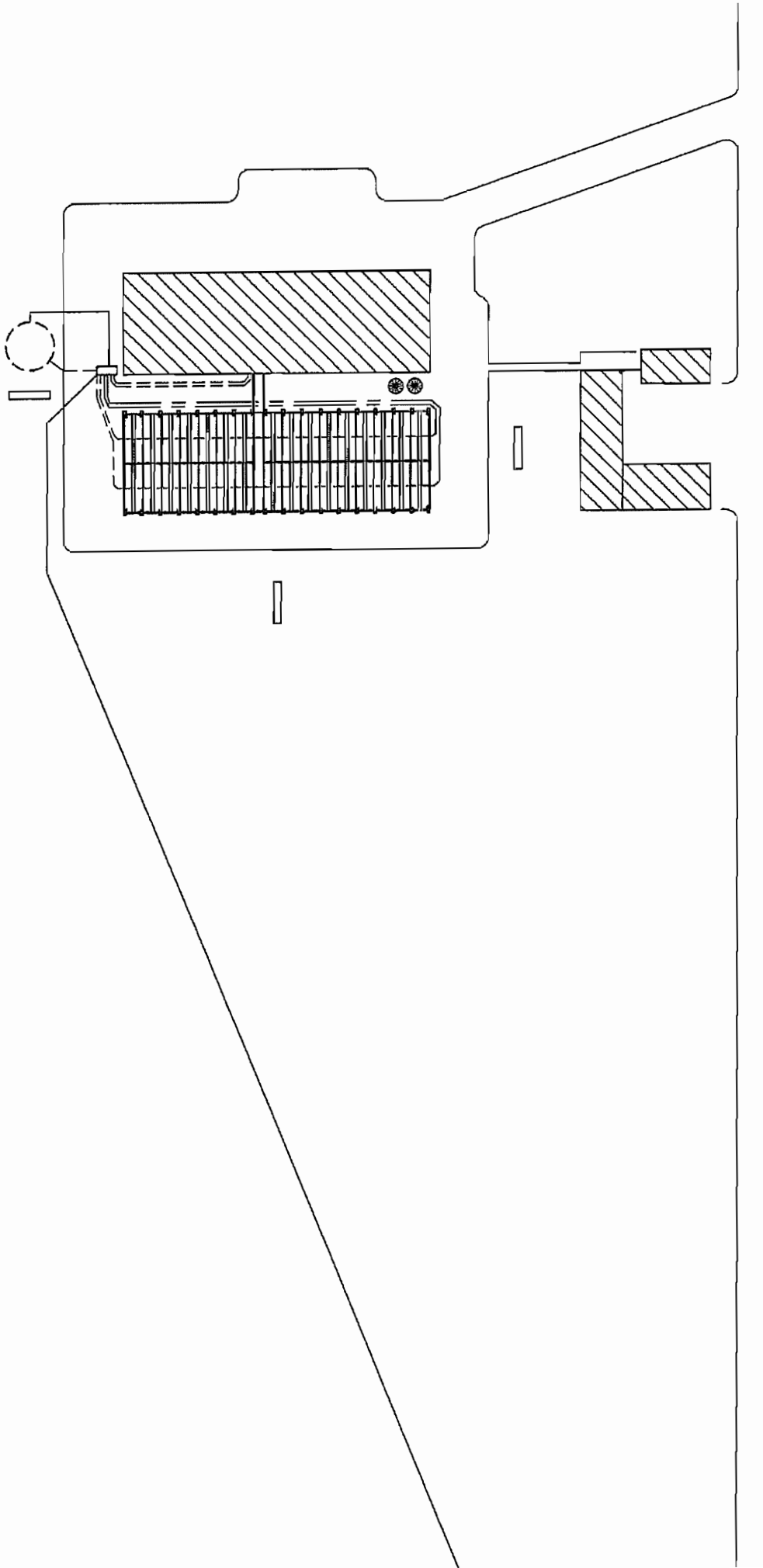
Bedrift	Vejnavn	Postnr	Antal DE	Nødv areal	Kg N	Kg P
Johan Andresen	Visgårdvej 10	6200	89,6	64,0	9.479	1.628
Carl Christensen	Kærvej 8	6200	50,6	36,1	5.359	915
H C David	Vippelvej 46	6360	26,5	18,9	2.803	480
Birger Jaedicke	Stoltelundvej 25	6360	30,7	21,9	3.251	556
Bylderup Kartofler I/S	Lødemark 3	6372	70,9	50,6	7.508	1.283
Kaj Lavrsen	Sofledalvej 27	6360	152	108,6	16.100	2.751
Hans Peter Thomsen	Gl. Oksevej 4	6200	79,5	56,8	8.419	1.439
			499,8	356,9	52.919	9.052

Kg N per DE er højere end 100 (105,9) pga. det kvælstof der fanges med forsøringsanlægget. Til forskel fra nudriften, hvor kg N per DE er lavere end 100 (94,7).

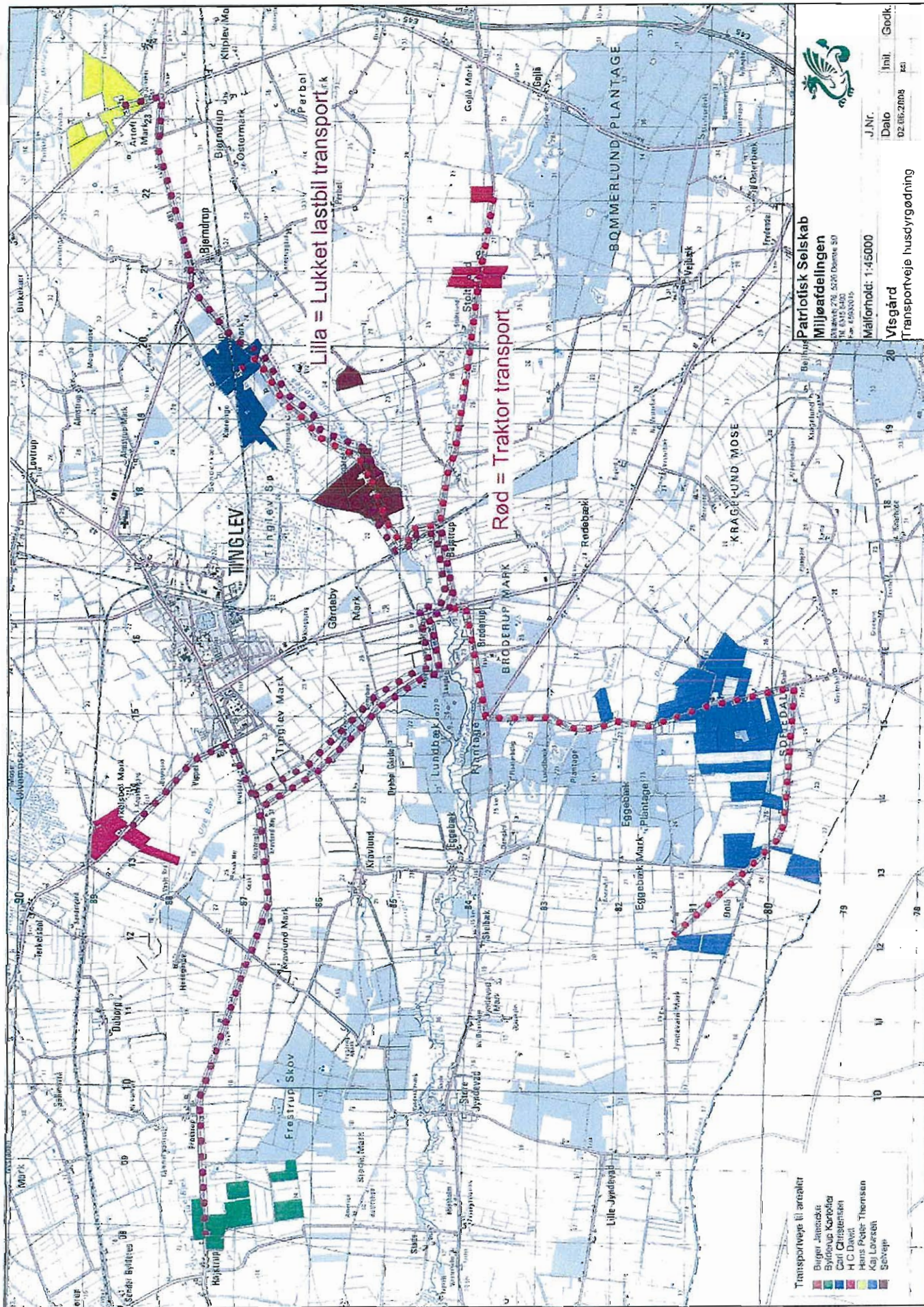
på tegningen her ses hvor der skal sættes, og fjernes skillevægge og bordskæringer.
 De lydbølger og cykellarm, og der er medtaget hvor der skal sættes skil.
 De vindskærm er til at sætte på de steder hvor cykel og bil skal køre.
 Den samlede bygning i sin helhed er den samlede størrelse og skal sættes til den samlede størrelse der kommer til at ligge for enhver forbindelse.

Byggher: Lene Andersen Vejlevej 10 6300 Ålbæk	Byggher: vlogchej 10	TE. Nr. : 400004 Per. Nr. : 000000 B-må. : lene@lba@ehol.dk
Byggeri : vlogchej 10 Tegning : Rødebyen tegning Mål : 1:100	Dato : 2011-2011	Titel : LBA Tegn. Nr. : 2.0
L.B. Tegning.		Tegning af: T. Thomsen og Lene Andersen Lene Andersen@ehol.dk

Da alle Rechte vorbehalten, ist die Weitergabe oder Verbreitung ohne schriftliche Genehmigung der L.B. Technik.

System : L.B. Technik L.B. Technik L.B. Technik	Teil Nr. : 1000000 1000000 1000000	Material : 1000000 1000000 1000000
Zeichnung : 1000000 1000000 1000000	Projekt : 1000000 1000000 1000000	Standort : USA USA USA
Maßstab : 1:1 1:1 1:1	Datum : 1000-1000 1000-1000 1000-1000	Blatt Nr. : 1/1 1/1 1/1
L.B. Technik.		Technische Zeichnung 1000000

- Transportveje til arealer
- Byger Jensen
  - Bydrouk Kærholm
  - Carl Christensen
  - H.C. Davit
  - Hans Peter Thomsen
  - Kaj Larsen
  - Seveje

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen
 Bymark 278, 5220 Odense SØ
 Tlf. 6345 5400
 Fax: 63300165

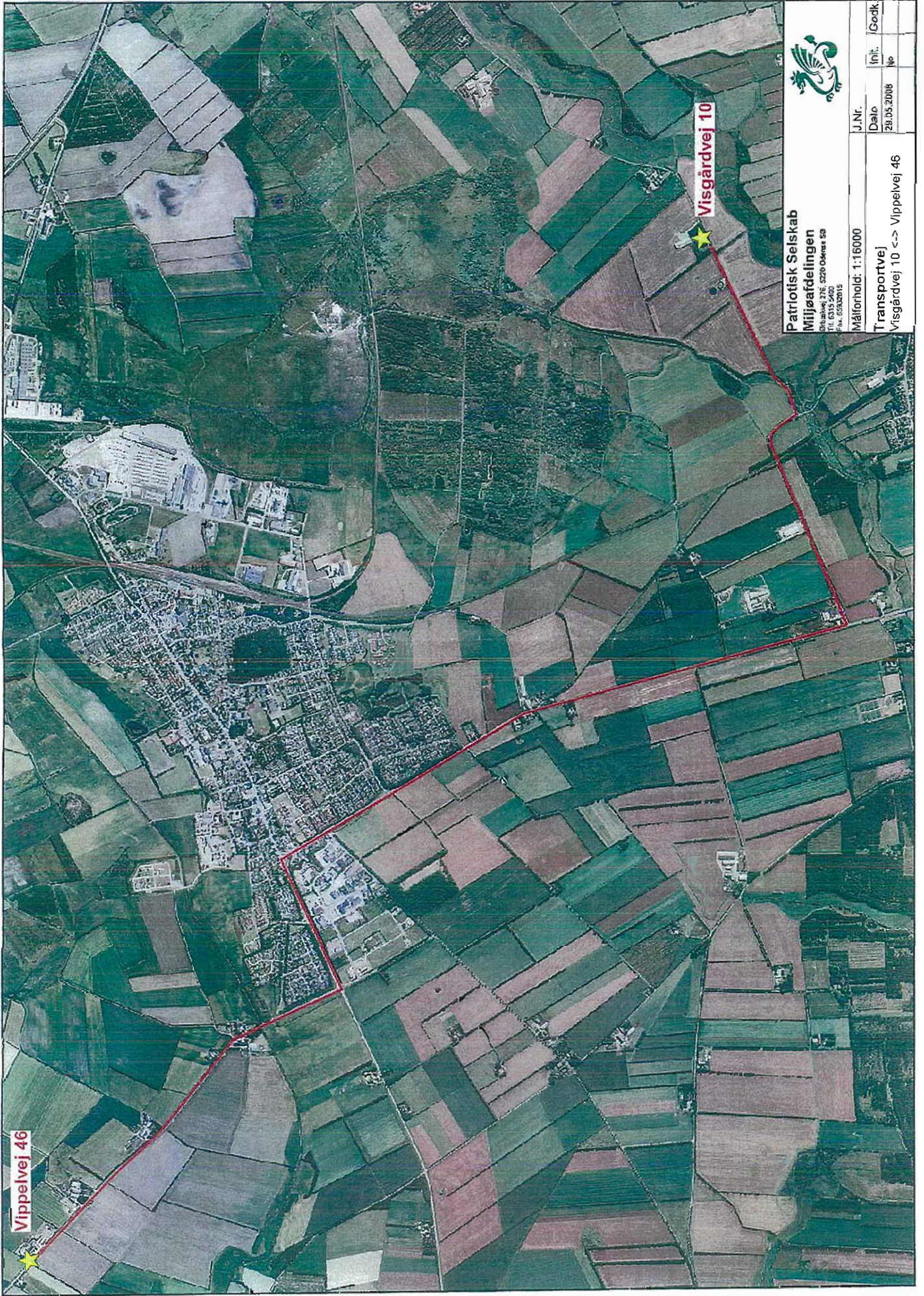
Målfornhold: 1:45000

Visgård
 Transportveje husdyrgødning

J.Nr.	Dato	Inkl.	Godk.
	02.06.2008	120	

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen
Østgårdvej 276, 5220 Odense SØ
Tlf. 6315 9400
Fax. 63932015

Målforhold: 1:16000

Transportvej
Visgårdvej 10 <-> Vippelvej 46

J.Nr.	Dato	Init.	Codek
	28.05.2008		

Ikke teknisk resume

Der opføres en ny stald på ca. 2100 m² parallelt med den eksisterende der er godkendt til 209 DE tungsvin. Den nye stald rummer 4 sektioner med i alt 2176 stipladser og indrettes med 2/3 spalter og 1/3 drænet gulv, lige som den eksisterende stald.

Udvidelsen af produktionen medfører en reduceret ammoniakfordampning fra anlægget idet der etableres forsøringsanlæg på hele anlægget. Procestanken i dette anlæg erstatter den traditionelle fortank, og gyllen pumpes efter syretilsætning i procestanken til lagerbeholder. Udbringning kan ske med slæbeslanger fremfor nedfældning, idet forsuringen holder det lave pH under lagring og udbringning, og erstatter dermed kravet om nedfældning. Pga en større arbejdsbredde med slæbeslanger ift. nedfældning vil udbringningen kunne gennemføres hurtigere og mere effektivt. Indenfor en afstand af 1000 m fra Tinglev Mose vil udbringning dog ske med nedfældning på sort jord og græs efter gældende regler.

Der ligger ingen naboer indenfor lugtgeneafstandene.

Udspretningsarealerne ligger alle - på nær en gylleaftale - udenfor sårbare områder for både kvælstof og fosfor, og der er derfor alene omfattet af de generelle regler for udbringning. En gylleaftale ligger i nitratfølsomt område (Kaj Lavrsen), og denne aftale ansøges om egen § 16 godkendelse. Harmoni opnåes således via 64 ha i selveje, samt 6 gylleaftaler på i alt 438 ha. Der er her regnet med nettoharmoniarealer og ikke de bruttoarealer modtagerne i øvrigt selv driver.

I forbindelse med udvidelsen vil der komme en øget transportbelastning dels ifm. transport af foder og dyr, dels ved udbringning af husdyrgødning. Ingen nærliggende byområder påvirkes efter ansøgers vurdering med væsentligt flere transportgener efter udvidelsen.

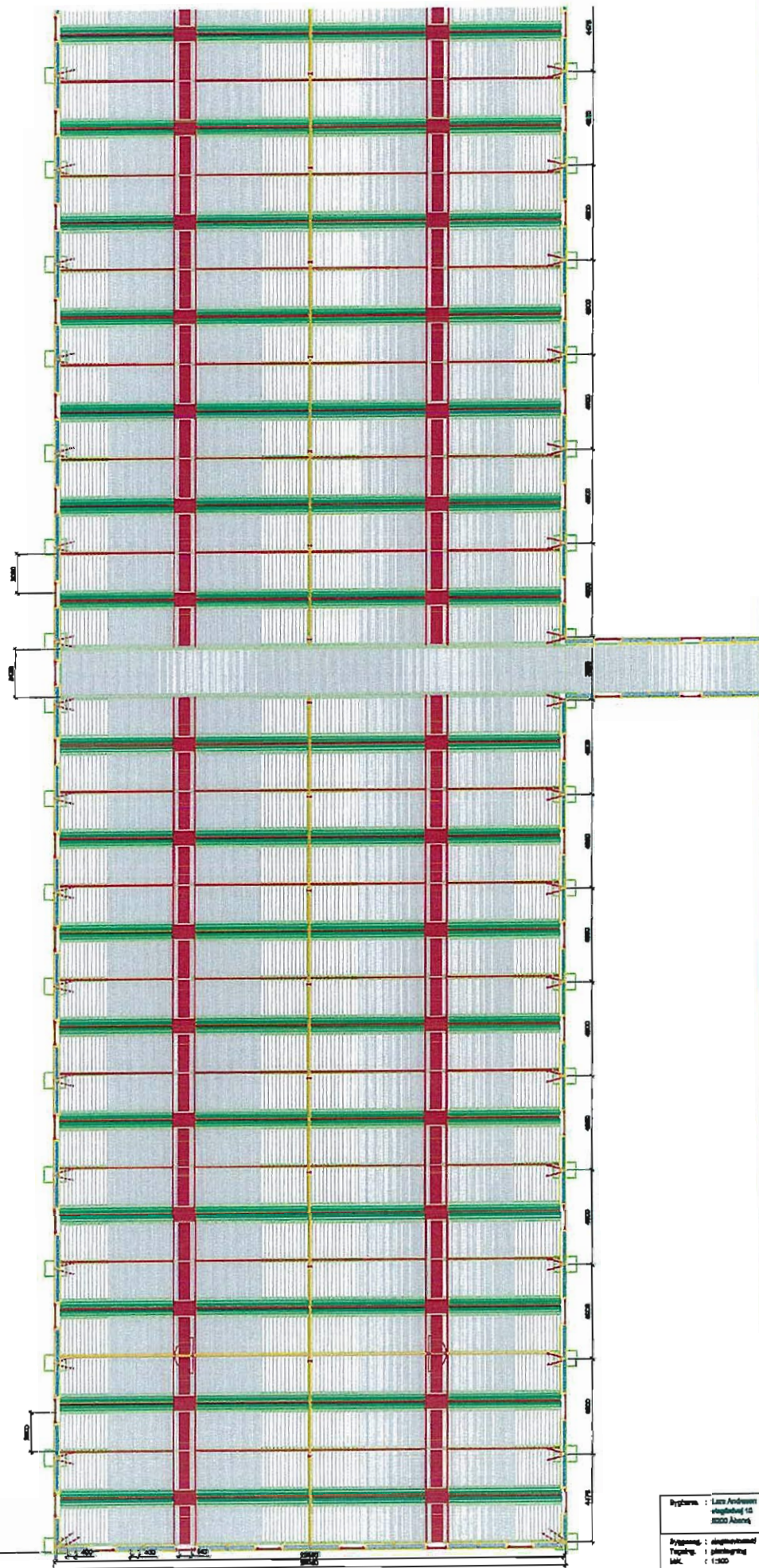
Egen vandboring til stalden flyttes som følge af projektet idet den nye stald ikke kan overholde afstandskravet til boringen. Den eksisterende boring til markvanding fortsætter uændret - er beliggende på marken godt 100 m øst for den eksisterende stald. Spildevand fra husholdning ledes til septiktank placeret umiddelbart overfor beboelsen på modsatte side af Visgårdvej. Spildevand fra håndvask placeret i forrum i forlængelse af foderrum i eksisterende stald, kobles på den nye spildevandshåndtering i form af trixtank tilmeldt tømningsskema. Vaskevand ledes til gyllebeholder. Tagvand ledes til dræn, og der er findes ikke befæstede arealer i øvrigt.

O-alternativet består af fortsættelse af nudriften, svarende til 209 DE tungsvin i eksisterende staldbygning. Jf. vejledningen vil der typisk ikke være andre relevante O-alternativer ved traditionel husdyrproduktion, ligesom det normalt ikke vil være relevant at beskrive andre scenarier med mindre der arbejdes med alternative placeringer af det nye staldanlæg.

Ved ophør af produktion bortskaffes alle resterende hjælpestoffer. I de tilfælde hvor foderstoffer og andre tekniske hjælpestoffer lovligt vil kunne anvendes af andre husdyrproduktioner, vil de blive søgt solgt. Affald som medicinaffald, kanyler mv. vil blive bortskaffet efter godkendelsens retningslinjer. Resterende husdyrgødning vil blive udbragt på markerne efter gældende regler, og anlægget rengøres indvendigt. Overskydende syre fra forsøringsanlægget søges solgt.

Stalden og andre driftsbygninger som fx gyllebeholdere forventes ikke nedrevet, men alternativt forsøgt udlejet til andre såfremt de stadig er i en tilstrækkeligt god tilstand.

De søde stænger skal hives ind
 og skrues og den massive
 søle stang er også med.
 Det gør du selv og ikke
 byggeren.

Bygherre : Lars Andersen Vejlevej 10 8200 Åbenrå	Byggeselskab : Vejlevej 10	TV. Nr. : 40440004 Plan Nr. : 20000000 E-mail : lars@lars@lybnet.dk
Byggeselskab : Jørgensen Tegning : Jørgensen sk. : 1:300	Dato : 2011 08	Indst. : LBA Tegn. Nr. : 2 B
L.B. Tegning.		Udleveret til: TV 14000004 for 00000000 Lars@lars@lybnet.dk

BAT redegørelse, Visgårdvej 10

Energibesparende foranstaltninger

Lys i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. ca. 3 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Det overvejes at anvende lavenergi lysstofrør, men dette er ikke besluttet endnu.

I staldene er der undertryksventilation. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen i den eksisterende stald. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Undertryksventilation er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandbesparende foranstaltninger

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Der anvendes vaskerobot. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Drikkenipler er placeret over langtrug til vådfoderet, således at evt. vandspild opsamlles.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og minimering af vandspild).

Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med olie og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Foderoplysninger

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normal. For at opfylde kravet om 15 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen, anvendes forsuringsteknologi, hvorved der ikke er behov for begrænsning af råproteinindhold eller foderforbrug.

Der anvendes vådfoder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Blandingen sker på ejendommen.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der [referencedokumentet](#) for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

På ejendommen er etableret drænet gulv med spalter (33/67) i begge stalde. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF. Pga. forsøringsanlægget pumpes der dagligt gylle til forsøringsanlægget, for konstant at holde pH < 6.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

Delvist spaltegulv er valgt fra idet forsøringsanlægget effektivt håndterer den lidt højere ammoniakfordampning der ellers ville komme fra det drænete gulv med spalter (33/67). Køling af kanalbund med skraber er ikke muligt at kombinere med forsuring.

Luftvaskeren med syre er så dyr at etablere, at det vurderes at være uproportionalt. Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen idet den samlede emission efter udvidelse er væsentligt lavere end emissionen i nudriften som følge af gylleforsuringsteknologi fra Infarm A/S.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne teknologier, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Gødningsopbevaringsanlæg

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør og tømning sker via pumpe monteret på gyllevognen (dvs. at gylle suges op)
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning), hvilket også fortsat sker efter forsuring pga. lovkravet om flydelag, som eneste alternativ til fast overdækning.

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. BREF-dokumentet.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på week-end- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Det er gylleleverandørerne, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Når gylle er forsuret er fordampningen ved udbringning også reduceret med ca. 70% ift. normal gylle, idet det lave pH bevarer i gyllebeholderen og under udbringning.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

I nudriften sker en stor del af udbringningen med nedfælder. Dette er ikke nødvendigt efter etablering af forsyningsanlægget (jf ovenstående), og udbringning kan efter forsyning lige så vel ske med slangeudlægger, uden øget ammoniakfordampning.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

BAT | Bedst Tilgængelige Teknik
- til reducere ammoniakfordampning og lugt

Gr.nr.: 106.04-56

Svin – Slagtesvin

Dato: 15.03.2004

Dette BAT-Byggeblad indgår i en serie af BAT-Byggeblade over teknikker, som kan begrænse forureningen fra intensivt husdyrbrug under danske produktionsforhold. Anvendelse af teknikker, der er beskrevet i BAT-Byggeblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkning på miljøet, og om teknikken kan anvendes på økonomisk mulige vilkår under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidig taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper vedrørende arbejdsmiljø, lugt, dyrevelfærd mv.

Revideret: 26.10.2004

Side: 1 af 4

Svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv

BAT-Kandidat
Denne teknik har kun opnået betegnelsen BAT-Kandidat, hvilket skyldes relativt store omkostninger. BAT-Kandidat kan i enkelte tilfælde anvendes som BAT.

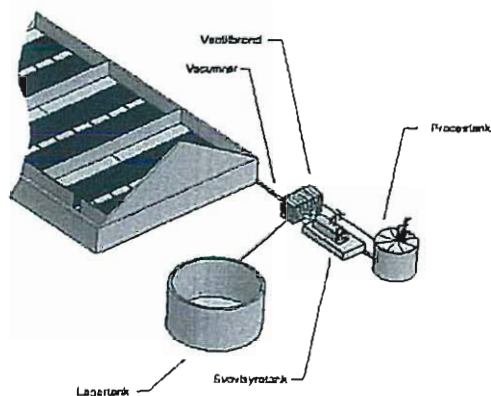
Resumé

Ammoniakfordampning		Der forventes en reduktion på ca. 70 %
Lugt fra stald		Danske undersøgelser viser, at svovlsyrebehandling af gylle ikke har nogen effekt på lugtstyrken, men at karakteren er ændret
Støv		Dette er uændret
Energi		Dette er ikke undersøgt
Arbejdsmiljø		En lavere ammoniakfordampning kan forbedre arbejdsmiljøet. Syre må ikke tilsættes manuelt på grund af fare for ætsning og svovlbrinteudvikling
Smiltearsiko		Dette er ikke undersøgt
Dyrevelfærd		Dette er ikke undersøgt
Virkning på lager og mark		Der forventes et højere udbytte af N af lager, der kan påvirke markudbyttet positivt
Merinvestering		Der er større investering set i forhold til referencesystemet ¹
Driftsomkostninger		Der er større driftsomkostninger set i forhold til referencesystemet ¹

Miljøbeskyttelsesloven pålægger den enkelte landmand at anvende Bedst Tilgængelige Teknik, så forurening ud fra en samlet betragtning bliver mindst mulig. BAT-Byggebladene er således udarbejdet som et led i at implementere Europa Kommissionens Direktiv 96/61/EF, der påbyrder de enkelte medlemslande at implementere "Best Available Technique" (BAT). Det vil sige at give anvisninger på, hvilke tekniske løsninger der kan vurderes at være blandt de bedste tilgængelige tekniske løsninger til begrænsning af forurening.

Dette BAT-Byggeblad har kun vejledende karakter. BAT-Byggebladene udelukker ikke, at andre teknikker kan betegnes Bedst Tilgængelige Teknik. Håndhæverne kan ikke stille krav om anvendelse af en bestemt teknik, men udelukkende krav til forureningsniveauet. Den økonomiske vurdering er udelukkende foretaget for store husdyrproduktioner. Ved valg af BAT-Teknik bør der altid foretages en vurdering af bedriftens muligheder, begrænsninger, økonomiske forhold mv.

¹ Referencsystem: Drænet gulv med gyllekumme under hele gulvfladen.

Figur 1: Skitse af syrebehandlingsanlæg.

BESKRIVELSE

Tilsætning af svovlsyre bevirker, at pH-værdien i gyllen falder fra ca. 7 til 5,5. Der tilsættes 4-6 kg koncentreret svovlsyre til 1 ton svinegylle.

Anlægget til svovlsyrebehandling af gyllen består af to hovedkomponenter; blandetank og syrebeholder.

Ved hjælp af en kompressor og en gyllepumpe beluftes gyllen i en blandetank. Kompressoren skal følge Arbejdstilsynets bekendtgørelse 746, 1987. Den forsurede gylle pumpes flere gange dagligt tilbage i staldens kanaler, samtidig med at ubehandlet gylle pumpes ud til forsuring. Dosering af svovlsyre styres ved hjælp af en pH-måler, som er placeret i forbeholderen.

Styring af systemet består desuden af en føler, der registrerer, om beholderen er tom eller fuld. Denne enhed sørger for tømning af forbeholder til lagertank. Idet syretanken er placeret på vejeceller, der registrerer forbruget, kan niveauet i syretanken hele tiden følges.

MILJØPÅVIRKNING

Danske undersøgelser har vist, at svovlsyretilsætning til gyllekanaler i slagtesvinestalde med delvist spaltegulv kan reducere ammoniakfordampningen med ca. 70 % i forhold til referencesystemet¹ (LUS, 2003).

Den primære årsag til reduktion i ammoniakfordampningen forekommer ved, at ammoniak omdannes til ammonium ved en pH-værdi omkring 5,5.

Der er ikke fundet reduktion i lugt fra stalde, der anvender forsøringsanlæg, men det nedsatte

ammoniakindhold i stalden kan forbedre arbejdsmiljøet.

UDENLANDSKE ERFARINGER

I Holland og Tyskland har forsøg vist tilsvarende reduktion ved manuelt styret tilsætning af svovlsyre af gyllen. Der er ingen metode til automatisk tilsætning af svovlsyren.

FORDELE OG ULEMPER

Svovlsyrebehandling af gyllen vil medvirke til en reduktion i ammoniakfordampningen med forbedret arbejdsmiljø til følge. Den sure gylle kan have negative konsekvenser for holdbarheden ved nogle typer af beton på grund af sulfatreaktion. Anbefalingerne for valg af beton bør derfor følges, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 102.17.19 – "Vejledning i valg af betonkvalitet i forbindelse med forsuring af gylle" 2003.

Forsuring af gylle medfører, at indhold af kvælstof i gyllen, der forlader stalden, er 10-15 % højere end ved normal gyllehåndtering. Forsøg har vist, at udnyttelsen af kvælstof i svinegylle kan øges fra 75 % til ca. 90 % (LandboNord, 2002).

Gyllen bliver mere tyndflydende ved forsuring, hvilket letter udslusning fra stalden. Svovlsyrebehandling af gyllen giver problemer med at opretholde et naturligt dannet flydelag på gyllebeholderen. Gældende lovgivning stiller krav om et flydelag, og det skal derfor etableres efterfølgende. Da den forsurede gylle forbliver sur, forventes der ikke større ammoniakfordampning fra gyllebeholderen end ved traditionel håndtering.

Arbejdssikkerheden i forbindelse med svovlsyretilsætning er særdeles vigtig. Dette skyldes, at der er stor fare for ætsning og svovlbrinteudvikling. Undersøgelser viser, at der ikke er målebare resultater for svovlbrinteudviklingen (under 1 ppm) (LUS 2004). Der bør dog være en svovlbrintedetektor på anlægget, der løbende følger svovlbrinteudviklingen. Ved tilsætning af svovlsyre skal anvisningerne fra fabrikanten følges. Der skal være en leverandørbrugsanvisning samt en arbejdsplads-brugsanvisning til anlægget, jf. At-vejledning C.0.12 og C.0.11. Mere information på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Anbefalingerne for indretning af stier samt dimensionering og drift af ventilation og overbrusningsanlæg skal følges (InfoSvin). I modsat tilfælde vil grisene gøde i stiernes faste arealer, og den ønskede effekt på ammoniakfordampningen vil ikke kunne opnås.

UDBREDELSE AF TEKNIKKEN

Tablet 1: Skøn over økonomiske konsekvenser af BAT-Teknik sammenlignet med referencesystemet ekskl. værdien af sparet N.

BAT-Teknik	Merinvestering pr. stiplads	Øget arbejdsforbrug pr. produceret slagtesvin	Meromkostning til drift og vedligehold pr. produceret slagtesvin	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin	Samlet meromkostning pr. kg N reduceret
	Kr.	Minutter	Kr.	Kr.	Kr.
Svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv	320	-	7	18	57

Beregningerne er foretaget på baggrund af nybyggeri til 250 DE. Der tages forbehold for prisstigninger og eventuelle rabatter ved tilbud. Økonomivurderingerne er baseret på skøn og i et vist omfang på producentoplysninger.

I tabel 2 er skøn over de økonomiske konsekvenser ved anvendelse af BAT-Teknik frem for referencesystemet ligeledes opstillet. Værdien af sparet N er dog indregnet i tabel 2. Såfremt det ikke er muligt at opnå handelsprisen (4 kr. pr. kg N) for kvælstof, skal der korrigeres for dette ved tallene i tabel 2.

Tablet 2: Skøn over økonomiske konsekvenser af BAT-Teknik sammenlignet med referencesystemet inkl. værdien af sparet N.

BAT-Teknik	Værdi af ændret N-indhold af lager ved 250 DE	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdien af sparet N	Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
	Kr.	Kr.	Kr.
Svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med drænet gulv	-11.100*	16	53

Beregningerne er foretaget på baggrund af nybyggeri til 250 DE. Der tages forbehold for prisstigninger og eventuelle rabatter ved tilbud. Økonomivurderingerne er baseret på skøn og i et vist omfang på producentoplysninger.

* Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet

Der er ti stalde med delvist spaltegulv, hvor gyllen syrebehandles (marts 2004). Syrebehandling af gyllen er relevant for nybyggeri, men ligeledes for eksisterende stalde. For eksisterende stalde begrænses udbredelsen af, at betontypen kan være ukendt.

På det danske marked er der p.t. et firma, der forhandler anlæg til svovlsyrebehandling. Det aktuelle firma er oplyst på [forhandlerlisten](#).

ØKONOMI

Investering i anlæg til syrebehandling af gyllen vil afhænge af besætningsstørrelsen. Et anlæg til 250 DE kan anskaffes til ca. 500.000 kr. Hertil kommer den løbende tilsætning af svovlsyre. Anlægget stiller krav til holdbarheden på betonen i gyllekanal og gyllebeholder. Dette giver dog ikke en meromkostning. Endvidere vil der efter gældende lovgivning være krav om et flydelag. Den samlede meromkostning forløber til ca. 18 kr. pr. produceret slagtesvin eller ca. 57 kr. pr. kg reduceret N. Udregninger og tilhørende kriterier kan findes i [beregningsoplysningerne](#).

Alternative BAT-Teknikker/Kandidater:

- a) BAT-Byggeblad nr. 106.04.52: Slagtesvinestalde med delvist spaltegulv
- b) BAT-Byggeblad nr. 106.04.53: Slagtesvinestalde med delvist spaltegulv med skraber og køling af gylle
- c) BAT-Byggeblad nr. 106.04.54: Slagtesvinestalde med svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med delvist spaltegulv
- d) BAT-Byggeblad nr. 106.04.57: Slagtesvinestalde med luftvasker med syre, rensning af al afgangsluft
- e) BAT-Byggeblad nr. 106.04.58: Slagtesvinestalde med luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

Mere viden

[Vurderingskema](#)

[Forhandlerliste over BAT-Teknikker og BAT-Kandidater](#)

[Beregningssiden](#)

[LandbrugsInfo > Ammoniak og lugt](#)

Litteratur

Arbejdspladsbrugsanvisning for stoffer og materiale. At-vejledning C.0.11. April 2003. Erstatte At-meddelelse nr. 3.02.2 af september 1997.

Bekendtgørelse om trykbeholdere og rørsystemer under tryk. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 746 af 26. november 1987.

FarmTest Kvæg nr. 13, <http://www.landscentret.dk/farmtest>.

LandboNord (2002): <http://www.landbonord.dk/Temadag/Forsuring%20nin-filer/frame.htm>

Landbrugets Byggeblad nr. 102.17-19 (2003); Vejledning i valg af betonkvalitet i forbindelse med forsyrring af gylle. pp. 2.

Landsudvalget for Svin (2003): Foreløbige resultater 2003.

Landsudvalget for Svin (2004). Foreløbige resultater 2004.

Leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablade) og teknisk datablade for stoffer og materialer. At-vejledning C.0.12. Maj 2003. Erstatte At-anvisning nr. 3.1.0.1 af september 1997.

Poulsen, H.D., C.F. Børsting, H.B. Rom og S.G. Sommer (2001): Kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning - normal 2000. DJF rapport Nr. 36. pp.9.

Ikke teknisk resume

Der opføres en ny stald på ca. 2100 m² parallelt med den eksisterende der er godkendt til 209 DE tungsvin. Den nye stald rummer 4 sektioner med i alt 2176 stipladser og indrettes med 2/3 spalter og 1/3 drænet gulv, lige som den eksisterende stald.

Udvidelsen af produktionen medfører en reduceret ammoniakfordampning fra anlægget idet der etableres forsøringsanlæg på hele anlægget. Procestanken i dette anlæg erstatter den traditionelle fortank, og gyllen pumpes efter syretilsætning i procestanken til lagerbeholder. Udbringning kan ske med slæbeslanger fremfor nedfældning, idet forsuringen holder det lave pH under lagring og udbringning, og erstatter dermed kravet om nedfældning. Pga en større arbejdsbredde med slæbeslanger ift. nedfældning vil udbringningen kunne gennemføres hurtigere og mere effektivt. Indenfor en afstand af 1000 m fra Tinglev Mose vil udbringning dog ske med nedfældning på sort jord og græs efter gældende regler.

Der ligger ingen naboer indenfor lugtgenafstandene.

Udspretningsarealerne ligger alle - på nær en gylleaftale - udenfor sårbare områder for både kvælstof og fosfor, og der er derfor alene omfattet af de generelle regler for udbringning. Én gylleaftale ligger i nitratfølsomt område (Kaj Lavrsen), og denne aftale ansøges om egen § 16 godkendelse. Harmoni opnåes således via 64 ha i selveje, samt 6 gylleaftaler på i alt 438 ha. Der er her regnet med nettoharmoniarealer og ikke de bruttoarealer modtagerne i øvrigt selv driver.

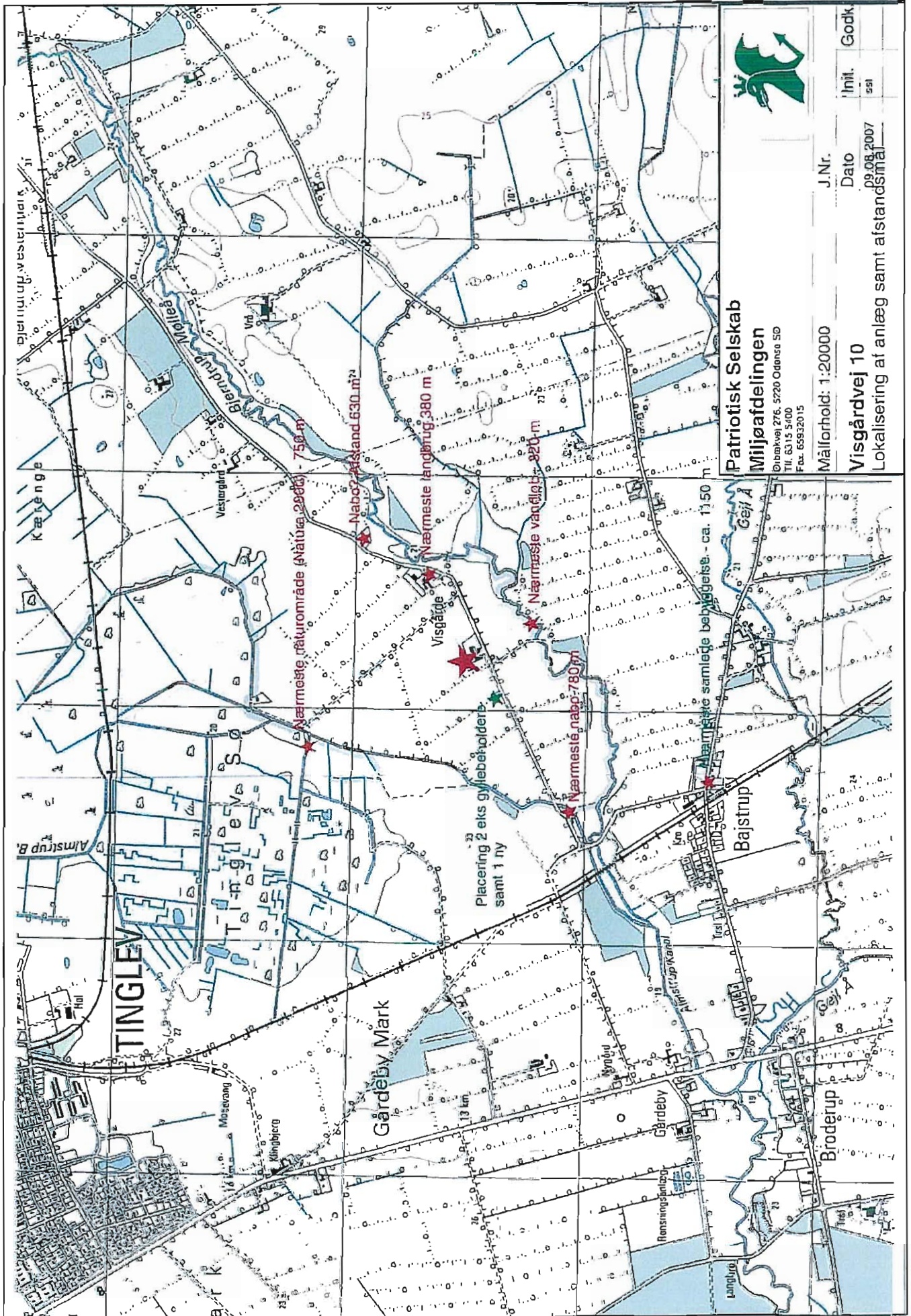
I forbindelse med udvidelsen vil der komme en øget transportbelastning dels ifm. transport af foder og dyr, dels ved udbringning af husdyrgødning. Ingen nærliggende byområder påvirkes efter ansøgers vurdering med væsentligt flere transportgener efter udvidelsen.

Egen vandboring til stalden flyttes som følge af projektet idet den nye stald ikke kan overholde afstandskravet til boringen. Den eksisterende boring til markvanding fortsætter uændret - er beliggende på marken godt 100 m øst for den eksisterende stald. Spildevand fra husholdning ledes til septiktank placeret umiddelbart overfor beboelsen på modsatte side af Visgårdvej. Spildevand fra håndvask placeret i forrum i forlængelse af foderrum i eksisterende stald, kobles på den nye spildevandshåndtering i form af trixtank tilmeldt tømningssordning. Vaskevand ledes til gyllebeholder. Tagvand ledes til dræn, og der er findes ikke befæstede arealer i øvrigt.

O-alternativet består af fortsættelse af nudriften, svarende til 209 DE tungsvin i eksisterende staldbygning. Jf. vejledningen vil der typisk ikke være andre relevante O-alternativer ved traditionel husdyrproduktion, ligesom det normalt ikke vil være relevant at beskrive andre scenarier med mindre der arbejdes med alternative placeringer af det nye staldanlæg.

Ved ophør af produktion bortskaffes alle resterende hjælpestoffer. I de tilfælde hvor foderstoffer og andre tekniske hjælpestoffer lovligt vil kunne anvendes af andre husdyrproduktioner, vil de blive søgt solgt. Affald som medicinaffald, kanyler mv. vil blive bortskaffet efter godkendelsens retningslinjer. Resterende husdyrgødning vil blive udbragt på markerne efter gældende regler, og anlægget rengøres indvendigt. Overskydende syre fra forsøringsanlægget søges solgt.

Stalden og andre driftsbygninger som fx gyllebeholdere forventes ikke nedrevet, men alternativt forsøgt udlejet til andre såfremt de stadig er i en tilstrækkeligt god tilstand.

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen
 Øibølvej 276, 5720 Odense SØ
 Tlf. 6315 5400
 Fax. 65932015

J.Nr.	Dato	Init.	Godk.
	09.08.2007	551	
Målforhold: 1:20000			
Visgårdvej 10			
Lokalisering af anlæg samt afstandsmaal			

Signatur
Eigenschaft 10
1000 m Buffer
Menschentide

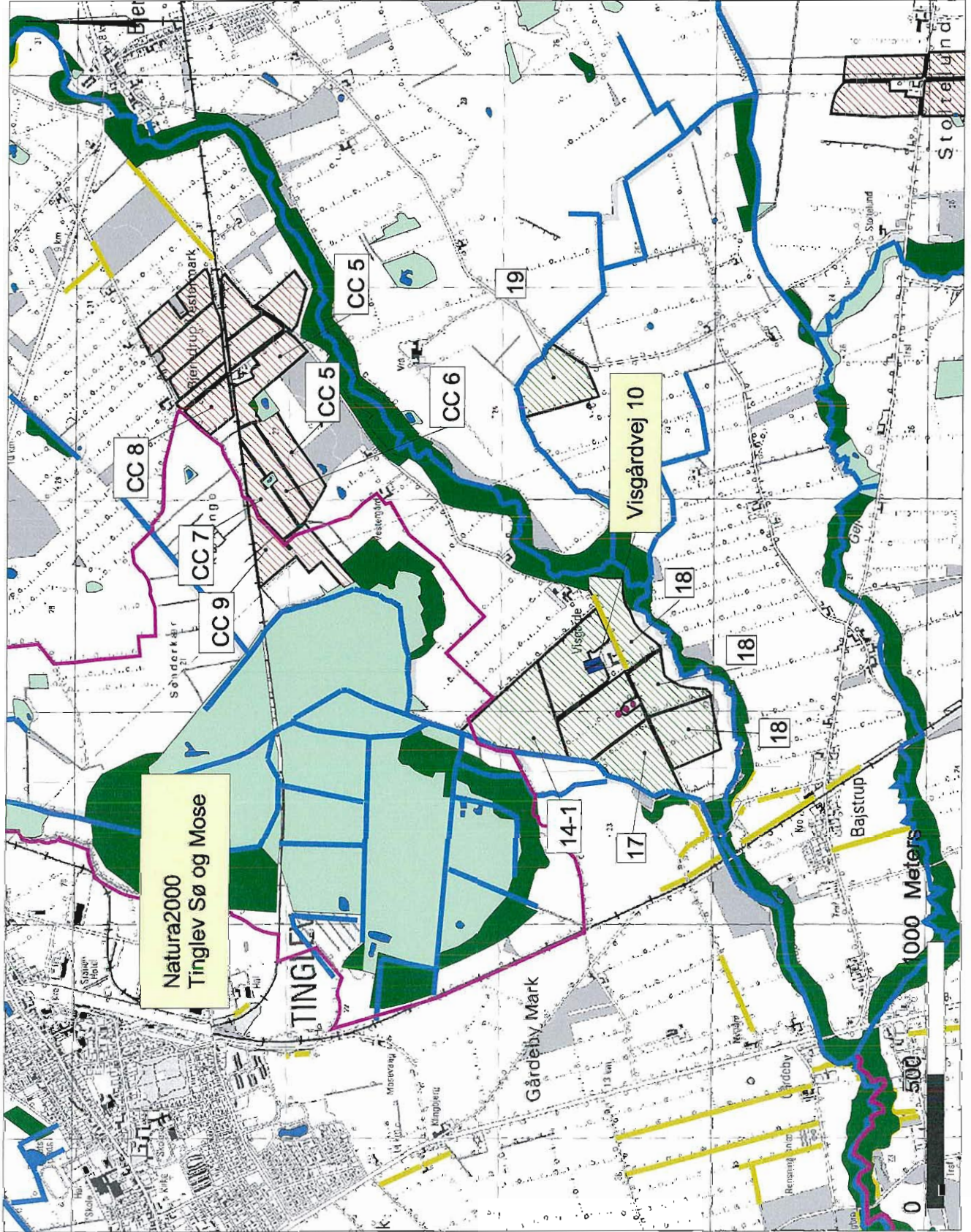

Visgårdvej 10
6200 Aabenraa
 Beskyttet natur og
 Natura2000
 Bilag 3

Tegnforklaring

- Natura 2000
- Beskyttede vandløb
- Beskyttet natur
- Overdrev
- Hede
- Eng
- Mose
- Strandeng
- Sø
- Beskyttede diger
- Marker
- Aftale
- Udbringning

Dato: 30.04.2007
 Udført: sge/NIRAS

Emne: Udkast til miljøgodkendelse Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa

**Dansk Ornitologisk forening
Lokalafdeling Sønderjylland**

Aabenraa kommune
Miljø og Landbrug

Kommentarer til ovennævnte udkast til afgørelse.

Jeg er opmærksom på, at der er tale om et vanskeligt regelsæt at administrere efter, og jeg undskylder selv på forhånd, hvis jeg tager fejl nogle steder. Det kan nok ikke helt undgås, men jeg har den bedste vilje til at bidrage til en rigtig løsning.

Kommunen vurderer på side 7, at udvidelsen ikke medfører "en væsentlig virkning på miljøet". Da afgørelsen imidlertid betyder en udvidelse af svineproduktionen til at være 2½ gang så stor som nu, må der nødvendigvis blive tale om en tilsvarende øget belastning, hvis man blot fortsætter den hidtige driftsform. Dette synes umiddelbart at være tilfældet, idet der udover et gylleforsuringsanlæg vist ikke omtales ny teknik af afgørende betydning til begrænsning af forureningen.

Et gennemgående træk er, at kommunen om en del punkter "vurderer", at diverse krav er opfyldt, men uden konkret at nævne, hvorledes det sker, og hvilke alternative løsninger der ellers kunne komme på tale. Reelt er der her blot tale om en opregning af gældende forskrifter. Det skal imidlertid også kunne ses af afgørelsen, hvorledes reglerne i dette tilfælde er overholdt ved iværksættelse af nødvendige foranstaltninger, således at disse oplysninger underbygger godkendelsen. De fleste af de enkelte påbud er også for generelle, når de faktisk blot forlanger overholdelse af reglerne uden at præcisere hvordan. Det er ingen vejledning for hverken ansøgeren eller andre med interesse i forholdene. Nogle eksempler :

På side 7 kan som nævnt læses, at "udvidelsen ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet", uden at dette er nærmere begrundet, heller ikke senere i det særlige afsnit om virkningerne på beskyttet natur. Hvilke beregninger er der foretaget af påvirkningen, og hvordan kan den undgå at være væsentlig, når der dog skal foregå en mere end dobbelt så stor produktion på ejendommen som hidtil? Udvidelsen kan ikke være helt uden betydning for omgivelserne.

Ifølge samme side skal første revurdering foretages senest muligt i 2016. Hvorfor ikke før, når lovgivningen giver mulighed for det?

På side 8 vurderes, at "det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt", men uden nogen konkret begrundelse. Altså erkendes dog en mindre påvirkning. Disse områders særlige karakter giver anledning til en særlig indgående begrundelse for, at emissionen fra det mere end dobbelt så store anlæg ikke er nogen væsentlig belastning af områderne. Nabolaget til Bjerndrup Mølleå og oplandets afvanding til Vadehavet burde dog give anledning til indgående overvejelser, som imidlertid ikke findes i udkastet.

Side 11 "vurderer" kommunen, at driften af ejendommen "ikke vil medføre gener for miljøet", men uden nogen form for konkret begrundelse.

Side 13 omtaler det meget positive initiativ, som gylleforsuringsanlægget åbenbart er, og at anlægget vil blive

udnyttet fuldt ud. Af hensyn til ansøgeren bør det nok præciseres, at han ikke kan være sikker på en "opsparing af mer-reduktionen", da en fremtidig afgang afhænger helt af forholdene til den tid.

På side 25 vurderes, "at afstanden til § 7-områderne ikke er problematisk, da der etableres gylleforsuringsanlæg - - - " Beregninger af merbelastningen af mosen omtales men uden resultatet af beregningerne, og bemærkningerne om merdepositionen i mosen er svært forståelige - i hvert fald for mig. Hvad går fx. lovkravet ud på, og hvor står det? At der vil blive nedfældet gylle i selve bufferzonen på sort jord og græsmarker, må da være et problem for den meget sårbare natur i mosen. Der mangler en konkret begrundelse for, at det ikke giver problemer.

Samme side næste afsnit nævnes, at der ikke bliver tale om en uacceptabel påvirkning af de beskyttede naturarealer, selv om disse ligger tæt ved. Skyldes dette gylleforsuringsanlægget, eller er der foretaget en "væsentlighedsbedømmelse"? Ved anvendelsen af ordet uacceptabel forudsættes, at der dog er tale om en eller anden påvirkning, men det er ikke præcist begrundet, hvorfor denne påvirkning åbenbart kan accepteres. Netop beskyttede naturarealer giver anledning til en uddybning og en nærmere begrundelse.

På side 26 om udbringningsarealerne er der ikke taget stilling til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3's bestemmelser om beskyttelsesniveauet for nitrat. Her står under punkt 2, at "der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke kan tillades nogen merbelastning, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. l i eftersituationen". Dette problem er forhåbentlig behandlet i § 16 godkendelsen af aftalearealerne, men jeg har ikke kunnet finde nogen beregninger i dette udkast af udvaskningen fra ansøgerens egne udbringningsarealer på de 64,41 ha. Tilsyneladende mangler disse beregninger altså.

Samme side nævnes, at arealerne afvandes via åsystemet til Vadehavet, men der tages ikke stilling til nitratbelastningen fra gylleudbringningen på vandløbene og Vadehavet, selv om der er tale om beskyttede naturområder. Netop her er der brug for særlig omhu ved behandlingen af godkendelsen, også i betragtning af de mange millioner kroner, som amtet med tilskud fra EU har ofret på diverse ådalsprojekter netop for at formindske kvælstofudledningen, og som ellers ville blive delvis spildte.

Side 27 mangler en begrundelse for, at beskyttelsesniveauerne for nitratoverflade- og grundvand er overholdt. Beregningerne skal ifølge Miljøklagenævnets afgørelse i Herningsagen indgå i selve godkendelsen. Og hvorfor nævner man ikke i den forbindelse Vadehavet, når dette omhyggeligt omtales i forbindelse med fosforen lige nedenfor, hvor det så ganske vist heller udgør noget problem? Udvasningen må da give anledning til overvejelser efter en så stor produktionsudvidelse!

På side 28 vurderes det, at udbringningsarealer grænsende op til fersk eng ikke er noget problem, "da enge normalt i forvejen er næringsbelastede", selv om der lige foroven står noget om § 3 områders beskyttelse. Skal det forstås således, at man nærmest har opgivet at beskytte engarealerne??? Der mangler endvidere en begrundelse for, at "udvidelsen ikke vil medføre en uacceptabel påvirkning på de beskyttede naturarealer".

Nederst samme side kan ses, at udvidelsen "samlet set ikke er i strid med retningslinierne for naturbeskyttelse", men desværre også her uden begrundelse.

Side 29 fremgår det, at kommunen kun har villet gøre en driftstid på 1.500 timer/år til et vilkår, selv om ansøgeren selv har erklæret at ville lade anlægget køre den maksimale tid 8.300 timer, tilsyneladende fordi man ikke en gang vil bruge dette tilbud til at få sænket emissionen af ammoniak. Det er helt uforståeligt, at man på den måde fraskriver sig en mulighed for at nedsætte den forurening, der allerede foregår, og som altså rent faktisk kan gøres mindre med den nye teknik. Hvorfor???

Ifølge side 32 er kravet om BAT opfyldt ved udbringning af husdyrgødning. Der er dog ingen overbevisende begrundelse for denne antagelse, idet man tilsyneladende blot henholder sig til en forventning om, at ansøgeren overholder de regler, der i forvejen gælder for alle. Der er intet oplyst om mulige alternativer, således at vi andre kan se, hvilke muligheder der eventuelt er fravalgt af økonomiske grunde.

Side 34 indeholder en optimistisk omtale af nedsat ammoniakforurening, som desværre er i strid med kommunens egen omtale side 29 af vilkår om en driftstid på kun 1.500 timer, der tværtimod sikrer fortsat forurening på det nuværende niveau.

Trods disse eksempler kan jeg naturligvis ikke afvise, at der er en mulighed for at godkende udvidelsen. Det kan blot ikke ses af afgørelsen. Stort set er denne udtryk for, at man meget naturligt håber, at ansøgeren overholder landets love. Mange steder er det bare ikke præciseret hvordan.

Det lovmæssige grundlag for afgørelsen er også vanskeligt at gennemskue. Der henvises til § 12, stk. 2 i lov

om miljøgodkendelse m.v., som imidlertid blot nævner muligheden for en godkendelse men intet siger om, hvilke betingelser der kræves opfyldt for en godkendelse. Det er umuligt for udenforstående at se, om de forskellige regler er fulgt, når de konkrete oplysninger ikke kan sammenholdes med de relevante og forhåbentlig også anvendte bestemmelser i love og bekendtgørelser. Opregningen af det meget omfattende lovstof på side 43 er desværre ikke til megen hjælp.

I en klage til Miljøklagenævnet over en tidligere afgørelse fra kommunen har jeg gjort lignende synspunkter gældende. Siden har nævnet nu i sagen fra Herning truffet en afgørelse, der i hvert fald langt hen ad vejen siger næsten det samme. Det har især glædet mig at se nævnets krav om, at alle relevante oplysninger og beregninger skal indgå i selve afgørelsen, og at der på dette grundlag skal tages klar stilling til, om de faktiske forhold lever op til lovens krav.

Med venlig hilsen

DOF Sønderjylland

Emne: Svar på kommentarer til udkast til miljøgodkendelser

Bilag 5'

Til
Dansk Ornitologisk Forening
Lokalafdeling Sønderjylland

Svar på "Kommentarer til udkast til miljøgodkendelser"

Aabenraa Kommune har fra Dansk Ornitologisk Forening – Lokalafdeling Sønderjylland modtaget kommentarer til udkast til miljøgodkendelser af husdyrbrug beliggende Kassøvej 26, 6230 Rødekro; Bolderslevskovvej 90, 6230 Rødekro og Visgårdvej 10, 6200 Aabenraa.

Aabenraa Kommune har nu gennemgået kommentarerne, og kommunen ser positivt på, at Dansk Ornitologisk Forening – Lokalafdeling Sønderjylland "har den bedste vilje til at bidrage til en rigtig løsning".

Aabenraa Kommune vil altid meget gerne indgå i en tæt dialog med såvel ansøgere som klageberettigede, så den enkelte miljøgodkendelse bliver den bedst mulige.

Vi kan oplyse, at en arbejdsgruppe sammensat af medarbejdere i kommunerne, Miljøstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning og Danmarks Naturfredningsforening i fællesskab har givet forslag til "Den gode miljøgodkendelse", som Aabenraa Kommune vil følge.

Vi vil derfor gerne invitere Dansk Ornitologisk Forening – Lokalafdeling Sønderjylland til et dialogmøde sammen med Aabenraa Kommune. Vi vil foreslå et møde med meget kort varsel til:

Onsdag, den 27. august 2008, kl. 15-16, på Rådhuset i Bov

Er det ikke muligt at afholde mødet som foreslået, vil vi alternativt foreslå mandag, den 8. september 2008, kl. 10-12, her på Rådhuset i Bov. Fra Aabenraa Kommune vil Miljø- & Naturchef Aase Østergaard, fagkoordinator Natur & Vandløb Niels Julsgaard, fagkoordinator Miljø & Landbrug Frank Andersen og miljøsagsbehandler Landbrug Lars Paulsen deltage.

Vi kan indtil da oplyse, at vi i godkendelserne har tilføjet afsnittet "Offentlighed", hvor vi oplyser, fra hvem vi har modtaget kommentarer, og at kommentarerne og kommunens svar vil fremgå af et særskilt bilag til miljøgodkendelserne. I det samme afsnit vil vi oplyse, hvilke ændringer af miljøgodkendelserne kommentarerne har medført.

Med håb om at vi mødes til et positivt dialogmøde, vil vi gerne bede om en bekræftelse af det foreslåede mødetidspunkt.

Venlig hilsen
Lars Paulsen
Miljøsagsbehandler

26-08-2008

Cand.agro., ph.d.
Teknik & Miljø
Telefon 73 76 81 00
Mobil 21 47 26 02

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
www.aabenraa.dk